

KOKOUSTIEDOT

Aika **7.9.2023 klo 15:53 - 17:48**

Paikka **Ravintola Priimus, Kisälli-Mestari -kabinetti, Jkl / Teams-kokous**

OSALLISTUJAT

Päätöksentekijät

Jäsen

Tom Nevanpää, pj
 *Emilia Lakka, I vpj
 *Tuula Peltonen, II vpj (etänä),
 poistui klo 17.25 H 94 aikana
 *Juha Paananen
 *Sirkku Ingervo (etänä), poistui klo
 17.48 H 94 aikana
 *Kari Kotiranta
 *Erja Laaksonen
 *Santeri Lohi (etänä), poistui klo
 17.07 H 94 aikana
 *Hannu Rantanen

Varajäsen

Matti Similä
 Touko Aalto
 Jani Maukonen
 Mirja Hirvensalo
 Emmaliina Västinen
 Pipsa Häkkänen
 Janne Andersin
 Siiri Papinniemi
 Eila Sahala

Muut osallistujat

*Pentti Mäkinen
 Pia Bärlund
 *Merja Lahtinen
 *Anssi Tuominen
 *Piia Rissanen (etänä)
 *Pirjo Kauhanen, poistui klo 17.42 H
 95 aikana
 *Samuli Laitinen
 *Maarit Kylmälahti
 *Sonja Julkunen

valtuuston puheenjohtaja
 valtuuston I varapuheenjohtaja
 valtuuston II varapuheenjohtaja
 kuntayhtymän johtaja, **esittelijä**
 talous- ja hallintojohtaja
 rehtori, Ammattiopisto Gradia
 rehtori, Gradia-lukiot
 henkilöstöpäällikkö
 hallintopäällikkö, **sihteeri**

ALLEKIRJOI-
 TUKSET

Emilia Lakka
 Puheenjohtaja

Sonja Julkunen
 Sihteeri

KÄSITELLYT ASIAT H 86-99

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

Aika ja paikka

Allekirjoitukset Hannu Rantanen
 Pöytäkirjantarkastaja

Juha Paananen
 Pöytäkirjantarkastaja

PÖYTÄKIRJA YLEISESTI
 NÄHTÄVÄNÄ

Aika ja paikka

Viimeistään 14.9.2023 Jyväskylän koulutuskuntayhtymän internet-
 sivuilla www.gradia.fi/hallitus

PÖYTÄKIRJA- Sonja Julkunen, sihteeri
OTTEET OIKEAKSI
TODISTAA

Hallitus

KOKOUSTIEDOT

Aika 7.9.2023 klo 15:53

Paikka Ravintola Priimus, Kisälli-Mestari -kabinetti, Jkl / Teams-kokous

KÄSITELTÄVÄT ASIAT

86 § Kokouksen avaus	1
87 § Pöytäkirjan tarkastus	2
88 § Käsittelyjärjestys	3
89 § Kuntayhtymän johtajan päätökset	4
90 § Hallituksen selvitys tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen havainnoista vuodelta 2022	5
91 § Oikaisuvaatimus Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian hallituksen päätöksestä 24.11.2022 H 129	12
92 § Hallintosäännön päivitys	16
93 § Hankintaohjeen päivitys	19
94 § Gradian talouden ja toiminnan osavuosikatsaus 1.1.-30.6.2023	20
95 § Eron myöntäminen Touko Aallolle Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian hallituksen varajäsenen tehtävästä ja uuden jäsenen valitseminen	21
96 § Eron myöntäminen Matleena Käpille Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian yhtymävaltuuston varajäsenen tehtävästä ja uuden henkilön valitseminen hänen tilalleen	23
97 § Eron myöntäminen Matias Holmströmille Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian yhtymävaltuuston varajäsenen tehtävästä ja uuden henkilön valitseminen hänen tilalleen	24
98 § Tiedoksiantoja	25
99 § Kokouksen päättäminen	26
Oikaisuvaatimus ja valitusosoitus	27

86 Kokouksen avaus

Hallitus 86 , 7.9.2023

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian hallintosäännön 135 §:n mukaan avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Puheenjohtaja

Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

87 Pöytäkirjan tarkastus

Hallitus 87 , 7.9.2023

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian hallintosäännön 147 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimitelimen päättämällä tavalla.

Kuntayhtymän johtaja

Hallitus valitsee kaksi varsinaista ja kaksi pöytäkirjan varatarkastajaa. Tarkastusvuorossa ovat Hannu Rantanen (varalla Santeri Lohi) ja Juha Paananen (varalla Tuula Peltonen).

Päätös Valittiin Hannu Rantanen (varalle Santeri Lohi) ja Juha Paananen (varalle Tuula Peltonen).

88 Käsittelyjärjestys

Hallitus 88 , 7.9.2023

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian hallintosäännön 137 §:n mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitella toisin päätä.

Hallintosäännön 138 §:n mukaan toimitella voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistö päätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Kuntayhtymän johtaja

Hyväksytään kokouskutsussa esitetty käsiteltävien asioiden järjestys.

Päätös

Päätettiin käsitellä pykälänä 96 Eron myöntäminen Matleena Käkille Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian yhtymävaltuuston varajäsenen tehtävästä ja uuden henkilön valitseminen hänen tilalleen ja pykälänä 97 Eron myöntäminen Matias Holmströmille Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian yhtymävaltuuston varajäsenen tehtävästä ja uuden henkilön valitseminen hänen tilalleen. Tiedoksi antoja siirtyi pykäläksi 98 ja kokouksen päättäminen pykäläksi 99.

Hyväksyttiin kokouskutsussa esitetty käsiteltävien asioiden järjestys muilta osin.

89 Kuntayhtymän johtajan päätökset

Hallitus 89 , 7.9.2023

Lisätietoja: Anssi Tuominen, puh. 040 341 5100, etunimi.sukunimi@gradia.fi

Kuntayhtymän johtaja Anssi Tuomisen päätökset

Viranhaltijapäätössovellus, päätökset 17-21/2023

- 17/2023, 24.8.2023 GRADIA/509/00.02.04/2023 Digipalveluiden hankinta: Adobe-käyttöoikeussopimus
- 18/2023, 24.8.2023 GRADIA/572/00.02.04/2023 Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian opiskeluhuollon ohjausryhmän nimeäminen
- 19/2023, 24.8.2023 GRADIA/597/00.02.04/2023 Gradian turvaryhmän nimeäminen
- 20/2023, 24.8.2023 GRADIA/605/00.02.04/2023 Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian sähkötöiden johtajan ja käytönjohtajan nimeäminen 1.9.2023 alkaen
- 21/2023, 24.8.2023 GRADIA/595/00.02.04/2023 Eurocard-maksuaikakortin myöntäminen talous- ja hallintojohtaja Piia Rissaselle

Puheenjohtaja

Hallitus päättää, ettei yllä olevia päätöksiä oteta hallituksen käsittelyyn.

Päätös Hyväksyttiin puheenjohtajan päätösesitys.

GRADIA/639/00.02.01/2023

90 Hallituksen selvitys tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen havainnoista vuodelta 2022

Lisätietoja: Anssi Tuominen, puh. 040 341 5100, etunimi.sukunimi@gradia.fi

Hallitus 90 , 7.9.2023

Tarkastuslautakunta on vuoden 2022 osalta perehtynyt arviointisuunnitelmansa ja työohjelmansa mukaisesti kuntayhtymän toimintoihin. Tilivelvolliset viranhaltijat selvittivät 27.-28.4.2023 tarkastuslautakunnalle kuntayhtymän tilinpäätöstä ja toimintakertomusta sekä tulosalueidensa toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumista vuoden 2022 osalta. Näiden pohjalta tarkastuslautakunta valmisteli ja hyväksyi 5.5.2023 § 48 arviointikertomuksen vuodelta 2022 ja lähetti sen yhtymävaltuuston käsiteltäväksi.

Kuntayhtymän valtuusto päätti kokouksessaan 26.5.2023 § 6 pyytää arviointikertomuksen yhteenvedokhdassa esitetyistä havainnoista hallituksen selvitykset tai kommentit niin, että ne voidaan käsitellä vuoden 2023 syyskauden valtuuston kokouksissa.

Tarkastuslautakunta toteaa yhteenvedossaan arviointikertomuksesta vuodelta 2022:

Vuosi 2022 oli talouden sopeuttamisen vuosi. Koulutuskuntayhtymässä aloitettiin sopeuttamistoimet keväällä 2022 käyttötalouden kulujen hallitsemiseksi. Taloutta ovat heikentäneet vuosien ajan niin valtiovallan koulutusleikkaukset kuin mittavat investoinnit. Syksyn yhteistoimintaneuvotteluiden jälkeen koulutuskuntayhtymän valtuusto hyväksyi 10,0 milj. euron kustannusvähennyksiä tavoittelevat toimenpiteet.

Koulutuskuntayhtymä irtisanoi kaikkiaan 60 henkilöä, joista 36 oli opetushenkilöstöä ja 24 hallinto- ja tukipalveluhenkilöstöä. Irtisanomisen vaihtoehtona muuta työtä tarjottiin 13 henkilölle. Koulutuskuntayhtymän valtuusto päätti lisäksi kuntayhtymän organisaatorakenteen keventämisestä yhdistämällä ammatilliset oppilaitokset Gradia Jyväskylä ja Gradia Jämsä 1.8.2023 alkaen yhdeksi oppilaitokseksi. Tämä päätös on aiheuttanut poikkeuksellisen paljon näkemyseroja ja keskustelua. Ratkaisua koskevat jatkoselvittelyt ovat käynnissä.

Tarkastuslautakunnan arvion mukaan kuntayhtymän talouskehitys on saatu kääntymään positiiviseen suuntaan. Talouden tasapainossa pysyminen on haasteellista koulutuksen rahoitusjärjestelmän vaikean ennustettavuuden, oppilasmäärän riittävyyden ja mittavan kiinteistökannan vuoksi. Poistot ovat suuret aina 2030-luvulle saakka, vaikka investointeja ei toteutettaisi.

Kuntayhtymän lainakanta on 21,9 milj. euroa, kun lainat ja vastuut yhteensä ovat 62,5 milj. euroa. Taloutta kuvaavat tunnusluvut ovat hyvällä tasolla. Tarkastuslautakunnan mukaan talouden sopeuttamisen uralla tulee pysyä ja kiinteistökanta saattaa toiminnallisen tarpeen mukaiselle tasolle.

Kuntayhtymämuoto koulutuksen järjestäjänä luo vakautta toimintaan. Kuntayhtymän ylin viranhaltijajohto teki kevään ja alkukesän aikana kuntakierroksen kaikkiin kuntayhtymän 12 jäsenkuntaan. Kuntien suurin huolenaihe oli osaavan työvoiman saatavuus niin julkiselle sektorille kuin alueen yksityisille työnantajille.

Tarkastuslautakunta esittää yhteenvedona seuraavat kuntayhtymän toimintaan ja talouteen liittyvät huomiot:

Tarkastuslautakunta (T1):

Viimeisen kymmenen vuoden jaksolla Gradian käyttötalous on ollut vain kahtena vuonna tasapainossa. Osana Gradian talouden tasapainottamis- ja sopeuttamistoimia kesäkuun alussa annettiin rekrytointi- ja ylityörajoitus. Henkilöstömäärän (huhtikuun lopussa 1.138) kasvu saatiin taittumaan alkukesästä ja pian sen jälkeen henkilöstömäärä lähti laskuun. Kesän kallis palkkaratkaisu ja inflaatiokehitys johtivat syksyllä yhteistoimintaneuvottelujen käynnistymiseen. Yhteistoimintaneuvottelujen jälkeen Gradian hallitus hyväksyi 10,0 milj. euron sopeuttamista sisältävät esitykset henkilöstön vähentämisestä, organisaatorakenteen keventämisestä, hankintojen ja investointien karsimisesta sekä tukipalveluiden ulkoistusselvityksistä. Kuntayhtymän taloutta on tasapainotettu viime vuosina toimintakulujen kautta. Toimintakulujen kokonaismäärä kasvoi vain 0,4 milj. euroa eli 0,5 % tasapainottamis- ja sopeuttamistoimenpiteiden vuoksi. Henkilöstökulut pysyivät edellisvuoden tasolla.

Hallituksen kommentti (H1):

Tarkastuslautakunnan havaintoon voimme yhtyä.

Tarkastuslautakunta (T2):

Tarkastuslautakunta muistuttaa, että kuntayhtymän tulee jatkossa varmistua siitä, että taloussuunnitelmakaudet ovat ulijäämäisiä.

Hallituksen kommentti (H2):

Tehdyillä toimenpiteillä pyritään siihen.

Tarkastuslautakunta (T3):

Koulutuksen järjestämisen kannalta keskeisin tavoite, aloittaneiden opiskelijoiden määrän lisäys, toteutui vain osittain. Eronneiden opiskelijoiden osuus oli tavoitteen mukaisesti aleneva Gradia Jyväskylää lukuun ottamatta. Gradia Jyväskylässä eronneiden määrä on kasvanut nuorten aikuisten keskuudessa.

Hallituksen kommentti (H3):

Aloittavien opiskelijoiden määrää pyritään lisäämään ammatillisessa koulutuksessa erityisesti jatkuvan haun kautta. Opintoihin kiinnittymistä ja opintojen loppuunsaattamista pyritään vahvistamaan Huoli-prosessia (varhaisen puuttumisen malli), monipuolistamalla opetusmenetelmiä ja lisäämällä henkilöstön henkilökohtaistamisosaamista.

Tarkastuslautakunta (T4):

Investoinnit olivat yhteensä 6,9 milj. euroa eli 2 milj. euroa edellisvuotta pienemmät. Investointien vuosikeskiarvo on noin 10,0 milj. euroa 10 vuoden periodilla. Poistot ovat noin 10,0 milj. euron tasolla 2030-luvulle saakka. Lainakanta 21,8 milj. euroa on mittava, mutta kuntayhtymän tase on vahva 138,2 milj. euroa. Taseen vahvuus selittyy pitkälti massiivisella lähes 120,0 milj. euron rakennuskannalla.

Hallituksen kommentti (H4):

Tarkastuslautakunnan analyysi kuvaa hyvin tilannetta. Investointien vaikutus poistopohjaan on merkittävä ja juuri siitä syystä investointien taso pyritään puristamaan jatkossa merkittävästi pienempään kokoluokkaan, n. 4 milj. euroa vuodessa.

Tarkastuslautakunta (T5):

Gradia Jyväskylässä opiskelijamäärätavoite saavutettiin, mutta suoritettujen perustutkintojen sekä erikoisammattitutkintojen määrät jäivät alle tavoitteen. Koronapandemia on aiheuttanut edelleen opintojen viivästymistä. Koulutussopimuspaikkojen määrässä tavoite ylitettiin. Valmistuneet työllistyivät tavoitetta heikommin.

Hallituksen kommentti (H5):

Koronapandemia viivästytti jossain määrin nuorten perustutkintojen suorittamista sekä vaikutti erikoisammattitutkintoihin osallistuvien määrään.

Tarkastuslautakunta (T6):

Gradia Jämsän vuosi 2022 oli 1,4 milj. euroa alijäämäinen. Kustannusrakenne on raskas; tilavuokrat 1,8 milj. euroa, mikä on yli 17 euroa/m². Sisäisen palvelun kustannukset ovat myös suuret 2,4 milj. euroa ja henkilöstökulut vain 5,6 milj. euroa. Em. kustannusrakenne on kestävä, mikä johtuu pitkälti sisäisestä laskutuksesta.

Hallituksen kommentti (H6):

Tilavuokrat ovat Jämsässä isot, koska tiloja on käytössä paljon suhteessa opiskelijamäärään ja tiloihin on tehty merkittäviä peruskorjauksia viimeisen 10 vuoden aikana ja niistä seuraava pääomavuokra/poistopohja on iso. Jämsässä

olevia toimitiloja voidaan yrittää vuokrata ja myydä ulkopuolisille tahoille, jos kysyntää on. Viimeisen vuoden aikana on edetty tässä suunnassa. Jämsässä olevien kiinteistökustannusten vyöryttäminen Jämsän toimipaikan ulkopuolelle on perusteetonta.

Gradian Jämsän taloutta on tehostettu jo aikaisemmin sillä, että Jämsän tulosalueelle on kirjattu vain ammatillisen opetus- ja ohjaushenkilöstön palkkakustannukset. Tutkintoihin oleellisena osana kuuluvat yhteiset tutkinnon osat, opinto-ohjaus, erityisopetus sekä oppisopimusten koordinointi on tuotettu keskitetysti Gradia Jyväskylästä. Tuki-, hallinto- ja kehittämisspalvelut on tarjottu kuntayhtymätasoisina. Tällä toimintamallilla on pyritty tehostamaan toimintaa kauttaaltaan koko kuntayhtymässä. Henkilöstömenojen osalta eri tulosalueet eivät ole vertailukelpoisia. Jämsässä ei voida toimia kuitenkaan ilman tukipalveluita. Tämä kohta on herättänyt pitkään keskustelua kuntayhtymän sisällä ja uudessa, yhden ammatillisen koulutuksen tulosalueen mallissa tästä asetelmasta päästään eroon.

Tarkastuslautakunta (T7):

Jämsässä aloitettiin loppukevällä 2022 laboratorioalan koulutukselle uusien tilojen rakentaminen A-rakennukseen. Tilat saatiin noin 85 prosenttisesti valmiiksi, kun koulutuskuntayhtymän hallitus päätti laboratorioalan koulutuksen lakkauttamisesta. Gradia Jämsään kohdistuneet koulutusalojen lakkauttamiset tulevat aiheuttamaan noin 90 opiskelijavuoden vähenemän vuosille 2023 ja 2024. Opiskelijoiden määrässä se tulee olemaan noin 250 opiskelijaoikeutta. Lakkautukset eivät koske kuitenkaan volyyymialoja.

Hallituksen kommentti (H7):

Talouden vakauttamiseksi ja kustannusten karsimiseksi jouduttiin lakkauttamaan aloja, joilla opiskelijavuosien määrä on ollut keskimääräistä pienempi suhteessa henkilöstömäärään, kuten matkailu- ja ravitsemisala (10,2 opv/hlö). Laboratorioala edellyttää kalliita laiteinvestointeja, joita ei olisi pystytty kattamaan koulutukseen saadulla rahoituksella. Matkailu- ja ravitsemisalalla vuotuinen opiskelijavuosimäärä on ollut 32 opv, laboratorioalalla 22 opv. Lakkautetuilla aloilla oli v. 2022 yhteensä 112 opiskelijaa. Uusi Ammattiopisto Gradia tarjoaa koko käytössään olevan tutkintotarjonnan koko maakunnan alueelle. Näin se pystyy palvelemaan työelämää monipuolisella tarjonnalla ja siten kouluttamaan muun muassa yritysten tarvitsemia moniosaajia.

Tarkastuslautakunta (T8):

Gradia Jämsässä henkilöstön sitoutuminen omaan työhön ja työyhteisöön on ollut hyvin vahva. Suuri osa työntekijöistä kuitenkin reagoi voimakkaasti kuntayhtymän talouden sopeutusohjelmaan ja yhteistoimintaneuvotteluiden tulokseen ja etenkin, miten siitä informoitiin.

Hallituksen kommentti (H8):

Tarkastuslautakunnan havainto Jämsässä toimivan henkilöstön sitoutuneesta työotteesta on paikkansapitävä. YT-prosessi ei valitettavasti mahdollistanut laajaa henkilöstön osallistamista Jämsässä eikä myöskään muilla paikkakunnilla. Lisäksi tiedottamisessa jouduttiin huomioimaan yt-prosessin tuomat reunaehdot. Oikea-aikaisen ja mahdollisimman avoimen tiedottamisen merkitys tunnustetaan ja sitä pyritään noudattamaan mahdollisimman hyvin.

Tarkastuslautakunta (T9):

Jyväskylän kaupunki rahoitti lukiota 1,7 milj. eurolla vuonna 2022. Vuoden 2023 talousarvio on valmisteltu niin, ettei Gradian yleiskatteista valtionosuutta kohdenneta Gradia-lukioihin lukiokoulutuksen yksikköhintaan perustuvan valtionosuuden lisäksi, jolloin Jyväskylän kaupungin lukiotuen merkitys Gradia-lukioiden tulorakenteessa korostuu. Tarkastuslautakunta muistuttaa, että kaupungin tuki on jatkossakin aivan välttämätön ja tuki nykyisellä tasolla on riittämätön.

Hallituksen kommentti (H9):

Tarkastuslautakunnan huomio Jyväskylän kaupungin lukiotuen merkityksestä, tuen välttämättömyydestä sekä sen riittämättömyydestä pitää paikkansa.

Tarkastuslautakunta (T10):

Sisäisissä palveluissa laskutetaan myös sellaisista palveluista, joita toimialat eivät tarvitse tai käytä. Laskutus tulisi toteutua käytön mukaisesti.

Hallituksen kommentti (H10):

Väite ei pidä suoraan paikkaansa, sisäisissä palveluissa tuotetaan kaikki koulutuksen järjestäjän lakisääteinen palvelu ja hallinnointi ml. Luottamustoimielinorganisaation ylläpito, talous ja kirjanpito, henkilöstöhallinto ml. palkanlaskenta, turvallisuus, Gradian koko henkilöstön ja opiskelijoiden digitaalinen työympäristö ja opiskelijahallintojärjestelmä, opiskelijoiden tarvitsemat tukipalvelut mm. opintotoimistopalvelut, asuntolapalvelut, viestintä ja markkinointi mm. verkkosivut esimerkinomaisesti listattuna. Jokainen gradialainen käyttää erilaisia tukipalveluita suoraan tai välillisesti.

Tarkastuslautakunta (T11):

Ravintolatoiminnan ulkoistuksella ei ole kuntayhtymän kannalta saatavissa hyötyä vaan päinvastoin menetettäisiin oppimisympäristö- ja työelämäjaksojen työpaikka useiden ammattialojen opiskelijoilta. Tarkastuslautakunta toteaa lisäksi, että ravintolatoiminta on hyvin organisoitua ja kannattavaa sekä ateriakustannusten hinta on erittäin maltillinen.

Hallituksen kommentti (H11):

Havainto pitää paikkaansa. Osaulkoistuselvitys toteutettiin keväällä 2023, eikä se

johtanut jatkotoimenpiteisiin.

Tarkastuslautakunta (T12):

Gradia-kiinteistöt-liikelaitos vastaa kuntayhtymän rakennusinvestoinneista ja kiinteistöjen ylläpidosta. Kiinteistönpitoa ohjaavat strategiset periaatteet, joiden tavoitteena on varmistaa toimitilojen korkea laatu ja edulliset kustannukset, josta tavoitteesta on pahasti livetty.

Hallituksen kommentti (H12):

Viimeisen 15 vuoden aikana on toteutettu laaja peruskorjaus- ja investointiohjelma (200 M €). Jälkeenpäin voidaan todetta, että kokonaiskustannukset suhteessa kuntayhtymän kantokykyyn ovat olleet ainakin asteen verran liian suuret. Koulutuksen järjestämistavat ovat myös nopeasti muuttuneet, koska työelämässä tapahtuvan oppimisen määrä on entisestään kasvanut. Lukioverkon isot muutokset ovat edellyttäneet merkittäviä kiinteistöinvestointeja ja ne on linkitetty osaksi isoa kokonaisuutta.

Jos korjausvelkaa ratkottaisiin nyt, niin rakentamisen kustannukset olisivat materiaalien kallistumisen takia vielä suuremmat. Tulevissa peruskorjaushankkeissa nyt saadut opit on osattava hyödyntää.

Tarkastuslautakunta (T13):

Gradian varallisuus on kiinni rakennuksissa ja tilojen käyttöastetta tulisi edelleen kasvattaa. Tarkastuslautakunta toteaa, että sisäiset vuokratulot yhteensä kaikista toimintakuluista (sis/ulk) on 13,4 % ja sisäiset vuokrat ulkoisista toimintakuluista 18,8 %. Vuokratulujen osuus on kohtuuttoman korkea, joka tulisi saada pienenemään. Tarkastuslautakunnan mukaan vajaakäytöllä olevat tilat on saatava taloudellisesti hyödynnettyä esimerkiksi organisaation ulkopuolelle vuokraamalla tai luopumalla tarpeettomista kohteista.

Hallituksen kommentti (H13):

Hallitus yhtyy tarkastuslautakunnan havaintoon.

Tarkastuslautakunta (T14):

Henkilöstöstä 202 henkilöä (19,4 % koko henkilöstöstä) saavuttaa henkilökohtaisen eläkeiän vuoteen 2029 mennessä. Eläköitymisten vaikutus on otettava huomioon riittävän ajoissa henkilöstösuunnittelussa.

Hallituksen kommentti (H14):

Havainto on oikea, juuri näin toimitaan.

Tarkastuslautakunta (T15):

OAJ:n rahoittaman työhyvinvointihankkeen Gradia fiilismittarin mukaan henkilöstöstä 36 % suhtautuu positiivisesti siihen, että Gradia löytää ratkaisun

vakavaan taloustilanteeseen. Puolet vastaajista suhtautuu epäröiden tai kielteisesti ratkaisujen löytymiseen. Vastauksissa ilmenee huoli talouden sopeuttamisen vaikutuksista.

Hallituksen kommentti (H15):

Havainto on oikea. Huomioitavaa on se, että fiilismittari oli kohdennettu vain osaan Gradian henkilöstöstä esim. tukipalvelut eivät voineet osallistua OAJ:n hankkeeseen.

Kuntayhtymän johtaja

Hallitus päättää esittää esitetyn mukaisen selvityksen kuntayhtymän valtuustolle tarkastuslautakunnan havainnoista vuodelta 2022.

Päätös

Hyväksyttiin kuntayhtymän johtajan päätösesitys.

GRADIA/563/00.02.01/2023

91 Oikaisuvaatimus Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian hallituksen päätöksestä 24.11.2022 H 129

Lisätietoja: Maarit Kylmälahti, p. 040 341 6153, etunimi.sukunimi@gradia.fi
Anssi Tuominen, p. 040 341 5100, etunimi.sukunimi@gradia.fi

Hallitus 91 , 7.9.2023

Oikaisuvaatimus ja sen kohteena oleva päätös

Jämsän kaupunki on 13.12.2022 tehnyt oikaisuvaatimuksen koulutuskuntayhtymän hallituksen päätöksistä 24.11.2022 H 126-130.

Koulutuskuntayhtymän hallitus on käsitellyt oikaisuvaatimusta päätöksessä 26.1.2023 H 11. Oikaisuvaatimuksen perusteella antamassaan päätöksessä hallitus päätti jättää tutkimatta oikaisuvaatimuksen siltä osin, kun oikaisuvaatimuksessa on vaadittu Gradia Jämsän erillisen tulosaluejohtaja, rehtorin virkasuhteen irtisanomisen kumoamista koskien päätöstä 24.11.2022 H 129. Tätä koskeva vaatimus päätettiin ottaa tutkittavaksi irtisanomisajan päättymisen jälkeen.

Hallituksen 26.1.2023 H 11 päätöksen perusteluosassa on todettu, että kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain (jäljempänä viranhaltijalaki) 50 §:ssä on säädetty, että oikaisuvaatimus 37 §:ssä tarkoitettua eli taloudellisin ja tuotannollisin syin tapahtuvaa virkasuhteen irtisanomista koskevasta päätöksestä alkaa kulua vasta irtisanomisajan päättymisestä. Oikaisuvaatimus on tehty ennenaikaisesti siltä osin, kun siinä on päätöksen 24.11.2022 H 129 osalta vaadittu virkasuhteen irtisanomisen kumoamista. Oikaisuvaatimus tulee tältä osin ottaa tutkittavaksi vasta virkasuhteen irtisanomisajan päättymisen eli 31.7.2023 jälkeen. Oikaisuvaatimuksen tekijällä on halutessaan mahdollisuus täydentää oikaisuvaatimusta siihen asti, kunnes irtisanomisajan päättymisestä on kulunut kuntalain 138 §:ssä säädetty oikaisuvaatimusaika eli 14 päivää.

Jämsän kaupunki ei ole lähettänyt koulutuskuntayhtymälle täydennystä oikaisuvaatimukseen.

Oikaisuvaatimuksessa vaaditaan, että päätös kumotaan ja että hallitus asettaa päätöksen täytäntöönpanokiellon (kuntalain 143 §). Vaatimusten perustelut ilmenevät liitteestä. Oikaisuvaatimuksessa ei ole tarkemmin eritelty, mitkä perusteista liittyvät juuri tulosaluejohtaja, rehtorin virkasuhteen irtisanomisen vastustamiseen. Rehtorin virkasuhteen irtisanomista on vastustettu ainakin seuraavin perustein: Laskelmia ei ole esitetty tulosaluejohtajan viran, rehtorin viran lakkauttamisen ja virkasuhteen päättämisen sekä kahden uuden apulaisrehtorin viran perustamisen kustannusvaikutuksista. Voitaneen olettaa, että näiden virkojen palkkakustannukset ovat merkittävät. Oikaisuvaatimuksen

tekijän mukaan hallituksen olisi pitänyt selvittää irtisanomisen perusteiden lainmukaisuus eikä päätöksessä ole arvioitu tehtävien vähentymisen olennaisuutta ja pysyvyyttä. Vuosien aikajänteellä ennustettuja muutoksia ei voi pitää irtisanomisen perusteena. Yhteistoimintaneuvotteluissa on oikaisuvaatimuksen tekijän mielestä ollut virheitä oikaisuvaatimuksesta tarkemmin ilmenevällä tavalla. Päätöksenteossa ei ole selvitetty lomautuksia irtisanomisen vaihtoehtona. Päätökset johtavat sopimusrikkomukseen.

Oikaisuvaatimuksen kohteena olevan päätöksen arviointia

Oikaisuvaatimuksen kohteena olevassa hallituksen päätöksessä 24.11.2022 H 129 on todettu, että yhteistoimintaneuvotteluiden seurauksena työnantaja on päättänyt järjestellä tehtäviä ja toimintoja uudelleen siten, että Gradia Jämsän erilliselle tulosaluejohtaja, rehtorin viralle ja sitä vastaavalle tehtäväkokonaisuudelle ei ole tarvetta. Tehtävien ja toimintojen uudelleenjärjestely vähentää tehtäviä, poistaa päällekkäisiä tehtäviä ja tarjolla olevaa työtä pysyvästi ja olennaisesti kuten kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain (viranhaltijalaki) 37 §:ssä tai työsopimuslain 7 luvun 3 §:ssä säädetään.

Viranhaltijain 37 §:n 1 momentin mukaan "*virkasuhde voidaan irtisanoa, kun viranhaltijan tehtävät ovat vähentyneet olennaisesti ja pysyvästi taloudellisista syistä, työnantajan tai asianomaisen yksikön tehtävien uudelleen järjestelyn vuoksi taikka muista niihin verrattavista syistä. Irtisanominen edellyttää lisäksi, ettei viranhaltijaa voida ammattitaitoonsa ja kykyynsä nähden kohtuudella sijoittaa toiseen virkasuhteeseen tai ottaa sellaiseen työsuhteeseen, jonka tehtävät eivät olennaisesti poikkea viranhaltijan tehtävistä, tai kouluttaa uusiin tehtäviin.*"

Tulosaluejohtaja, rehtorin viran mukaiset tehtävät on itsenäisenä tehtäväkokonaisuutena päätetty lakkauttaa, mikä vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan vähentää viranhaltijan tehtäviä viranhaltijain 37 §:ssä tarkoitetulla tavalla. Oikaisuvaatimuksen kohteena olevassa päätöksessä on nimenomaisesti todettu tehtävien vähentyvän pysyvästi ja olennaisesti. Virkaan liittyvät tehtävät päättyvät itsenäisenä tehtäväkokonaisuutena irtisanomisajan päättymiseen mennessä, joten työn vähentymisen pysyvyyden ja olennaisuuden arviointi ei perustu oikaisuvaatimuksessa esitetyllä tavalla useiden vuosien päähän ulottuviin ennusteisiin.

Irtisanomisen edellytyksenä ei ole, että lomautusta harkitaan vaihtoehtona. Lomautus on luonteeltaan tilapäinen toimenpide eikä tilapäistä toimenpidettä ole tarkoituksenmukaista käyttää, kun työ vähenee pysyvästi.

Tehtävien uudelleenjärjestelyjen seurauksena koulutuskuntayhtymän henkilöstömäärä on vähentynyt useilla kymmenillä henkilöillä, mistä syntyy merkittäviä säästöjä. Laskelmia ei ole tarvinnut esittää tulosaluejohtajan viran,

rehtorin viran lakkauttamisen ja virkasuhteen päättämisen sekä kahden uuden apulaisrehtorin viran perustamisen kustannusvaikutuksista, koska kyse on ollut paljon laajemmasta järjestelystä.

Työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella annetun lain (2007/449, jäljempänä yhteistoimintalaki) 23 §:ä koskevien esitöiden (HE 267/2006, s. 24) mukaan hallintotuomioistuimet eivät tutki tätä lakia koskevia menettelyvirheväitteitä tai muuta tähän lakiin perustuvia riita-asioita. Näin ollen mahdolliset oikaisuvaatimukset ja kunnallisvalitukset jätetään tutkimatta.

Irtisanomista on edeltänyt lain mukaiset yhteistoimintaneuvottelut. Oikaisuvaatimuksessa esitetyt väitteet yhteistoimintaneuvotteluiden lainvastaisuudesta eivät anna aihetta irtisanomispäätöksen kumoamiselle.

Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan viranhaltijan irtisanominen ei ole sellainen päätös, jonka täytäntöönpanon perusteella muutoksenhaku päätökseen kävisi hyödyttömäksi.

Oikaisuvaatimuksen kohteena olevaa päätöstä ei ole pidettävä minkään sopimuksen vastaisena eikä väite sopimuksen vastaisuudesta muodosta perustetta päätöksen kumoamiselle, kuten hallituksen päätöksen 26.1.2023 H 11 perusteluista tarkemmin ilmenee.

Oikaisuvaatimuksessa esitetty ei anna aihetta pitää päätöstä laittomana tai virheellisessä järjestyksessä syntyneenä. Hallitus ei ole ylittänyt toimivaltaansa tehdessään oikaisuvaatimuksen kohteena olevaa päätöstä koskien virkasuhteen irtisanomista. Oikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty mitään, mikä antaisi aihetta muuttaa päätöstä myöskään tarkoituksenmukaisuusperusteella.

Liitteet:

- H liite nro 1 Oikaisuvaatimus
- H liite nro 2 Oikaisuvaatimuksen kohteena oleva päätös

Kuntayhtymän johtaja

Hallitus päättää hylätä oikaisuvaatimuksen siltä osin, kun oikaisuvaatimuksessa on vaadittu virkasuhteen irtisanomisen kumoamista koskien päätöstä 24.11.2022 H 129.

—

KÄSITTELY

Erja Laaksonen esitti seuraavaa:

"Hallitus hyväksyy oikaisuvaatimuksen kokonaisuudessaan. Perustelut:

- Irtisanomisperusteiden lainmukaisuutta ei ole riittävästi selvitetty päätöksenteossa.
- Päätöksessä ei ole selvitetty tehtävien vähentymisen olennaisuutta ja pysyvyyttä, jotka ovat irtisanomisen ehdottomia edellytyksiä.
- Päätöksenteko perustuu tulevaisuuteen suuntautuvaan ennustamiseen, eikä jo tapahtuneisiin muutoksiin.
- Suhteellisuusperiaate edellyttää vaihtoehtoisten toimien (kuten lomautuksen) harkitsemista irtisanomisen vaihtoehtona."

Tuula Peltonen kannatti Laaksosen esitystä.

Koska oli tehty pohjaesityksestä poikkeava, kannatettu esitys, tuli suorittaa äänestys. Puheenjohtaja esitti äänestystavaksi nimenhuutoäänestystä. Esitys äänestystavasta hyväksyttiin.

Suoritettussa nimenhuutoäänestyksessä äänet jakautuivat seuraavasti:

Kuntayhtymän johtajan pohjaesitys (JAA): Lakka, Paananen, Ingervo, Kotiranta, Lohi, Rantanen (6)

Laaksosen esitys (EI): Peltonen, Laaksonen (2)

Puheenjohtaja totesi äänestyksen jälkeen, että kuntayhtymän johtajan pohjaesitys tuli äänin 6-2 kokouksen päätökseksi.

Päätöksenteon jälkeen Tuula Peltonen ja Erja Laaksonen ilmoittivat jättävänsä päätöksestä eriävän mielipiteen, jossa viittaavat vastaesityksen perusteluihin.

Päätös

Hyväksyttiin kuntayhtymän johtajan päätösesitys äänin 6-2.

Tuula Peltonen ja Erja Laaksonen jättivät päätöksestä eriävän mielipiteen, jossa viittaavat vastaesityksen perusteluihin.

GRADIA/627/00.02.01/2023

92 Hallintosäännön päivitys

Lisätietoja: Sonja Julkunen, p. 040 341 5252, etunimi.sukunimi@gradia.fi

Hallitus 92 , 7.9.2023

Kuntayhtymän valtuusto hyväksyi 10.3.2017 § 8 uuden kuntalain (410/2015) mukaisen hallintosäännön, joka tuli voimaan 1.6.2017. Hallintosäätöön on tehty muutoksia valtuuston päätöksillä 9.6.2017 § 20, 15.12.2017 § 39, 7.9.2018 § 20, 20.2.2020 § 8, 15.10.2021 § 31 ja 23.9.2022 § 21.

Hallintosäätö on kuntayhtymän hallinnon järjestämisen ja päätöksenteon kannalta keskeinen työväline. Hallintosäätöä tulee päivittää jatkuvasti vastaamaan muuttuvia tarpeita. Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradiassa hallintosäätöä tarkastellaan noin kerran vuodessa.

Syksyllä 2023 hallintosäätöä päivitetään vastaamaan vuoden aikana organisaatiossa tapahtuneita muutoksia. Koska rehtorit toimivat myös tulosaluejohtajina Ammattiopisto Gradiassa ja Gradia-lukioilla, poistetaan erillinen rehtorin tehtäviä määritellyt pykälä ja luodaan uusi pykälä kuvaamaan tulosaluejohtaja, rehtorin tehtäviä. Ammattiopisto Gradian aloitettua on tarpeen määritellä omassa pykälässään ammatillisen koulutuksen apulaisrehtoreiden tehtävät. Koska uudessa organisaatiossa toimintayksiköiden johtajia ovat vain talous- ja hallintojohtaja sekä kehittämisjohtaja, joiden tehtävät on jo määritetty omassa erillisissä pykälissään, poistetaan myös toimintayksikön johtajan tehtäviä erikseen kuvaava pykälä tarpeettomana. Samalla huomioidaan myös kuntayhtymän johtajan toimiminen Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen johtajana.

Hankintojen rajoja sekä ohjeistusta selkeytetään edelleen Gradian henkilökunnan toiveesta. Lisäksi Luottamushenkilöiden palkkiot ja korvaukset -liitteestä tarkennetaan ansionmenetysten korvausta varten vaadittavia selvityksiä.

Hallintosäännön muutokset voidaan saattaa voimaan valtuuston hyväksytyä muutokset.

Liite:

- H liite nro 3 Gradian hallintosäätö, elokuu 2023

Kuntayhtymän johtaja

Hallitus päättää esittää kuntayhtymän valtuustolle, että valtuusto hyväksyy hallintosäännön muutokset **H liitteen nro 3** mukaisesti ja valtuuttaa hallintopäällikön tekemään tarvittavat tekniset korjaukset. Hallintosäännön muutokset tulevat voimaan 1.10.2023.

KÄSITTELY

Erja Laaksonen esitti seuraavaa:

"Hallintosääntö palautetaan uudelleen valmisteluun ja omistajakunnilta pyydetään lausunnot 17.10.2023 mennessä. Hallintosääntöä koskeva esittelyteksti on puutteellinen ja se jättää kertomatta merkittävästä toimivallan siirtoesityksestä, liitteen (H liite nro 3 7.9.2023) luku 3 § 13, 2 mom. kuntayhtymän valtuustolta hallitukselle.

Kuntayhtymän tehtävä on perussopimuksen 3 § mukaan koulutuksen järjestäminen. Toimivallan siirtoesityksellä koulutuksen järjestämisen perusyksikön eli oppilaitoksen perustamisesta ja lakkauttamisesta päättäisi jatkossa hallitus.

Perussopimuksen 7 § mukaan kuntayhtymän valtuusto vastaa kuntayhtymän toiminnasta ja taloudesta. Toiminnasta vastaaminen näytetään esityksessä siirrettävän kuntayhtymän hallitukselle."

Tuula Peltonen kannatti Laaksosen esitystä.

Koska oli tehty pohjaesityksestä poikkeava, kannatettu esitys, tuli suorittaa äänestys. Puheenjohtaja esitti äänestystavaksi nimenhuutoäänestystä. Esitys äänestystavasta hyväksyttiin.

Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä äänet jakautuivat seuraavasti:

Kuntayhtymän johtajan pohjaesitys (JAA): Lakka, Paananen, Kotiranta, Lohi, Rantanen (5)

Laaksosen esitys (EI): Peltonen, Ingervo, Laaksonen (3)

Puheenjohtaja totesi äänestyksen jälkeen, että kuntayhtymän johtajan pohjaesitys tuli äänin 5-3 kokouksen päätökseksi.

Päätöksenteon jälkeen Tuula Peltonen ja Erja Laaksonen ilmoittivat jättävänsä päätöksestä eriävän mielipiteen, jossa viittaavat vastaesityksen perusteluihin. Sirkku Ingervo ilmoitti myös jättävänsä eriävän mielipiteen.

Päätös

Hyväksyttiin kuntayhtymän johtajan päätösesitys äänin 5-3.

Hallitus valtuutti hallintopäällikön tekemään teknisinä korjauksina

'palvelualue' sanan vaihtamisen sanaksi 'palveluala', joka on yhtenäinen muualla organisaatiossa käytetyn termin kanssa sekä poistamaan pykälään 65 kirjatun kappaleen "Laskujen tarkastajista ja hyväksyjistä tehdään erillinen kuntayhtymän johtajan päätös. Kun hankintapäätös on tehty, voi talousarviovastuullinen esihenkilö sopimuksen puitteissa hyväksyä hankintaan liittyvät laskut summasta riippumatta.", joka on päällekkäinen pykälän 64 kirjausten kanssa.

Hallitus hyväksyi yksimielisesti puheenjohtajan ponsiesityksen, jonka mukaan hallintosäännön kokonaistarkastelu tulee tehdä valtuustokauden loppuun mennessä.

Tuula Peltonen ja Erja Laaksonen jättivät päätöksestä eriävän mielipiteen, jossa viittaavat vastaesityksen perusteluihin. Sirkku Ingervo jätti eriävän mielipiteen.

GRADIA/628/00.02.01/2023

93 Hankintaohjeen päivitys

Lisätietoja: Sonja Julkunen, p. 040 341 5252, etunimi.sukunimi@gradia.fi
Mika Salonen, p. 040 341 5871, etunimi.sukunimi@gradia.fi

Hallitus 93, 7.9.2023

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian nykyinen hankintaohje on hyväksytty kuntayhtymän hallituksessa 31.10.2013 § 132 ja kuntayhtymän hallitus on päivittänyt sitä 23.2.2018 § 19 ja 21.1.2021 § 9. Päivitetty ohje on astunut voimaan 1.3.2021.

Hankintaohjeessa on esitetty kuntayhtymän hankintojen yleiset periaatteet ja hankintojen toteuttamisen säännöt ja ohjeet. Lisäksi hankintaohjeessa on kuvattu arvoltaan hankintalain mukaisia kynnysarvoja pienempien ns. pienhankintojen säännöt ja ohjeet.

Tämän hankintaohjeen päivityskierroksen tarkoituksena on Gradian hiilineutraalisuustavoitteiden toteutumiseen ohjaaminen Gradian hankinnoissa. Lisäksi huomioidaan muuttuneet kynnysarvot. Gradiassa on ollut käytäntönä lisätä jokaiseen sopimukseen, jossa käsitellään henkilötietoja, Gradian sopimus henkilötietojen käsittelystä. Myös tämä käytäntö on kirjattu nyt ohjeeseen.

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian voimassa olevan hallintosäännön 66 §:n mukaan kuntayhtymän hallitus päättää kuntayhtymän hankintaohjeesta. Hankintaohjetta voidaan päivittää kynnysarvojen muutosten osalta ilman hallituksen päätöstä. Hallintosäännön 66 §:ssä on myös määrätty kuntayhtymän hankintoihin liittyvä viranhaltijoiden ja toimielinten päätösvalta.

Liite:

- H liite nro 4 Gradian hankintaohje

Kuntayhtymän johtaja

Kuntayhtymän hallitus päättää hyväksyä **H liitteen nro 4** mukaisen Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian hankintaohjeen ja valtuuttaa hankinta-asiantuntijan tekemään tarvittavat tekniset korjaukset. Hankintaohje astuu voimaan 1.10.2023 ja sitä noudatetaan 1.10.2023 alkaen toteutettavissa kuntayhtymän hankinnoissa.

Päätös

Hyväksyttiin kuntayhtymän johtajan päätösesitys.

GRADIA/633/00.02.01/2023

94 Gradian talouden ja toiminnan osavuositarkastus 1.1.-30.6.2023

Lisätietoja: Anssi Tuominen, puh. 040 341 5100, etunimi.sukunimi@gradia.fi
Piia Rissanen, puh. 040 341 5323, etunimi.sukunimi@gradia.fi

Hallitus 94 , 7.9.2023

Gradian vuoden 2023 toinen osavuositarkastus eli neljännesvuosiraportti 30.6.2023 tilanteen mukaan sisältää virallisen tuloslaskelman ja taseen sekä jaksotetut talouden toteumat tulosalueittain sekä kuntayhtymätasoisesti. Osavuosiraportissa on esitelty lyhyesti talouden toteumaan vaikuttaneet tekijät sekä toimialueiden toiminnan olennaiset tapahtumat sekä arviot loppu vuoden toteumista.

Osavuosiraportti sisältää myös selostuksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tapahtumista sekä henkilöstö- ja hankeraportin 30.6.2023 tilanteesta.

Liite:

- H liite nro 5 Gradian osavuositarkastus 30.6.2023

Kuntayhtymän johtaja

Hallitus päättää merkitä osavuositarkastuksen tiedoksi ja saattaa sen valtuustolle tiedoksi.

Päätös

Hyväksyttiin kuntayhtymän johtajan päätösesitys.

GRADIA/626/00.02.01/2023

**95 Eron myöntäminen Touko Aallolle Jyväskylän koulutuskuntayhtymä
Gradian hallituksen varajäsenen tehtävästä ja uuden jäsenen valitseminen**

Lisätietoja: Sonja Julkunen, p. 040 341 5252, etunimi.sukunimi@gradia.fi

Hallitus 95 , 7.9.2023

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian hallituksen varajäsen Touko Aalto on pyytänyt kuntayhtymään 25.8.2023 saapuneella sähköpostilla eroa hallituksen varajäsenen tehtävästä.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimesta voi erota pätevistä syistä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Kuntalain 76 §:n mukaan vaalikelpoinen kuntayhtymän toimielimiin on henkilö, joka 71 §:n mukaan on vaalikelpoinen kuntayhtymän jäsenkunnan luottamustoimeen. Vaalikelpoinen ei kuitenkaan ole 72 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu henkilö eikä saman kuntayhtymän palveluksessa oleva henkilö.

Vaalikelpoinen muun kuin 58 §:n 1 momentissa tarkoitetun toimielimen jäseneksi ei ole myöskään henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä tai säätiössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle toimielimessä tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Johtokuntaan ja toimikuntaan voidaan kuitenkin valita sellainenkin henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen kuntayhtymän muihin toimielimiin tai jonka kotikunta ei ole kuntayhtymän jäsenkunta.

Naisten ja miesten tasa-arvosta säädetyn lain (232/2005) 4 a §:n mukaan "*Valtion komiteoissa, neuvottelukunnissa ja muissa vastaavissa toimielimissä sekä kunnallisissa että kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä lukuun ottamatta kunnanvaltuustoja tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu.*" Lain mukaisen kiintiön on toteuduttava sekä varsinaisten että varajäsenten kohdalla.

Kuntayhtymän valtuusto on kokouksessaan 15.10.2021 valinnut hallitukseen vuosiksi 2021-2025 seuraavat jäsenet ja varajäsenet. Valtuusto myönsi Juho Neuvoselle eron hallituksen jäsenen tehtävästä kokouksessaan 25.5.2022 ja valitsi hänen tilalleen Santeri Lohen jäljellä olevaksi toimikaudeksi. Valtuusto

myönsi Mirja Hirvensalolle eron hallituksen jäsenen tehtävästä kokouksessaan 26.5.2023 ja valitsi hänen tilalleen Juha Paanasen jäljellä olevaksi toimikaudeksi. Samalla se valitsi Juha Paanasen varajäseneksi Mirja Hirvensalon.

Meneillään oleva valtuustokausi päättyy 31.5.2025.

Jäsen

Tom Nevanpää, pj
Kari Kotiranta
Juha Paananen
Tuula Peltonen, II vpj
Erja Laaksonen
Santeri Lohi
Hannu Rantanen
Emilia Lakka, I vpj
Sirkku Ingervo

Varajäsen

Matti Similä
Pipsa Häkkänen
Mirja Hirvensalo
Jani Maukonen
Janne Andersin
Siiri Papinniemi
Eila Sahala
Touko Aalto
Emmaliina Västinen

Kuntayhtymän johtaja

Hallitus päättää esittää valtuustolle, että valtuusto myöntää Touko Aallolle eron hallituksen varajäsenen tehtävästä ja valitsee hänen tilalleen uuden varajäsenen hallituksen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös

Hyväksyttiin kuntayhtymän johtajan päätösesitys.

GRADIA/669/00.02.01/2023

**96 Eron myöntäminen Matleena Käpille Jyväskylän koulutuskuntayhtymä
Gradian yhtymävaltuuston varajäsenen tehtävästä ja uuden henkilön
valitseminen hänen tilalleen**

Lisätietoja: Sonja Julkunen, p. 040 341 5252, etunimi.sukunimi@gradia.fi

Hallitus 96 , 7.9.2023

Jyväskylän kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 28.8.2023 § 75 myöntänyt Matleena Käpille eron Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian valtuuston varajäsenen tehtävästä ja valinnut valtuustoon uudeksi varajäseneksi Elli Veijasen yhtymävaltuuston jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Kuntayhtymän johtaja

Hallitus päättää merkitä asian tiedoksi ja saattaa sen valtuustolle tiedoksi.

Päätös Hyväksyttiin kuntayhtymän johtajan päätösesitys.

GRADIA/670/00.02.01/2023

**97 Eron myöntäminen Matias Holmströmille Jyväskylän koulutuskuntayhtymä
Gradian yhtymävaltuuston varajäsenen tehtävästä ja uuden henkilön
valitseminen hänen tilalleen**

Lisätietoja: Sonja Julkunen, p. 040 341 5252, etunimi.sukunimi@gradia.fi

Hallitus 97 , 7.9.2023

Jyväskylän kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 28.8.2023 § 79 myöntänyt Matias Holmströmille eron Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian valtuuston varajäsenen tehtävästä ja valinnut valtuustoon uudeksi varajäseneksi Jouni Kososen yhtymävaltuuston jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Kuntayhtymän johtaja

Hallitus päättää merkitä asian tiedoksi ja saattaa sen valtuustolle tiedoksi.

Päätös Hyväksyttiin kuntayhtymän johtajan päätösesitys.

98 Tiedoksiantoja

Hallitus 98 , 7.9.2023

Lisätietoja: Anssi Tuominen, puh. 040 341 5100, etunimi.sukunimi@gradia.fi

- Johtajan katsaus

Kuntayhtymän johtaja

Hallitus päättää merkitä tiedoksiannot tiedoksi.

Päätös

Pirjo Kauhanen ja Samuli Laitinen kertoivat lukuvuoden aloituksesta Ammattiopisto Gradiassa ja Gradia-lukioilla.

Gradia voitti EduFutura-soudun Jyväskylällä 29.8.2023. Osallistujia oli Gradiasta, Ilmasotakoulusta, Jyväskylän ammattikorkeakoulusta, Jyväskylän yliopistosta ja VTT:ltä.

Kuntayhtymän johtaja piti katsauksen 7.9.2023 pidettyyn Opetushallituksen pääjohtajan ja ylimmän johdon tapaamiseen.

99 Kokouksen päättäminen

Hallitus 99 , 7.9.2023

Päätös Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 17.48.

OIKAISUVAATIMUS JA VALITUSOSOITUS

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

H 86, 87, 88, 89, 90, 92, 94, 95, 96, 97, 98, 99

Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n 1 mom. mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

H 93

Muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Pykälät ja valituskieltojen perusteet

H -

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen

Pykälät

H -

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian hallitus
PL 472, 40101 Jyväskylä
käyntiosoite: Viitaniementie 1 A2

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteluineen ja sen on tekijän allekirjoitettava.

VALITUSOSOITUS

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. **Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka**

on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kuntayhtymän jäsenkunnan jäsen.

Valitusviranomainen, osoite ja postiosoite

Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Raatihuoneenkatu 1
PL 640, 13111 Hämeenlinna
Puhelinvaihe: 029 564 2200
sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Kunnallisvalitus,
pykälät 91
Valitusaika 30 päivää

Hallintovalitus, -

pykälät - Valitusaika -- päivää

Muu valitusviranomainen, osoite ja postiosoite

Markkinaoikeus
Sörnäistenkatu 1,
00580 Helsinki
Puhelinvaihe: 02095643300
Sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi

Pykälät Valitusaika -- päivää

Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista.

Valituskirja

Valituskirjassa on ilmoitettava

- valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi
- muutosvaatimuksen perusteet

Valituskirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite.

Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava.

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.

Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite ja postiosoite

Pykälät -

Valitusasiakirjat on toimitettava 1): nimi, osoite ja postiosoite

Pykälät -

Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje / valitusohje liitetään pöytäkirjaotteeseen.

Tämä dokumentti on allekirjoitettu sähköisesti Gradia Sign-järjestelmällä
This document has been electronically signed using Gradia Sign

Päiväys / Date: 08.09.2023 17:09:15 (UTC +0300)

Sonja Julkunen

Organisaation varmentama (Gradia käyttäjätunnus)
Certified by organization (Gradia user account)
Certified by organization

Päiväys / Date: 10.09.2023 09:48:59 (UTC +0300)

Hannu Rantanen

Kaksiosainen henkilötunnistus (Sähköposti- ja puhelintunnistus)
Two-factor person identification (E-mail and SMS identification)
*SMS PIN [+358***65]*

Päiväys / Date: 11.09.2023 11:53:18 (UTC +0300)

Emilia Lakka

Kaksiosainen henkilötunnistus (Sähköposti- ja puhelintunnistus)
Two-factor person identification (E-mail and SMS identification)
*SMS PIN [+358***56]*

Päiväys / Date: 11.09.2023 21:25:55 (UTC +0300)

Juha Paananen

Kaksiosainen henkilötunnistus (Sähköposti- ja puhelintunnistus)
Two-factor person identification (E-mail and SMS identification)
*SMS PIN [+358***10]*

Hallitus

KOKOUSTIEDOT

Aika 7.9.2023 klo 15:53

Paikka Ravintola Priimus, Kisälli-Mestari -kabinetti, Jkl / Teams-kokous

KÄSITELTÄVÄT ASIAT

- H liite nro 1, 7.9.2023 Oikaisuvaatimus 1
- H liite nro 2, 7.9.2023 Pöytäkirjanote H 24.11.2022 § 129 Gradia Jämsän
erillisen tulosaluejohtaja rehtorin viran lakkauttaminen 1.8.2023 lukien sekä virkasuhteen
irtisanominen 25
- H liite nro 3, 7.9.2023 Gradian hallintosääntö hallitukselle elokuu 2023 31
- H liite nro 4, 7.9.2023 Gradian hankintaohje 2023 93
- H liite nro 5, 7.9.2023 Gradian osavuosikatsaus 30.6.2023 108

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian hallitus
PL 472, 40101 Jyväskylä

Hallituksen puheenjohtaja Tom Nevanpää, tom.nevanpaa@gradia.fi, tom.nevanpaa@jyvaskyla.fi
info@gradia.fi

Oikaisuvaatimus hallituksen päätöksistä 24.11.2022, hallitus 126–130 §

1. Oikaisuvaatimuksen kohteena olevat päätökset ja oikaisuvaatimuksen esittäjän vaatimukset

Oikaisuvaatimus kohdistuu Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian (jäljempänä ”Gradia” tai ”kuntayhtymä”) hallituksen 24.11.2022 tekemiin päätöksiin. Päätöksissä päätettiin kuntayhtymän yhteistoimintaneuvottelutuloksen vahvistamisesta ja siihen perustuvista muista toimenpiteistä (hallitus 126–130 §, 24.11.2022).

Hallituksen kokouksen 24.11.2022 pöytäkirja päätöksineen on julkaistu kuntayhtymän verkkosivuilla 1.12.2022. Se katsotaan kuntalain (410/2015) 140 §:n 3 momentin nojalla saadun tiedoksi seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa, eli 8.12.2022.

Oikaisuvaatimuksen esittäjä vaatii, että päätökset kumotaan ja niiden perusteena olleet yhteistoimintaneuvottelut käydään uudelleen, lain mukaisesti.

Oikaisuvaatimuksen esittäjä vaatii, että hallitus asettaa päätösten täytäntöönpanokiellon (kuntalain 143 §). Todettakoon, että oikaisuvaatimus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi.

Koska hallituksen päätökset koskevat yhtä muutospäätöstä, jäljempänä esitetyt vaatimukset ja niiden perustelut koskevat pääsääntöisesti kaikkia päätöksiä, ellei erikseen toisin todeta.

2. Yhteistoimintaneuvottelutuloksen vahvistamisen päätöksen oikaisuvaatimuskelpoisuus

Kuntayhtymän yhteistoimintamenettelyn pöytäkirjan 14.11.2022 (6. neuvottelu) kohdassa 7. Neuvotteluiden päättäminen (s. 6) todetaan seuraavaa:

Kuntayhtymän hallitus käsittelee neuvotteluita ja niiden perusteella tehtäviä toimenpiteitä 24.11.2022 kokouksessa. Hallituksen päätös yhteistoimintaneuvotteluiden tuloksesta ei ole oikaisuvaatimuskelpoinen.

Hallituksen kokouksen 24.11.2022 pöytäkirjan liitteenä olevassa oikaisuvaatimuksessa todetaan seuraavaa:

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

H 122, 123, 124, 125, 126, 133, 134

Tulkinta oikaisuvaatimuskelpoisuudesta on virheellinen, koska hallituksen päätös 126 § yhteistoimintaneuvottelutuloksen vahvistamisesta on oikaisuvaatimuskelpoinen. Suomen perustuslain (731/1999, jäljempänä ”perustuslaki”) 21 §:n mukaan jokaisella on oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheutonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa sekä oikeus saada oikeuksiaan ja velvollisuuksiaan koskeva päätös tuomioistuimen tai muun riippumattoman lainkäyttöelimen käsiteltäväksi. Kuntalain 134 §:n 1 momentin mukaan kunnanhallituksen, lautakunnan ja valiokunnan, niiden jaoston sekä niiden alaisen viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua.

Hallituksen päätös 126 § ei koske kuntalain 136 §:ssä tarkoitettua vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, koska Gradian hallitus on nimenomaan tehnyt lopullisena pidettävän päätöksen yhteistoimintaneuvottelutuloksen vahvistamisesta. Kuntayhtymän hallituksen päätöksillä on käytännössä sitouduttu irtisanomisiin, tulosalueiden lakkauttamisiin, toimintayksikköjen määrän vähentämiseen ja oppilaitoksen lakkauttamiseen. Lopullinen ratkaisu eri vaihtoehtojen välillä on neuvottelutuloksen hyväksymisen myötä tehty. Hallitus ei valmistellut asiaa valtuuston tai jonkin muun toimielimen päätettäväksi. Hallitus ei myöskään millään tavoin pannut täytäntöön jonkin toisen toimielimen jo tekemää päätöstä yhteistoimintaneuvottelujen lopputuloksen vahvistamisesta. Siten kyse ei ole ainoastaan päätöstä edeltävästä valmistelusta tai sen jälkeen tehtävästä täytäntöönpanosta.

Kuntayhtymän hallituksen päätökseen kirjattu oikaisuvaatimuskielto on perustuslain ja kuntalain vastainen. Sillä on perusteettomasti rajoitettu hallinnon laillisuuden valvontaa ja kuntayhtymän jäsenkuntien sekä niiden jäsenten oikeuksia.

3. Hyvän hallinnon periaatteiden ja viranomaisten velvollisuuksien laiminlyönti

Kuntayhtymän on päätöksenteossaan noudatettava hyvän hallinnon periaatteita ja muita viranomaisille asetettuja velvollisuuksia.

Ensinnäkin perustuslain 2 §:n 3 momentin nojalla julkisen vallan käytön tulee perustua lakiin ja kaikessa julkisessa toiminnassa on noudatettava tarkoin lakia. Tämän lainalaisuusperiaatteen ja hallinnon lakisidonnaisuuden mukaisesti kuntayhtymän päätösten on perustuttava lakiin ja niissä on noudatettava lakia. Hyvän hallinnon periaatteisiin kuuluvat myös julkisen vallan käytön suhteellisuus sekä julkisuusperiaate, joita kuntayhtymän hallituksen on noudatettava tehdessään päätöksiä. Lisäksi viranomaisen on viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999, jäljempänä ”julkisuuslaki”) 20 §:n 1 momentin nojalla edistettävä toimintansa avoimuutta.

Edelleen lain soveltamisessa ja tulkinnassa on noudatettava perusoikeusmyönteistä lain tulkintaa. Kuntayhtymän on siis tulkittava laissa säädettyjä velvollisuuksiaan siten, että perusoikeudet voivat mahdollisimman pitkälti toteutua.

Kuntayhtymä on päätöksenteossaan laiminlyönyt noudattaa hyvän hallinnon periaatteita ja muita viranomaisen velvollisuuksiaan. Kuntayhtymän hallituksen päätökset ovat jäljempänä tarkemmin selvitetysti lain sekä suhteellisuus-, julkisuus- ja avoimuusperiaatteen vastaisia. Sen vuoksi päätökset on kumottava.

Todettakoon, että päätöksiä valmistelleet ja päätökset tehneet virkamiehet ovat vastuussa päätöksensä lainmukaisuudesta. Perustuslain 118 §:n 1 momentin nojalla virkamies vastaa virkatoimiensa lainmukaisuudesta. Edelleen kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain (304/2003, jäljempänä ”viranhaltijalaki”) 17 §:n 1 momentin mukaan viranhaltijan on suoritettava virkasuhteeseen kuuluvat tehtävät asianmukaisesti ja viivytyksettä noudattaen asianomaisia säännöksiä ja määräyksiä sekä työnantajan työnjohto- ja valvontamääräyksiä.

4. Selvittämisvelvollisuuden laiminlyönti

4.1. Selvittämisvelvollisuuden sisältö

Hallintolain (434/2003) 31 §:n 1 momentissa säädetään viranomaisen selvittämisvelvollisuudesta. Sen mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset.

Tämän oikaisuvaatimuksen kohteena olevia hallituksen päätöksiä tehtäessä asiaa ei riittävästi ja asianmukaisesti selvitetty lain edellyttämällä tavalla. Viranomaisen huolellisuusvelvollisuus korostuu, kun kyse on esimerkiksi kansalaisten toimeentuloon vaikuttavasta päätöksestä, kuten tulosalueen lakkauttamisesta ja irtisanomisista.

Asian ratkaisemiseksi tarpeellisia tietoja ja selvityksiä ei ole hankittu. Pöytäkirjan liiteaineistossa perusteet ovat puutteellisia, ristiriitaisia ja vailla tosiasia-perustaa. Siten hallituksen olisi pitänyt edellyttää päätöksenteon pohjaksi lisää ja tarkempia selvityksiä.

Todettakoon, ettei hallituksen selvittämisvelvollisuuteen vaikuta se, onko selvittämisvelvollisuuden piirissä olevia tietoja tuotu aiemmin esiin esimerkiksi yhteistoimintaneuvotteluissa vai ei. Yhteistoimintaneuvotteluissa kysymyksiä lähestytään työ- tai virkasuhteista käsin, ja hallituksella on muiden esittämistä tiedoista riippumaton velvollisuus selvittää asia riittävästi ennen päätöksentekoa.

4.2. Irtisanomisperusteiden selvittäminen

Hallituksen olisi tullut lainmukaisen päätöksenteon tueksi selvittää tarkemmin erityisesti yhteistoimintaneuvottelujen tuloksen mukaisten irtisanomisten perusteiden lainmukaisuus. Kuntayhtymällä on korostunut velvollisuus toimia henkilöstöä koskevissa päätöksissä varovaisesti, sillä perustuslain 18 §:n 2 momentin nojalla julkisen vallan on edistettävä työllisyyttä. Työsopimuslain (55/2001) 7 luvun 3 §:n ja viranhaltijalain 37 §:n mukainen taloudellinen ja tuotannollinen irtisanomisperuste edellyttävät, että tarjolla oleva työ tai viranhaltijan tehtävät ovat vähentyneet olennaisesti ja pysyvästi. Työn tai tehtävien vähentymisen on siten oltava jo tapahtunutta, eikä vuosien aikajänteellä ennustettuja muutoksia voida pitää irtisanomisen perusteena. Työn tai tehtävien vähentymisen on oltava tosiasiallista.

Hallituksen päätösten perusteina olevissa tiedoissa ei ole lainkaan arvioitu myöskään työn tai tehtävien vähentymisen olennaisuutta ja pysyvyyttä. Nämä seikat ovat irtisanomisen ehdottomia edellytyksiä, eikä niitä voi sivuuttaa. Hallituksen olisi pitänyt selvittää niiden olemassaoloa. Hallitus ei saa päättää lain vastaisista irtisanomisista.

4.3. Taloudellisten vaikutusten selvittäminen

Päätösten perusteena olevat tiedot ovat selvässä ristiriidassa kuntayhtymän vuoden 2021 tilinpäätöksen tietojen kanssa. Tilinpäätöksessä todetaan seuraavaa:

Kuntayhtymän kertynyt ylijäämä vuoden 2021 lopussa on 33,70 milj. euroa, josta taloussuunnitelmakaudelta 2022–2024 kertyvä alijäämä voidaan kattaa. Vuoden 2024 lopussa kertynyttä ylijäämää arvioidaan olevan 26,00 milj. euroa. Näin ollen kuntayhtymällä ei ole kuntalain 110 §:n 3 momentin mukaista alijäämän kattamisvelvoitetta.

Hallituksen päätösten perusteena olevan pöytäkirjan liitteessä 1 on esitetty merkittävästi muuttuneita ennusteita kuntayhtymän alijäämästä (s. 1). Siten tämän viimeisimmän tilinpäätöksen valossa kuntayhtymän taloudellinen tilanne on merkittävästi erilainen kuin

hallituksen päätösten perusteena olevissa tiedoissa. Näiden välisten ristiriitaisuuksien tarkempi selvittäminen kuuluu hallituksen selvitysvastuun piiriin. Velvollisuus on laiminlyöty.

Riittävästi selvittämättä ovat jääneet myös 10 miljoonan euron sopeuttamisen toteutustavat kokonaisuutena. Henkilömenosäästöjen laskelmassa ei ole otettu huomioon mahdollisten vuoden 2023 aika toteutettavien ulkoistusten osuutta. Osan toimenpiteistä esitetään jäävän vuoden 2023 aikana tehtävien selvitysten varaan ja niistä päättämiseen. Selvittämättä on jäänyt, minkä suuruista menosäästöä niillä tavoitellaan. Lisäksi hallituksen päätöksenteon perusteena olleista selvityksistä ei ilmene laskelmia siitä, miten menosäästöjen kokonaissummiin on päädytty ja miten menosäästöt kohdentuvat kuntayhtymän tulosalueisiin ja niiden toimintayksiköihin. Laskelmien oikeellisuutta ja kuntayhtymän tulosalueiden keskinäistä osuutta ei päätöksenteon perustaksi saatujen tietojen valossa voitu arvioida eikä näin ollen myöskään neuvottelutuloksen menosäästöjen kohdentumisen tasapainoisuutta kuntayhtymän sisällä.

Riittävästi ei ole selvitetty myöskään eri toimintojen siirtymistä sekä sen talousvaikutuksia. Esitetyistä monenlaisista synergiaeduista ei ole esitetty lainkaan laskelmia, vaan ainoastaan kokonaissäästösumma. Laskelmia ei ole esitetty myöskään tulosaluejohtajan viran, rehtorin viran lakkauttamisen ja virkasuhteen päättämisen sekä kahden uuden apulaisrehtorin viran perustamisen kustannusvaikutuksista. Voitaneen olettaa, että näiden virkojen palkkakustannukset ovat merkittävät. Kuntayhtymän talousarviossa vuodelle 2023 on todettu, että ”[k]one- ja laitekannassa ei päästä tavoiteltuihin säästöihin, mikä vaikeuttaa talouden tasapainottamista” (s. 8). Myöskään näitä kalustojen myyntiin liittyviä taloudellisia riskejä ei ole selvitetty riittävästi. Lisäksi Jämsässä laboratorio- ja mittausalan koulutuksen keskeyttämisen vaikutuksia alan osalta käynnissä olevien toimitilojen uudistamistöiden kustannuksiin ei ole selvitetty.

Lisäksi tosiasiaperusteina on esitetty seikkoja, jotka saattavat realisoitua vain mahdollisesti ja vasta pitkän ajan kuluttua tulevaisuudessa. Perusteissa on viitattu esimerkiksi yleiseen julkisen talouden kiristymiseen sekä ammatillisen koulutuksen rahoitusmallin mahdolliseen uudistamiseen. Perusteissa on vedottu myös merkittävästä inflaatiosta annettuihin ennusteisiin vuoteen 2025 saakka, mille ei voida antaa merkitystä päätöksenteossa, jonka täytyy perustua tosiasioihin eikä kuntayhtymän riittämättömästi perusteltuihin ennusteisiin valtakunnallisen ja globaalien talouden kehityksestä. Hallituksen päätöksen 126 § liitteessä nro 1 (Neuvotteluesitys 26.9.2022) toimenpiteitä perustellaan muun muassa vuosille 2023–2025 ennustetulla 5 % inflaatiolla (s. 1), jota ei ole kyseisessä asiakirjassa tai vuoden 2023 talousarviossa perusteltu. Esimerkiksi talousarviossa 2023 on viitattu Elinkeinoelämän tutkimuslaitoksen (Etla) ennusteeseen 19.9.2022, jonka mukaan vuonna 2023 inflaatio olisi 4 %. Hallituksen päätöksenteon perusteena

olevissa asiakirjoissa ei ole selvitetty sitä, millä perusteilla kuntayhtymän ennuste poikkeaa Etlan ennusteesta vuoden 2023 osalta ja millä perusteella inflaatio on 5 % vuosina 2024–2025.

4.4. Koulutuksen järjestämiseen kohdistuvien vaikutusten selvittäminen

Kuntayhtymän hallituksen selvitykset koulutuksen järjestämiseen kohdistuvista vaikutuksista ovat olleet puutteellisia. Hallitus ei ole riittävästi selvittänyt, voidaanko lainsäädännön vaatimuksia jäljelle jäävälle koulutukselle noudattaa.

Kuntayhtymällä on velvollisuus noudattaa koulutuksen järjestämisessä muun muassa ammatillisesta koulutuksesta annettua lakia (531/2017, jäljempänä ”ammattikoululaki”). Ammatikoululain 28 §:n 2 momentin nojalla tutkintojen ja koulutuksen järjestämislupa edellyttää, että koulutuksen järjestäjällä on tehtävän toteuttamiseksi tarvittava osaaminen ja riittävä yhteistyö työ- ja elinkeinoelämän kanssa sekä taloudelliset ja toiminnalliset edellytykset haetun tehtävän mukaisten tutkintojen ja koulutuksen asianmukaiseen järjestämiseen. Ammatikoululain 118 §:n 2 momentin mukaan koulutuksen järjestäjällä tulee olla koulutuksen järjestämistapa huomioon ottaen riittävä määrä opettajan virkoja tai työsopimussuhteisia opettajia. Ammatikoululain 126 §:n 1 momentin mukaan koulutuksen järjestäjän tulee arvioida järjestämiään tutkintoja, koulutusta ja muuta toimintaa sekä niiden laatua ja vaikuttavuutta. Koulutuksen järjestäjä vastaa järjestämiensä tutkintojen, koulutuksen ja muun toiminnan laadusta ja laadunhallinnan jatkuvasta parantamisesta.

Kuntayhtymän hallitus ei ole päätöksenteossaan riittävästi selvittänyt sitä, millaisia vaikutuksia toimenpiteillä on koulutuksen laatuun. Ammatikoululaki edellyttää edellä esitetystä taloudellisia ja toiminnallisia edellytyksiä koulutuksen asianmukaiseen järjestämiseen, riittävää määrää opetushenkilökuntaa ja vastuuta laadusta sekä sen hallinnan jatkuvasta parantamisesta. Toisin sanoen hallitus ei ole selvittänyt, toimiiko se ammatikoululain vastaisesti tehdessään kyseiset päätökset.

Kuntayhtymän talousarviossa vuodelle 2023 on esitetty Gradian Ammatillisen koulutuksen riskien osalta riskinä muun muassa seuraavaa (s. 8):

”Merkittävin Gradian ammatillisen koulutuksen toimintaa uhkaava riski liittyy yhteistoimintaprosessin jälkihoitoon ja uuden oppilaitos-tulosalueen käynnistymiseen. Riski on sekä toiminnallinen että taloudellinen. Haasteena on, että yt-prosessin jälkihoidossa ei onnistuta ja toiminta lamaantuu ainakin hetkellisesti. Vaikutus voi näkyä opiskelijan saamassa ohjauksen ja opetuksen määrässä sekä laadussa. Haasteena on, että uusi

oppilaitos-tulosalue ei kykene toiminnassaan löytämään riittävän nopeasti tavoiteltuja synergiaetuja ja kustannussäästöjä. Pienentyvää henkilöstöresurssia ei osata kohdentaa oikein, jolloin opintotarjonta voi supistua ja opiskelijan saama opetuksen määrä ja laatu heikentyä.”

Riski erittäin haitallisista vaikutuksista koulutuksen järjestämiseen on lyhyesti viitaten tuotu esiin myös yhteistoimintaneuvotteluissa. Yhteistoimintaneuvotteluiden pöytäkirjan 14.11.2022 kohdassa 7 (s. 6) todetaan seuraavaa:

”Kun työnantaja päätyy henkilöstön vähentämiseen, työnantajan esitykseen sisältyy riski, että opiskelijoiden saama opetus vähenee ja opettajien työmäärä kasvaa huomattavasti. Opiskelijoille tulee järjestää ammatillisessa koulutuksessa vähintään 12 tuntia opetusta tai ohjausta osaamispistettä kohti. Lukiokoulutuksessa tulee huolehtia riittävästä kurssitarjonnasta ja valinnaisista opinnoista. Henkilöstön edustajat pitävät ehdottoman tärkeänä, että koulutustarjonta turvataan riittävällä laajuudella ja volyyymilla Jyväskylässä, Jämsässä ja Laukaan Lievestuoreella. Tällä vastataan opiskelijoiden ja alueen työelämän tarpeisiin. Kokonaistarjonnasta poistuvien osaamisalojen ja tutkin-tojen osalta on riski, ettei Keski-Suomessa ole kouluttamisen mahdollisuuksia opiskelijoilla näihin tehtäviin.”

Kyseisen yhteistoimintaneuvotteluiden pöytäkirjan kohdassa 5 (s. 4–5) ”Yhteenveto säästöjen aiheuttamista henkilöstövaikutuksista” on ainoastaan numeerisesti taulukkomuodossa esitetty vaikutukset henkilöstöön eri poistumaluokkiin jaoteltuna.

Vaikka koulutuksen heikkenemisen riski on nostettu esiin, kyseistä riskiä ei ole kuitenkaan lainkaan selvitetty hallituksen päätöksentekoon. Päätöksenteossa ei ole selvitetty, mitä vaikutuksia toimenpiteillä on koulutuksen järjestämisen muutosten kautta esimerkiksi opetuksen laatuun ja henkilöstön riittävyyteen. Riskin toteutuminen käytännössä merkitsee järjestämislupaan perustuvan koulutustehtävälvoitteen täyttymisen vakavaa vaarantumista.

4.5. Vaihtoehtoisten toimintatapojen selvittäminen

Päätöksentekoa varten ei ole lainkaan selvitetty sitä, voitaisiinko tavoitteita saavuttaa esimerkiksi henkilöstön lomautuksilla. Lomautusten vaihtoehto on olennainen selvitettävä seikka, sillä se on irtisanomisia kevyempi keino.

Myös laskelmat vaihtoehtoisista toimintatavoista ovat jääneet selvittämättä. Jämsän kaupunginhallituksen iltakoulussa 24.10.2022 puheista kävi ilmi, että erilaisia laskelmia vaihtoehtoisia tulevaisuuksia varten olisi tehty. Laskelmia ei kuitenkaan kyseisessä tilaisuudessa esitetty tai toimitettu hallituksen kokouksen aineistoksi. Jämsän kaupungillekaan omistajakuntana ei ole edelleenkään annettu ko. laskelmia.

Päätöksenteon perustaksi ei ole selvitetty sitä, voitaisiinko esimerkiksi tulosalueiden väitettyjen kalliiden päällekkäisten investointien ja hankintojen seuraukset välttää muulla tavoin. Kuntayhtymän hallintosäännön 14 ja 19 § mahdollistavat kuntayhtymän johtajan ja kuntayhtymän talous- ja hallintojohtajan tulosalueiden rajat ylittävän kehityksen, jonka avulla esitettyihin ongelmiin voitaisiin puuttua.

4.6. Sopimusrikkomuksen selvittäminen

4.6.1. Sopimusrikkomuksesta selvittämisvelvollisuuden kohteena

Kuntayhtymän hallituksen on päätöksenteossaan otettava huomioon kaikki olennaiset vaikutukset, joita päätöksestä voi seurata kuntayhtymälle. Hallitus ei ole kuitenkaan lainkaan selvittänyt jäljempänä esitetyistä perussopimukseen ja järjestämissopimukseen kohdistuvista sopimusrikkomuksesta aiheutuvia seurauksia tai ottanut niitä millään tavoin huomioon päätöksiä tehtäessä. Seurausten lisäksi selvittämättä ovat jääneet kuntayhtymän mahdollisuudet noudattaa sopimuksia. Esimerkiksi mahdollisuuksia siirtää matkailualan koulutusta Jämsässä kokonaan tai merkittävien osin toteutettavaksi ei ole lainkaan selvitetty.

Hallitus on myös tältä osin laiminlyönyt selvitysvelvollisuutensa, joten päätökset on kumottava.

4.6.2. Perussopimus

Kuntayhtymän perussopimuksen kohdan 3 § mukaan:

Kuntayhtymän tehtävänä on järjestää jäsenkuntiensa puolesta ammatillisen koulutuksen lainsäädännön mukaista koulutusta sekä siihen liittyvää kehittämistä, tutkimusta ja palvelua.

Koulutuksen tehtävänä on vastata osaltaan maakunnallisesta ja seudullisesta kehittämisestä.

Kuntayhtymän hallituksen päätöksen 128 § liitteen nro 7 sekä yhteistoimintaneuvotteluiden pöytäkirjan 31.10.2022 liitteen 2 (Gradian ammatillinen koulutus - esitettävät

toimenpiteet) mukaan Jämsässä järjestettävät laboratorioalan sekä ravintola- ja matkailualan koulutukset päättyvät nykyisten opiskelijoiden valmistuttua. Laboratorioalan sekä ravintola- ja matkailualan koulutusten päättyminen on perussopimuksessa kuntayhtymälle määriteltyjen tehtävien vastaista, koska se ei vastaa Jämsän alueen kehittämistä ja sen tarpeita. Tähän liittyviä perusteita, jotka ilmenevät Jämsän matkailun johdoryhmän (liite 1), Jämsän nuorisovaltuuston (liite 2) sekä Jämsän elinvoimaneuvottelukunnan (liite 3) lausunnoista, ei ole tarkoituksenmukaista toistaa tässä, vaan niihin tyydytään ainoastaan viittaamaan. Jämsän kaupunki on toimittanut lausunnot kuntayhtymän hallituksen käyttöön ennen päätöksentekoa.

Laboratoriokoulutuksen osalta todettakoon, että Jämsän seudun kehittämistarpeet edellyttävät kyseisen koulutuksen järjestämistä myös jatkossa. Jämsän oppilaitos on tehnyt pitkään koulutusalan sisällöllistä kehittämistyötä ja suhdetyötä valtakunnallisesti työntekijöiden kanssa.

Oppilaitoksen systemaattisten toimenpiteiden johdosta oppilaitos on saanut opetus- ja kulttuuriministeriöltä 18.10.2022 laboratorio- ja mittausalan ammattitutkintoluvat (liite 4). Kuntayhtymä on lupia hakiessaan katsonut, että koulutus vastaa työelämän tarpeisiin, eläköitymisen kiihtymisen ongelmaan sekä tarpeeseen laajentaa osaamista.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on päätöksessään todennut, että laboratorio- ja mittausalan ammattitutkinnon järjestämiselle on alueellista koulutustarvetta. Opetus- ja kulttuuriministeriö on katsonut, että kyseisen ammattitutkinnon järjestämisluvan myöntäminen on tarpeellista ottaen huomioon alueellinen osaamistarve ja nykyinen koulutuksen tarjonta. Koulutuksen järjestäjän ensisijaisella toiminta-alueella ei kenelläkään muulla koulutuksen järjestäjällä ole kyseessä olevaa tutkintoa, joten opetus- ja kulttuuriministeriön mukaan tutkinnon myöntäminen oli perusteltua koulutustarpeeseen vastaamiseksi. Opetus- ja kulttuuriministeriö on todennut, että hakemuksessa esitetyn tutkinnon koulutustarpeeseen ei voida vastata hakijan ensisijaisen toiminta-alueen nykyisillä järjestämisluvilla. Uuden laboratorio- ja mittausalan ammattitutkinnon järjestämisluvan myöntämisen katsottiin siksi olevan tarkoituksenmukaista.

Oppilaitos on arvioinut, että ammattitutkinto-opiskelijoita olisi elokuussa 2023 arviolta 15–20. Koulutusosalalla on valtakunnallista merkittävyyttä.

Koulutuksella on tarve vastata niin alueella toimivien työntekijöiden kuin kaikkia koskevan ympäristön tavoitteisiin. Kehittämistarpeet sitoutuvat tiiviisti valtakunnallisesti ja globaalisti seurattuihin tavoitteisiin vihreästä siirtymästä ja tuotekehityksestä. Jämsän kaupungin alueella toimiva Kaipola Green Port Oy neuvottelee tällä hetkellä useiden yritysten kanssa sijoittumisesta tehdasalueelle. Yritykset, joiden kanssa asiasta neuvo-

tellaan, edustavat bio- ja kiertotalouden alaa. Yksi ratkaisevista kysymyksistä sijoittumisen näkökulmasta on osaavan työvoiman saatavuus alueella. Opiskelu sitouttaa opiskelijoita muun muassa työssäoppimisjaksojen aikana. Jos koulutusala lakkautetaan, painopiste työvoimatarpeeseen vastaamisesta siirtyy aiempaa enemmän maakunnan ulkopuolelle.

Esimerkiksi Tikka-hankkeessa tullaan selvittämään suljetun paperitehtaan hyödynnettävyys vihreän siirtymän TKI-konseptien testaamiseen, pilotointiin ja demonstrointiin. Selvityksen jälkeen TKI-konsepteja on tarkoitus myös toteuttaa, mikä edellyttää osaa- van työvoiman saatavuutta alueella.

Jämsän Hallissa toimiva Patria tulee rekrytoimaan lähivuosien aikana F-35-projektiin ja muuhun toimintaansa yli 100 ammattiosaajaa. Tarvittava osaaminen on laaja-alaista, ja työnantaja järjestää tarvittavaa täydennyskoulutusta. Patria on neuvotellut Gradia Jämsän kanssa osajien kouluttamisesta Patrian työvoimatarpeisiin. Sopiva peruskoulutus Patrian tehtäviin voi olla mittaustekniikan ammattitutkinto.

Kemian teollisuuteen (entsyymien valmistukseen) erikoistunut globaalin IFF-konsernin tytäryhtiön Genencor International Oy:n tuotantolaitos työllistää 80 henkilöä Jämsänkoskella. Konsernilla on hyvät kasvunäkymät. Yritys on investoimassa alueelle, ja kasvua tavoitellaan tuotannon sekä henkilöstön suhteen. Genencor International Oy:n työntekijöistä moni on pitkäaikaisia, ja tulevat eläköitymiset edellyttävät korvaavan työvoiman palkkaamista. Yhteistyö Gradia Jämsän laboratorioalan kanssa on laajaa kattaen muun muassa opinnäytetyöt, harjoittelut, kesäsijaisuudet ja määräaikaiset työsuhteet. Genencor International Oy tulee tarvitsemaan myös jatkossa tiivistä yhteistyötä laboratorioalan koulutuksenjärjestäjään.

Jämsässä on tällä hetkellä käynnissä kyseiselle koulutukselle toimitilojen uudistamistyöt koulutusalan tarpeisiin vastaamiseksi. Oikaisuvaatimuksen esittäjän käsityksen mukaan muutostyöt on käynnistetty loppukeväällä 2022, ja ne ovat loppusuoralla. Hallituksen päätösten seurauksena oletettavasti työt keskeytyvät tai tältä osin on olemassa muita suunnitelmia, jotka eivät käy päätöksestä ilmi. Laitteiden hankinnat on saadun tiedon mukaan jo jäädytetty. Muutostöistä johtuen koulutuslalla on tänä syksynä 30 perustutkinto-opiskelijaa. Tavanomainen määrä on ollut noin 40. Kaikki opiskelijat ovat aikuisikäisiä, valtaosa opiskelijoista otetaan omaehtoiseen haun kautta, ja opiskelijaksi hakeutuminen tapahtuu laajalta alueelta.

Myös matkailukoulutusalan osalta todettakoon, että Jämsän seudun kehittämistarpeet edellyttävät matkailualan koulutuksen järjestämistä tulevaisuudessakin. Jämsän kaupungin alueella toimii eteläisen Suomen merkittävin matkailukeskus, jonka toiminta on

Suomen Hankintajuristit Asianajotoimisto Oy, Finnish Procurement Lawyers Attorneys Ltd.

Mikonkatu 4 B, 00100 Helsinki (Käyntiosoite: Mikonkatu 4 B 5 krs.)

Business ID 2493736-7, Tel: 0400 3838 42, Fax: 042 11 5566 333

E-mail: info@hankintajuristit.fi, www.hankintajuristit.fi

10(24)

ympärivuotista ja kansainvälistä. Tilastokeskuksen mukaan Jämsän seudulla matkailutulo oli vuonna 2019 noin 45 miljoonaa euroa ja välillisesti noin 55 miljoonaa euroa. Tilastopalvelu Rudolfin / Visit Finlandin tietojen nojalla Jämsän matkailun ohjelmapalveluiden osuus liikevaihdosta (21,1 %) on merkittävä verrattuna Suomen mediaaniin (7,6 %). Himos-Jämsän yöpymiset muodostivat viime vuonna 41 % osuuden Jyväskylän ja Jämsän yhteenlasketusta rekisteröityneistä yöpymisistä. Todellisuudessa yöpymisten osuus on Jämsän seudulla arviolta noin 50 % kaikista yöpymistä johtuen vahvasta mökkimajoituksesta, joka ei ole tilastoinnin piirissä. Visitoryn matkailutilastojen mukaan tammi-syyskuussa 2022 Jyväskylän rekisteröityjen majoitusten määrä oli 371 000, kun taas Himos-Jämsän vastaava luku oli 235 000.

Himos-Jämsän matkailun kasvu edellyttää tulevana vuosina osaavaa työvoimaa. Kehittyvä matkailukoulutus tarjoaa työvoimapotentiaalia ja monipuolista osaamista ja on olennaista alueen rakennemuutoksessa. Esimerkiksi Gradian luontoliikuntaohjaajakoulutus on tukenut alan työvoiman saantia. Koulutuksen osalta tulee ottaa huomioon laaja aluetalouden kuva tällä hetkellä ja pitkällä tähtäimellä sekä kehittää koulutusta yritysten ja elinkeinoelämän tarpeisiin. Ei ole kannattavaa lakkauttaa koronapandemiasta nousevaa koulutuksen alaa matkailupaikkakunnalla. Se heikentäisi kyseisen alan koulutuksen kiinnostavuutta, työssäoppimista ja kehitystä.

Jämsän kaupunkia on kohdannut äkillinen rakennemuutos syksyllä 2020. Rakennemuutoksen hillintään ja hoitamiseen liittyvässä työssä koulutusmahdollisuuksilla ja koulutuksen saatavuudella on erityisen keskeinen rooli, joka on laajasti tunnustettu myös ministeriöiden keskuudessa. Jämsän kaupunki on saanut ja sille on kohdennettu merkittävää rahoitusta niin uudistuvan teollisuuden kuin matkailuelinkeinojenkin rahoittamiseen. Gradian koulutusleikkaukset syövät pohjaa myös ministeriöiden ja alueellisten toimijoiden työltä sekä aluetaloudelta rakennemuutoksen hallinnassa.

4.6.3. Järjestämissopimus

Yhdistyneiden kuntayhtymien ja jäsenkuntien välillä on 18.6.2008 allekirjoitettu järjestämissopimus (jäljempänä ”järjestämissopimus”). Sopimusten sitovuuden periaate tarkoittaa sitä, että sopimus sitoo sen tehneitä osapuolia sellaisena kuin osapuolet keskenään ovat sopineet. Kuntayhtymä toimii järjestämissopimuksen vastaisesti, jos hallituksen päätökset pidetään voimassa.

Järjestämissopimuksen kohdan 5 (s. 3) mukaan:

Jämsän seudun koulutus järjestetään Jämsän ammattiopisto-nimisessä oppilaitoksessa joka sisältää Jämsän seudun koulutuskeskuksen nimellä

tunnetun ja sen pohjalta kehittyvän kokonaisuuden. Jämsän ammattiopisto muodostaa yhdistetyn Jyväskylän koulutuskuntayhtymän hallinnossa ja talouden pidossa oman tulosalueen.

Järjestämissopimuksen nojalla siis Jämsän seudun koulutus järjestetään Jämsän ammattiopisto -nimisessä oppilaitoksessa ja Jämsän ammattiopisto muodostaa oman tulosalueen. Jos Jämsän seudun koulutusta ei enää järjestetä Jämsän ammattiopisto -nimisessä oppilaitoksessa ja/tai tulosalue lakkautetaan, kyse on järjestämissopimuksen rikkomisesta.

Järjestämissopimuksen kohdan 6 (s. 3) mukaan:

Ammattiopistojen välisessä työnjaossa otetaan huomioon seutukuntien koulutukselliset ja elinkeinoelämän vahvuudet ja kehittämistarpeet. Mikäli toiminnan volyymit tai sisällöt muuttuvat opetuksen kansallisen ohjauksen johdosta, yhdistetty Jyväskylän koulutuskuntayhtymä kohdentaa muutoksista johtuvat toimenpiteet molemmille ammattiopistoille yhdenvertaisin periaattein ja ottaa huomioon ammattiopistoille asetetut tavoitteet.

Järjestämissopimuksen vastaisesti seutukuntien koulutuksellisia ja elinkeinoelämän vahvuuksia ja koulutustarpeita tai ammattiopistoille asetettuja tavoitteita ei ole riittävästi otettu huomioon päätöksenteossa, koska nämä vahvuudet, koulutustarpeet ja tavoitteet puoltavat vahvasti muun sisältöisiä päätöksiä. Edellä on selvitetty Jämsän alueen kehittämistarpeita. Koska näitä seikkoja ei oteta riittävästi huomioon, kyse on järjestämissopimuksen rikkomisesta.

Päätöksiä on perusteltu muun muassa opetuksen kansallisilla muutoksilla (esim. ammattikoulujen rahoituksen muutokset). Edellä todetusti päätöksenteon taustalla olevista selvityksistä, joihin hallituksen jäsenet pystyivät asianmukaisesti perehtymään, ei ilmene laskelmia siitä, miten toimenpiteet kohdentuvat eri tulosalueisiin. Siten hallitus ei ole voinut arvioida toimenpiteiden kohdentumista yhdenvertaisin periaattein molemmille ammattiopistoille järjestämissopimuksen mukaisesti. Jos haitalliset seuraukset kohdistuvat merkittävästi Jämsälle, järjestämissopimusta rikotaan.

Järjestämissopimuksessa ei ole sovittu mitään sopimuksen muuttamisesta, joten sopimuksen yksipuolista muuttamista ei voida perustella millään sopimuksen ehdolla. Sopimuksen voimassaoloa ei ole esimerkiksi sidottu kunta- ja palvelurakennemuutosten annettun lain (169/2007) säädösten voimassaoloon tai ammattiopiston rahoitukseen. Sopimuksen sitovuutta tai voimassaoloa ei muuta se, että sopimus on syntynyt

kyseisen lainsäädännön seurauksena tai että sopimuksessa viitataan kyseiseen lainsäädäntöön.

Sopimuksen muuttamiseen sovelletaan yleisiä sopimusoikeudellisia periaatteita, joiden mukaan sopimuksen yksipuolinen muuttaminen ei ole sallittua. Kuntayhtymä on siis velvollinen noudattamaan sopimusta sellaisena kuin se on osapuolten välillä sovittu.

4.7. Hallituksen jäsenten tosiasiallinen mahdollisuus tutustua selvityksiin

Asiassa tehtyjä selvityksiä ei voida ottaa päätöksenteossa huomioon siltä osin kuin hallituksen jäsenet eivät ehtineet niihin tutustua. Kuntayhtymän 17.11.2022 lähettämän kokouskutsun mukaisesti yhteistoimintaneuvottelujen neuvotteluasiakirjat annettiin kuntayhtymän hallituksen jäsenten saataville vain puoli tuntia ennen hallituksen kokouksen alkamista. Asiakirjoja oli kuntayhtymän henkilöstöpäällikkö Maarit Kylmälahdelta 22.11.2022 saadun sähköpostiviestin mukaan jopa kaksi mapillista. Myös yhteistoimintaneuvottelujen julkiset pöytäkirjat on toimitettu vasta, kun Jämsän kaupunki on niitä erikseen pyytänyt, ja vain noin vuorokauden ennen hallituksen kokousta (pöytäkirjat toimitettiin 23.11.2022 klo 14.08 ja hallituksen kokous alkoi 24.11.2022 klo 15.10).

Siten hallituksen jäsenillä ei ole voinut olla mahdollisuutta perehtyä asiakirjoihin asianmukaisesti ennen päätöksen tekoa. Selvitys menettää kaiken merkityksensä päätöksenteossa, jos siihen ei käytännössä voida perehtyä.

Kuntayhtymän hallintosäännön 127 §:n mukaan kokouskutsu ja sen mukana esityslista liitteineen lähetetään jäsenille ja muille, joilla on kokouksessa läsnäolo-oikeus tai velvollisuus, jollei asian kiireellisyydestä muuta johdu, vähintään viisi päivää ennen kokousta. Neuvotteluasiakirjat olisi siis pitänyt lähettää jo hallituksen kokouksen esityslistan mukana.

4.8. Selvittämisvelvollisuuden laiminlyönnin seuraukset

Hallituksen päätösten taustalla olevien selvitysten edellä esitettyjen, ilmeisten puutteellisuuden johdosta hallituksen olisi tullut selvittämisvelvollisuutensa nojalla selvittää asiaa paremmin ennen päätösten tekemistä. Selvitysvelvollisuuden laiminlyönnin johdosta hallitus on toiminut lainvastaisesti ja sen tekemät päätökset on kumottava.

5. Selvityksen perusteeton salaaminen

Hallintoasian käsittelyssä noudatetaan julkisuusperiaatetta. Asiakirjajulkisuus on hyvän hallinnon tae, joka on lailla turvattu. Asiakirjajulkisuudella on olennaisia yhtymäkohtia osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien toteuttamiseen, jotka jäävät toteutumatta,

mikäli päätösvalmistelussa asiakirjat salataan tai jätetään antamatta ilman laissa säädettyä perustetta.

Kuntayhtymän hallituksen kokouksen esityslistalla todetaan yhteistoimintaneuvottelujen neuvottelumateriaaleista, että ne ovat julkisia vasta hallituksen tekemän päätöksen jälkeen (s. 6–9). Päätöksenteon perusteeksi tarkoitetut neuvotteluasiakirjat on pidetty salaisina lain vastaisesti. Pelkkä neuvotteluesitys päätöksenteon perustaksi ei riitä, vaan neuvottelujen materiaaliset sisällöt ja lopputulokset olisi pitänyt toimittaa hallituksen kokouksen esityslistan mukana, jotta päätöksentekijöillä olisi ollut tosiasialliset mahdollisuudet perehtyä ehdotuksen taustoihin. Päätöksentekijöiden tiedossa ei ole ollut esimerkiksi se, onko neuvottelutulos ollut yksimielinen vai erimielinen. Asiakirjoista on tehty viralliset tietopyynnöt 21.11.2022 ja 22.11.2022.

Työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella annetun lain (449/2007, jäljempänä ”yhteistoimintalaki”) 17 §:n mukaan yhteistoimintamenettelyssä käsiteltävien ja sen johdosta laadittujen asiakirjojen julkisuudesta sekä yhteistoimintamenettelyyn osallistuvien työnantajan edustajan, työntekijän ja henkilöstön edustajan vaitiolovelvollisuudesta on voimassa, mitä julkisuuslaissa säädetään. Julkisuuslain 6 §:n 1 momentin 2 ja 6 kohtien nojalla muun muassa esitys, ehdotus, aloite ja ilmoitus liiteasiakirjoihin sekä pöytäkirja tulee julkiseksi, kun se on allekirjoitettu tai sitä vastaavalla tavalla varmennettu. Kyseistä 2 kohtaa sovelletaan yhteistoimintaneuvottelujen koskevaan työnantajan neuvotteluesitykseen. Kyseistä 6 kohtaa taas sovelletaan yhteistoimintaneuvottelujen pöytäkirjaan liitteineen. Neuvottelutuloksen yksittäinen erimielisyys ei vaikuta sen julkisuuteen. Siten yhteistoimintaneuvottelujen kaikki neuvotteluasiakirjat ovat tulleet sitä mukaa julkisiksi, kun kukin neuvottelu on päättynyt ja sen pöytäkirja on allekirjoitettu.

Vaikka kuntayhtymä olisi tulkinnut neuvotteluasiakirjat virheellisesti salassa pidettäviksi, sen olisi pitänyt antaa niistä tieto hallituksen jäsenille. Kuntalain 83 §:n mukaan luottamushenkilöllä on oikeus saada kunnan viranomaisilta tietoja, joita hän toimessaan pitää tarpeellisina ja jotka julkisuuslain 6 ja 7 §:n mukaan eivät ole vielä julkisia, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Säännös varmistaa luottamushenkilön oikeuden saada toimensa hoitamisessa tarpeelliset tiedot, jotta päätösharkinta voidaan tehdä luotettavasti. Koska myös kuntayhtymään sovelletaan kuntalain 64 §:n nojalla luottamushenkilöitä koskevia säännöksiä, kuntayhtymän hallituksen jäsenet ovat kuntalain 69 §:n nojalla luottamushenkilöitä. Neuvotteluasiakirjat olivat tarpeellisia hallituksen päätöstä tehtäessä. Siten hallituksen jäsenillä olisi ollut oikeus saada tietoonsa neuvotteluasiakirjat, vaikka ne eivät olisi vielä olleet julkisia.

Vaikka kuntayhtymä olisi virheellisesti tulkinnut, että neuvotteluasiakirjat eivät olisi olleet vielä julkisia, kuntayhtymän olisi pitänyt antaa tieto asiakirjoista julkisuuslain 9

§:n 2 momentin nojalla. Sen mukaan tiedon antaminen asiakirjasta, joka 6 ja 7 §:n mukaan ei ole vielä julkinen, on viranomaisen harkinnassa. Harkinnassa on otettava huomioon, mitä 17 §:ssä säädetään. Julkisuuslain 17 §:n 1 momentin mukaan viranomainen on tämän lain mukaisia päätöksiä tehdessään ja muutoinkin tehtäviään hoitaessaan velvollinen huolehtimaan siitä, että tietojen saamista viranomaisen toiminnasta ei lain 1 ja 3 § huomioon ottaen rajoiteta ilman asiallista ja laissa säädettyä perustetta eikä enempää kuin suojattavan edun vuoksi on tarpeellista ja että tiedon pyytäjiä kohdellaan tasapuolisesti. Julkisuuslain 3 §:n mukaan tässä laissa säädettyjen tiedonsaantioikeuksien ja viranomaisten velvollisuuksien tarkoituksena on toteuttaa avoimuutta viranomaisten toiminnassa sekä antaa yksilöille ja yhteisöille mahdollisuus valvoa julkisen vallan ja julkisten varojen käyttöä, muodostaa vapaasti mielipiteensä sekä vaikuttaa julkisen vallan käyttöön ja valvoa oikeuksiaan ja etujaan.

Julkisuuslain tavoitteet ja asianmukaiselle päätöksenteolle asetetut vaatimukset eivät täyty, jos päätöksenteon kannalta olennaisia tietoja pidetään salassa. Viimeistään julkisuuslain 9 §:n nojalla asiaa harkiten kuntayhtymän olisi pitänyt todeta, että neuvotteluasiakirjoista olisi voitu antaa tieto. Kuntayhtymän hallintosäännön 127 §:n mukaisesti neuvotteluasiakirjat olisi voitu toimittaa jo esityslistan mukana ja esityslistan liitteisiin olisi voitu tehdä merkintä salassapidosta.

Asiakirjat olisi siis pitänyt toimittaa vähintään hallituksen jäsenille, mutta näin ei toimittu, ja sen sijaan asiakirjoja täytyi vielä erikseen pyytää. Ilman pyyntöä päätöksentekijät eivät edes päätöksenteon jälkeen saa tietoonsa asiakirjoja.

Kuntalain 29 §:ssä edellytetään kunnan tiedottavan toiminnastaan (mukaan lukien suunnitelmat, asioiden käsittely, tehdyt päätökset ja osallistuminen). Tietoja on annettava myös yleisessä tietoverkossa. Kuntayhtymä ei kuitenkaan ole tämän oikaisuvaatimuksen allekirjoittamispäivään mennessä julkaissut yhteistoimintaneuvottelujen pöytäkirjoja kunnan jäsenten saataville hallituksen päätösten oheisaineistona.

Hallituksen päätöksenteossa ei ole noudatettu julkisuussäännöksiä, joten hallitus on toiminut lain vastaisesti. Edellä kuvatuilla ja tällä perusteella hallituksen päätökset on kumottava.

6. Perusteluvollisuuden laiminlyönti

Viranomaisilla on lain mukaan velvollisuus perustella päätöksensä (hallintolaki 45 §). Perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun sekä mainittava sovelletut säännökset. Perusteluissa ei luonnollisesti saa esittää väärää

tai harhaanjohtavaa tietoa tai jättää kertomatta päätöksen kannalta olennaista tietoa. Perusteluvollisuus korostuu tilanteissa, joissa julkisen vallan käytön päätöksellä on vaikutuksia yksilöiden etuihin tai oikeuksiin.

Kuntayhtymän hallituksen tekemillä päätöksillä on merkittäviä negatiivisia vaikutuksia kuntayhtymän henkilöstön sekä opiskelijoiden oikeuksiin. Henkilöstön osalta kyse on perustuslainkin suojaamasta oikeudesta työhön sekä toimeentulosta. Siten päätösten perusteluilla on erityinen merkitys, ja kuntayhtymällä on velvollisuus perustella päätöksensä huolellisesti.

Koska kuntayhtymän hallitus ei ole päätöksenteossa edellä selvitetysti riittävästi selvittänyt päätöksen perusteena olevia tosiasioita ja seikkoja, näitä tietoja ei ole myöskään riittävästi tuotu esiin päätösten perusteluissa. Lisäksi hallituksen päätöksessä 128 § on harhaanjohtavasti kerrottu yhteistoimintaneuvotteluissa käsitellyn muun muassa ”palvelujen ulkoistamista”. Yhteistoimintaneuvottelujen 7.11.2022 pöytäkirjasta ilmevästi kuntayhtymä on kuitenkin kieltäytynyt tekemästä kiinteistöpalveluiden osalta vaihtoehtolaskelmia ulkoistuksesta (kohta 3, s. 2). Siten hallituksen päätöksestä saa harhaanjohtavan kuvan neuvotteluiden sisällöstä. Edelleen hallituksen päätöksessä on jätetty kertomatta, että yhteistoimintaneuvottelut ovat päättyneet erimielisinä, mikä on olennainen tieto päätöksenteon kannalta.

Edellä esitetysti kuntayhtymän hallitus on laiminlyönyt perusteluvollisuutensa, minkä johdosta päätökset on kumottava lain vastaisina.

7. Työ- ja elinkeinoelämäyhteistyön sekä asianmukaisen koulutuksen velvollisuuden laiminlyönti

Ammattikoululain 2 §:n 1 momentin mukaan laissa tarkoitettujen tutkintojen ja koulutuksen tarkoituksena on kohottaa ja ylläpitää väestön ammatillista osaamista, antaa mahdollisuus ammattitaidon osoittamiseen sen hankkimistavasta riippumatta, kehittää työ- ja elinkeinoelämää ja vastata sen osaamistarpeisiin, edistää työllisyyttä, antaa valmiuksia yrittäjyyteen ja työ- ja toimintakyvyn jatkuvaan ylläpitoon sekä tukea elinikäistä oppimista ja ammatillista kasvua. Ammattikoululain 4 §:n mukaan tutkinnoissa, koulutuksessa ja niiden järjestämisessä tulee ottaa huomioon työ- ja elinkeinoelämän tarpeet. Lain esitöiden mukaan säännöksellä tuetaan sitä, että tutkinnot ja koulutus vastaisivat työelämän osaamistarpeisiin ja että koulutus järjestettäisiin opiskelijoille ja työelämälle parhaiten soveltuvalla tavalla (HE 39/2017, s. 179). Ammattikoululain 124 §:n 1 momentin mukaan koulutuksen järjestäjien tulee tehdä yhteistyötä alueen työ- ja elinkeinoelämän, muiden ammatillisen koulutuksen järjestäjien, lukiokoulutuksen järjestäjien, korkeakoulujen ja perusopetuksen järjestäjien sekä nuorisotyötä tekevien julkisten tahojen ja yksityisten yhteisöjen ja säätiöiden kanssa. Ammattikoululain 125 §:n mukaan koulutuksen järjestäjän tulee ennakoida toiminta-alueensa osaamistarpeita ottaen

huomioon toiminta-alueen työvoimatarve ja väestökehitys. Osaamistarpeiden ennakointia on tehtävä määrällisesti ja laadullisesti (HE 39/2017, s. 293).

Koulutuksen järjestämistä koskevassa hallituksen päätöksenteossa ei ole vastattu työ- ja elinkeinoelämän tarpeisiin, otettu huomioon niitä, tehty yhteistyötä alueen työ- ja elinkeinoelämän kanssa eikä ennakoitu toiminta-alueen osaamistarpeita ottaen huomioon työvoimatarve ja väestökehitys.

Edellä sopimusrikkomusasian yhteydessä selvitetysti Jämsän seudun työ- ja elinkeinoelämän tarpeet edellyttävät, että koulutusten järjestämistä jatketaan alueella. Päätös perusteluineen ei vastaa alueella tosiasiaissa vallitsevia olosuhteita tai tarpeita, ja on siten sisällöllisesti väärä.

Koulutuksen järjestämisen toteuttamista ei ole harkittu yhteistyössä Jämsän alueella toimivien yritysten kanssa. Päätöksenteossa ei ole myöskään esitetty ennakointia Jämsän seudun osaamistarpeista huomioon ottaen seudun työvoimatarve, jota on selvitetty edellä sopimusrikkomusasian yhteydessä.

Koska ammattikoululaissa säädettyjä yhteistyön velvollisuuksia ei edellä todetusti ole noudatettu, hallitus on päätöksenteossaan toiminut lain vastaisesti. Päätökset on siten kumottava.

Edellä selvitysvelvollisuuden laiminlyönnin yhteydessä esitetysti ammattikoululaki edellyttää myös koulutuksen asianmukaista järjestämistä riittäväillä henkilöstöresursseilla. Samassa yhteydessä edellä selvitetysti hallituksen päätösten kattamat toimenpiteet luovat merkittävän riskin siitä, ettei koulutusta voida enää järjestää asianmukaisesti. Sen vuoksi päätökset ovat lain vastaisia myös tältä osin, ja ne on kumottava.

8. Suhteellisuusperiaatteen noudattamatta jättäminen

Hallintolain 6 §:n mukaan viranomaisen toimien on oltava oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Tämän suhteellisuusperiaatteen nojalla viranomaisen on toteutettava sellaisia toimia, joilla saavutetaan tavoiteltu vaikutus, eikä sitä laajempiin toimiin saa ryhtyä. Vahvistaessaan yhteistoimintaneuvottelujen lopputuloksen ja muut toimenpiteet, kuten tulosalueen tai toimintayksikön lakkauttamisen tai muun merkittävän uudelleenorganisoinnin, hallitus toteuttaa toimia, joista aiheutuu suhteettoman merkittävää haittaa suhteessa niillä tavoiteltuun hyötyyn.

Suhteellisuusperiaatteen nojalla kuntayhtymän tulee vasta viimesijaisena keinona esimerkiksi irtisanoa työntekijöitä ja lakkauttaa tulosalue tai toimintayksikkö, koska ne aiheuttavat erittäin raskaita seurauksia. Sitä ennen kuntayhtymän tulisi harkita kevyempänä, mutta silti merkittävänä keinona ainakin tilapäisiä henkilöstömenosäästöjä, kuten

lomautusten mahdollisuutta. Hallituksen päätösten perusteena olevissa tiedoissa kyseistä vaihtoehtoa ei ole edes harkittu. Kuntayhtymän velvollisuuksien kannalta merkitystä ei ole sillä, ovatko työntekijöiden edustajat tuoneet lomautuksia vaihtoehtona esiin.

Edellä selvitetysti selvittämättä on jäänyt 10 miljoonan euron sopeuttamisen kokonaisu sisältö. Tästä johtuen päätöksentekijät eivät ole voineet arvioida yhteistoimintaneuvottelujen lopputuloksen oikeasuhtaisuutta suhteessa muihin mahdollisiin toimenpiteisiin ja asetettuihin tavoitteisiin.

Edellä esitetyillä perusteilla hallitus on toiminut suhteellisuusperiaatteen vastaisesti, ja päätökset on kumottava.

9. Lain mukaisen yhteistoimintamenettelyn noudattamatta jättäminen

Yhteistoimintamenettely on toteutettu lain vastaisesti. Menettelyssä on ensinnäkin edellä kuvatulla tavalla rikottu julkisuuslakia. Neuvotteluasiakirjojen olisi pitänyt tulla julkisiksi, kun kukin neuvottelu on päättynyt ja sen pöytäkirja allekirjoitettu.

Toiseksi yhteistoimintalain 5 §:n 1 momentin mukaan ennen kuin työnantaja ratkaisee yhteistoiminnassa käsiteltävän asian, hänen on neuvoteltava yhteistoiminnan hengessä yksimielisyyden saavuttamiseksi valmisteilla olevan toimenpiteen perusteista, vaikutuksista ja vaihtoehtoista ainakin niiden työntekijöiden kanssa, joita asia koskee. Kuntayhtymä on toiminut velvollisuutensa vastaisesti toteutetuissa yhteistoimintaneuvotteluissa.

Kuntayhtymä työnantajana ei ole neuvotellut lain edellyttämällä tavalla valmisteilla olleiden toimenpiteiden perusteista tai vaikutuksista. Edellä esitetysti yhteistoimintaneuvottelujen perusteena olevia taloudellisia seikkoja ei ole selvitetty riittävästi eikä niistä siten ole voitu myöskään neuvotella asianmukaisesti. Edellä selvitetysti myöskään toimenpiteiden taloudellisia tai koulutuksen järjestämiseen liittyviä vaikutuksia ei ole riittävästi selvitetty, eivätkä ne siten ole voineet olla myöskään neuvottelujen kohteena.

Kuntayhtymä työnantajana ei ole myöskään neuvotellut lain edellyttämällä tavalla vaihtoehtoista. Edellä esitetysti esimerkiksi lomautuksia vaihtoehtona ei ole edes harkittu, saati niistä neuvoteltu. Yhteistoimintaneuvotteluissa 7.11.2022 työnantaja on kieltäytynyt tekemästä vaihtoehtolaskelmia ulkoistuksesta (pöytäkirjan kohta 3, s. 2). Yhteistoimintamenettelyssä ei ole selvitetty erilaisia sopeuttamistoimien vaihtoehtoja eikä esimerkiksi sitä, millä tavoin säästöt voisivat jakautua kuntayhtymän sisällä eri tulosalueisiin, toimintayksiköihin ja muihin kohteisiin.

Edellä esitetyillä perusteilla yhteistoimintaneuvottelujen lopputulokseen perustuneet hallituksen päätökset on kumottava ja yhteistoimintaneuvottelut on käytävä uudelleen lain mukaisesti.

10. Päätöksenteossa käytetyn kielen selkeyden vaatimuksen laiminlyönti

Hallintolain 9 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on käytettävä asiallista, selkeää ja ymmärrettävää kieltä. Viranomaisen ilmaisujen on tämän lainkohdan nojalla oltava sekä kielellisesti että sisällöllisesti selkeitä, jotta asianosaiset ja muut kansalaiset voivat ymmärtää päätösten tarkoituksen ja sisällön. Kuntayhtymä on yhteistoimintaneuvottelujen lopputulosta käsitellessään ja hallituksen päätöksenteossa laiminlyönyt hallintolain mukaisen selkeän ja ymmärrettävän kielen käyttämisen vaatimuksen.

Ensinnäkin hallituksen päätösten perusteella jää epäselväksi, millaisista toimenpiteistä päätöksissä on päätetty. Epäselvyyttä liittyy siihen, millaisiin organisaatioihin toimenpiteet kohdistuvat (oppilaitos, tulosalue) ja miten muutoksia käytännössä toteutetaan. Hallituksen kokouksen esityslistassa on todettu ristiriitaisesti päätöksessä 126 §, että ”oppilaitokset” lakkautetaan (s. 9), ja päätöksessä 128 §, että ”tulosalueet” lakkautetaan (s. 16). Käsitteinä ”tulosalueella” kuntayhtymän itse määrittelemänä taloudellisena yksikkönä ja ”oppilaitoksella” lainsäädännössä käytettynä terminä ei tarkoiteta samaa asiaa. Tulosalueen ja oppilaitoksen lakkauttaminen toteutetaan käytännössä eri tavoin ja niillä on erilaiset seuraukset. Toisaalta lakkauttamisen ja uuden perustamisen sijaan eri yhteyksissä on viitattu epämääräisemmin muodostamiseen (126 §) ja yhdistämiseen (130 §). Tämän vuoksi asian käsittelyn ja päätöksenteon osalta jää epäselväksi, millaisia toimenpiteitä tässä yhteydessä käytännössä tarkoitetaan.

Toiseksi hallituksen päätöksen perusteella on epäselvää, onko päätöksiä tehty, milloin niitä on tehty ja minkä sisältöisinä. Hallituksen päätöksen 126 § mukaan oppilaitosten lakkauttamisen ja uuden perustamisen muutokset ovat vasta tulossa, ja ne ”tehdään erillisellä päätöksellä”. Hallituksen päätöksen 128 §:n mukaisesti päätökset lakkauttamisesta ja perustamisesta tehtiin kyseisessä kokouksessa, jossa ”[k]untayhtymän hallitus päättää lakkauttaa Gradia Jyväskylä - ja Gradia Jämsä - tulosalueet 31.7.2023 ja perustaa 1.8.2023 alkaen Gradia ammatillisen -tulosalueen”. Hallituksen päätöksen 130 §:n muotoilun perusteella taas päätökset olisi jo tehty ennen hallituksen kokousta. Päätöksen mukaan ”[y]hteistoimintaneuvotteluiden seurauksena työnantaja on päättänyt yhdistää kaksi erillistä ammatillista oppilaitosta uudeksi Gradia ammatilliseksi oppilaitokseksi, joka toimii yhden rehtorin mallilla”. Oikeusturvan toteutumisen takaamiseksi päätöksentekoprosessin selkeys on olennaista. Jokaisesta päätöksestä on oltava valituskelppoinen, perusteltu ja lain edellytykset täyttävä päätös.

Kolmanneksi hallituksen päätöksen kielen epäselkeys luo epävarmuutta päätöksen sisältöön siltä osin kuin kyse on Jämsän toimipaikan toiminnasta ja asemasta. Kuntayhtymän verkkosivujen uutisten 15.11.2022 ja 24.11.2022 mukaan uuden oppilaitoksen ”kiinteät toimipaikat sijaitsevat Jyväskylässä, Jämsässä ja Liestuoreella”.¹ Hallituksen kokouksen 24.11.2022 esityslistan päätöksen 128 § mukaan oppilaitos-tulosalue ”toimii monitoimipaikkaisesti kolmella eri paikkakunnalla: Jyväskylässä, Jämsässä ja Liestuoreella” (s. 15). Eri yhteyksissä käytetty erilainen terminologia jättää epäselväksi, miten kiinteästi opetusta sitoudutaan toteuttamaan näillä paikkakunnilla.

11. Vaikuttamismahdollisuuksien laiminlyönti

Kuntayhtymän hallituksen on päätöksenteossaan edellä todetusti noudatettava lakia. Lainsäädännössä on asetettu kunnan asukkailla, ammattikoulun opiskelijoille sekä työ- ja elinkeinoelämälle oikeuksia vaikuttaa päätöksentekoon. Hallintolain 41 § ilmentää vaikuttamismahdollisuuksien merkitystä. Sen mukaan, jos asian ratkaisulla voi olla huomattava vaikutus muiden kuin asianosaisten elinympäristöön, työntekoon tai muihin oloihin, viranomaisen tulee varata näille henkilöille mahdollisuus saada tietoja asian käsittelyn lähtökohdista ja tavoitteista sekä lausua mielipiteensä asiasta. Hallitus on tässä oikaisuvaatimuksessa tarkoitettuja päätöksiä tehdessään laiminlyönyt oikeudet vaikuttaa kuntayhtymän päätöksentekoon.

Vaikuttamismahdollisuuksista säädetään myös kuntalaisia sekä ammattikoululaisia. Kuntalain 22 §:n 1 momentin mukaan kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Kuntalain 64 §:n 1 momentin nojalla kuntayhtymään sovelletaan, mitä kunnasta säädetään muun muassa kuntalain 22 §:ssä. Ammattikoululain 106 §:n 1 momentin mukaan koulutuksen järjestäjän tulee varmistaa opiskelijoille mahdollisuus vaikuttaa koulutuksen järjestäjän tässä laissa tarkoitettuun toimintaan ja sen kehittämiseen sekä opiskelijoita koskevien ja opiskelijoiden asemaan vaikuttavien päätösten tekemiseen. Ammattikoululain 4 §:n mukaan tutkintoja ja koulutusta suunniteltaessa, järjestettäessä, arvioitaessa ja kehitettäessä sekä osaamistarpeita ennakoitaessa tulee tehdä yhteistyötä työ- ja elinkeinoelämän kanssa.

Hallituksen kokouksen esityslistan mukaan ”opiskelijakuntien hallitusten edustajia on kuultu kuntayhtymän johtajan yhteistyötapaamisessa 26.10.2022” (s. 15). Kuulemisesta ei ole annettu mitään tarkempaa tietoa, kuten sitä, mitä opiskelijakuntia asiassa on kuultu tai mitä he ovat asiasta lausuneet. Koska kuulemisesta ei ole annettu lausumaa, vaikutusmahdollisuuksien ei voida katsoa toteutuneen laissa edellytetyksi. Oikaisuvaat-

¹ Gradia: Gradian yhteistoimintaneuvottelut päättyivät: 60 henkilöä uhkaa irtisanominen, 15.11.2022, saatavilla osoitteessa (luettu 29.11.2022): <https://www.gradia.fi/gradian-yhteistoimintaneuvottelut-paattyivat-60-henkiloa-uhkaa-irtisanominen>, ja Gradia: Gradian hallitus vahvisti yhteistoimintaneuvottelujen tuloksen, 24.11.2022, saatavilla osoitteessa (luettu 29.11.2022): <https://www.gradia.fi/gradian-hallitus-vahvisti-yhteistoimintaneuvottelujen-tuloksen>.

timuksen esittäjän mukaan vähintään Jämsän Pate ry:n ja Jyväskylän Jamo ry:n opiskelijakuntia on tullut kuulla. Opiskelijakuntien hallituksen edustajien sekä muiden tahojen, joita olisi pitänyt kuulla, lausunnot olisi pitänyt liittää hallituksen kokouksen esityslistaan sekä pöytäkirjaan.

Oppilaitosten lakkauttamisesta päättäessään hallitus ei ole antanut edellä mainituille tahoille lain mukaisia oikeuksia vaikuttaa päätöksentekoon. Kuntayhtymän puutteellisen tiedonjaon johdosta alueella toimivilla yhdistyksillä ole ollut tosiasiallista mahdollisuutta vaikuttaa halutessaan päätöksentekoon.

Myöskään Jyväskylän koulutuskuntayhtymän työelämävaltuuskunnan osalta ei ole hallituksen päätöksenteon perusteeksi osoitettu kuulemistä tai lausuntoa. Työelämävaltuuskunta tukee koulutuskuntayhtymän ja sen oppilaitosten perustehtävää toimimalla työ- ja elinkeinoelämän, yrittäjyyden, koulutusyhteistyön sekä koulutuksen ja osaamisen ennakoinnin ja kehittämisen foorumina. Työelämävaltuuskunta on siten taho, jota on olennaista kuulla päätösten kohteena olevan kaltaisista toimenpiteistä. Mikäli kuntayhtymä on oikaisuvaatimuksen esittäjän käsityksen vastaisesti kuullut toimenpiteistä ennen niistä päättämistä työelämävaltuuskuntaa, oikaisuvaatimuksen esittäjä varaa oikeuden täydentää vaatimuksiaan ja niiden perusteita sen jälkeen, kun kuntayhtymä on toimittanut työelämävaltuuskunnan lausunnon kaupungille. Oikaisuvaatimuksen esittäjän tiedossa on ainoastaan työelämävaltuuskunnan 22.11.2022 pidetyn kokouksen muistio, jossa työelämävaltuuskunta osoittaa kielteistä suhtautumista Jämsään kohdistuviin muutoksiin. Muistiosta ei ilmene, että kuntayhtymä olisi pyytänyt työelämävaltuuskunnalta lausuntoa. Kyseistä muistiota ei toimitettu kuntayhtymän hallituksen jäsenille päätöksentekoa varten.

Lisäksi edellä todettu päätöksenteon selvitysten perusteeton salassa pitäminen on käytännössä tarkoittanut sitä, ettei vaikuttamiseen oikeutetuilla tahoilla ole ollut laissa säädettyä oikeutta vaikuttaa kuntayhtymän päätöksentekoon. Kuntayhtymän kuntien ja niiden jäsenten vaikuttamismahdollisuuksia on kavennettu jättämällä julkaisematta neuvottelupöytäkirjat yleisessä tietoverkossa sekä salaamalla perusteettomasti niiden liitteet.

Todettakoon myös, että edellä selvitetysti hallituksen jäseniltä on evätty asianmukaiset vaikutusmahdollisuudet, koska heille on annettu riittämätön aika perehtyä päätöksenteon perusteena oleviin asiakirjoihin. Selvitysten toimittamisen laiminlyönti on tehnyt mahdolltomaksi kuntayhtymän jäsenkunnan ohjaustoiminnan.

Päätöksentekoon vaikuttamisen mahdollisuuksia on rajoitettu myös yhteistoimintaneuvottelun ja hallituksen päätöksenteon aikatauluttamisella. Edellä selvitetysti näiden väliin on jätetty niin vähän aikaa, ettei yhteistoimintaneuvottelujen pöytäkirjoja ja niiden

liitteitä ole ehditty toimittaa asianmukaisesti ajoissa hallituksen päätöksenteon perustaksi. Pöytäkirjojen liitteet on ehditty toimittaa vasta hallituksen päätösten jälkeen.

Koska lakia ei näin ollen ole noudatettu, päätökset on kumottava.

12. Toimivallan ylitys

Kuntayhtymän hallintosäännössä määritellään kuntayhtymän toimielinten toimivallat. Hallituksella ei ole valtuuksia päättää asioista, jotka eivät hallintosäännön tai valtuuston toimivallan jaon mukaisesti kuulu sen toimivaltaan.

Hallintosäännön 15 §:n mukaan oppilaitosten tulosaluejohtajat päättävät koulutuksen ja tutkintojen tarjonnasta ja sen kohdentumisesta järjestämisluvan rajoissa. Hallintosäännössä toimivaltaa päättää kuntayhtymän oppilaitoksen perustamisesta tai lakkauttamisesta ei ole annettu hallitukselle. Hallintosäännön 13 §:ssä annetaan hallitukselle toimivalta päättää kuntayhtymän tulosalueista, ei oppilaitoksista. Toimivalta kuuluu valtuustolle, joka ei ole sitä edelleen hallitukselle jakanut. Hallituksen päätöksen 128 § mukaan Gradia Jyväskylän ja Gradia Jämsän tulosalueet lakkautetaan ja niiden tilalle perustetaan uusi Gradia Ammatillinen -tulosalue. Päätöksessä kuvattu toiminta tarkoittaa hallintopäätöksinä sekä tosiasiallisesti joko molempien oppilaitosten lakkauttamista ja uuden perustamista tai toisen oppilaitoksen lakkauttamista ja toimintojen siirtämistä toimintaansa jatkavaan. Kahdesta oppilaitoksesta luopuminen tarkoittaa molempien oppilaitosten lakkauttamista ja uuden perustamista. Hallituksen päätöksessä 128 § viitataan ristiriitaisesti ja virheellisesti yhtäältä oppilaitoksen lakkauttamiseen ja toisaalta tulosalueiden lakkauttamiseen, vaikka asiallisesti päätöksessä on tarkoitettu oppilaitoksen tai oppilaitosten lakkauttamista, joka taas ei kuulu hallituksen toimivaltaan (esityslista, s. 16).

Sen lisäksi, että oppilaitosten lakkauttaminen ei kuulu hallituksen toimivaltaan, sitä ei ollut listattu asiaksi hallituksen kokouksen kutsussa. Kuntayhtymän hallituksen esityksellistalla ei käsitelty oppilaitosten lakkauttamista tai uuden perustamista taikka lakkautettavan oppilaitoksen toimintojen siirtämistä toimintaansa jatkavaan oppilaitokseen. Kuntayhtymän hallintosäännön 138 §:n mukaan toimielin voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistöpäätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa. Kyseisessä hallituksen kokouksessa ei tehty tällaista ehdotusta tai enemmistöpäätöstä, joten asiaa ei olisi saatu ottaa käsiteltäväksi eikä asiassa olisi saatu tehdä päätöstä. Oppilaitoksen lakkauttaminen ja perustaminen vaatii oman päätöksentekomenettelynsä ja muutoksenhakukelpoisen hallintopäätöksen, jossa on mukana riittävä selvitys asian oikeudellisista ja tosiasiallisista perusteista.

Koska edellä selvitetysti oppilaitosten lakkauttamisesta ei ole voitu päättää hallituksen kokouksessa 24.11.2022, myöskään rehtorin viran lakkauttamisesta tai uuden oppilaitoksen apulaisrehtorin virkojen perustamisesta ei ole voitu päättää.

Kuntayhtymän hallintosäännössä on ehtoja toimivaltuuksista irtisanomistilanteissa. Hallintosäännön 51 §:n mukaan palvelussuhteen purkamisesta koeajalla, irtisanomisesta, purkamisesta ja purkautuneena pitämisestä päättää kuntayhtymän henkilöstöpalveluita konsultoituaan 40 §:n mukainen palvelussuhteeseen ottava päätöksentekijä. Hallintosäännön 40 §:n mukaan tulosaluejohtajat, talous- ja hallintojohtaja ja kehittämisjohtaja ottavat palvelukseen omalle tulosalueelleen toistaiseksi voimassa olevaan palvelussuhteeseen tai yli 12 kk määräaikaiseen palvelussuhteeseen palkattavan henkilöstön, jotka eivät ole tulosaluejohtajan suoria alaisia. Kuntayhtymässä tehtävien irtisanomisten päätöksissä on noudatettava hallintosääntöä. Hallituksen päätökset tarkoittavat käytännössä irtisanomisia, eikä hallituksella ei ole toimivaltaa päättää tällaisissa palvelussuhteissa olevien henkilöiden irtisanomisista.

Edelleen kuntayhtymän hallitus on ylittänyt toimivaltansa toimimalla vastoin kuntayhtymän valtuuston hyväksymää järjestämissopimusta. Kuntayhtymässä ylintä päätäntävaltaa käyttää valtuusto, jonka päätöksiä ja linjauksia muiden toimielinten, kuten hallituksen, on noudatettava. Valtuusto on hyväksymällä järjestämissopimuksen linjannut, että kuntayhtymässä on toimittava sen mukaisesti. Valtuusto ei ole tehnyt minkäänlaista päätöstä, jonka perusteella hallituksella olisi oikeus poiketa järjestämissopimuksessa sovitusta ja valtuuston linjauksesta. Koska edellä selvitetysti hallituksen päätökset ovat järjestämissopimuksen vastaisia, hallitus on ylittänyt toimivaltansa.

Oppilaitoksen lakkauttamisesta ja perustamisesta sekä irtisanomisista päätettäessä tulee noudattaa hallintosäännön määräyksiä toimivallasta. Koska näin ei ollut tehty, päätökset on kumottava.

Helsingissä 13.12.2022

Jämsän kaupunginhallituksen puolesta

Hanna-Mari Harju
asianajaja

Suomen Hankintajuristit Asianajotoimisto Oy

Liitteet

Liite 1: Jämsän matkailun johtoryhmän lausunto 17.11.2022

Liite 2: Jämsän nuorisovaltuuston lausunto 23.11.2022

Liite 3: Jämsän elinvoimaneuvottelukunnan lausunto 10.11.2022

Liite 4: Ammatillisten tutkintojen ja koulutuksen järjestämisluvan muutos 1.1.2023 alkaen, opetus- ja kulttuuriministeriön päätös 18.10.2022, VN/18530/2022, VN/18530/2022-OKM-7.

Suomen Hankintajuristit Asianajotoimisto Oy, Finnish Procurement Lawyers Attorneys Ltd.

Mikonkatu 4 B, 00100 Helsinki (Käyntiosoite: Mikonkatu 4 B 5 krs.)

Business ID 2493736-7, Tel: 0400 3838 42, Fax: 042 11 5566 333

E-mail: info@hankintajuristit.fi, www.hankintajuristit.fi

24(24)

Hallitus

**H liite nro 2,
7.9.2023**

KOKOUSTIEDOT

Aika 24.11.2022 klo 15:10

Paikka Ravintola Priimus, Oppio-kabinetti, Taulumäentie 45, Jkl

KÄSITELTÄVÄT ASIAT

129 § Gradia Jämsän erillisen tulosaluejohtaja, rehtorin viran lakkauttaminen 1.8.2023 lukien
sekä virkasuhteen irtisanominen 1

SÄHKÖISESTI ALLEKIRJOITETTU ASIANHALLINTAJÄRJESTELMÄSSÄ
Julkunen Sonja, hallintopäällikkö, 1.12.2022

129 Gradia Jämsän erillisen tulosaluejohtaja, rehtorin viran lakkauttaminen 1.8.2023 lukien sekä virkasuhteen irtisanominen

Lisätietoja: Maarit Kylmälahti, p. 040 341 6153, etunimi.sukunimi@gradia.fi
Anssi Tuominen, puh. 040 341 5100, etunimi.sukunimi@gradia.fi

Hallitus 129 , 24.11.2022

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian hallitus on 23.9.2022 päättänyt työvoiman vähentämistä koskevien yhteistoimintaneuvotteluiden käymisestä koulutuskuntayhtymässä. Yhteistoimintaneuvotteluita käytiin 3.10. - 14.11.2022. Työvoiman vähentämisen perusteita, vaikutuksia ja vaihtoehtoja on käsitelty tarkemmin yhteistoimintaneuvotteluissa. Neuvotteluissa käsiteltiin työnantajan organisaation rakenteiden sekä tehtävien uudelleenjärjestelyitä, rakenteellista kehittämistä, palvelujen ulkoistamista sekä muita toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on saavuttaa kustannussäästöjä.

Yhteistoimintaneuvotteluiden seurauksena työnantaja on päättänyt järjestellä tehtäviä ja toimintoja uudelleen siten, että Gradia Jämsän erilliselle tulosaluejohtaja, rehtorin viralle ja sitä vastaavalle tehtäväkokonaisuudelle ei ole tarvetta. Näin ollen hallituksen tulee lakkauttaa erillinen Gradia Jämsän rehtorin tehtävä 1.8.2023 lukien. Tehtävien ja toimintojen uudelleenjärjestely vähentää tehtäviä, poistaa päällekkäisiä tehtäviä ja tarjolla olevaa työtä pysyvästi ja olennaisesti kuten kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain (viranhaltijalaki) 37 §:ssä tai työsopimuslain 7 luvun 3 §:ssä säädetään.

Ennen palvelussuhteen irtisanomista työnantaja on selvittänyt uudelleensijoitus- ja koulutusmahdollisuuksia viranhaltijain 37 §:n tai työsopimuslain 7 luvun 4 §:n edellyttämällä tavalla. Nykyiselle Gradia Jämsän rehtorille voidaan tarjota irtisanomisen vaihtoehtona muuta ammatillisen koulutuksen ja Jämsän seudun koulutuksen kehittämisen, työsopimussuhteista asiantuntijatyötä 1.8.2023 alkaen toistaiseksi uudessa Gradian ammatillisessa oppilaitoksessa.

Asianosaiselle on annettu ennakkotieto asiasta keskustelutilaisuudessa 16.11.2022, jossa asianomaiselle on selvitetty asiaa.

Kuntayhtymän johtaja

Hallitus päättää lakkauttaa erillisen tulosaluejohtaja, rehtorin viran Gradia Jämsässä 1.8.2023.

Hallitus päättää irtisanoa taloudellisella ja tuotannollisella perusteella tulosaluejohtaja, rehtorin virkasuhteen siten, että virkasuhde päättyy 31.7.2023. Rehtorille tarjotaan irtisanomisen vaihtoehtona muuta

ammattillisen koulutuksen työsopimussuhteista asiantuntijatyötä uudessa Gradian ammatillisessa oppilaitoksessa 1.8.2023 alkaen toistaiseksi.

KÄSITTELY

Merkittiin pöytäkirjaan, että Pirjo Kauhanen poistui esteellisenä (intressijäävi) tämän pykälän käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Erja Laaksonen esitti, että kuntayhtymän hallitus ei hyväksy kuntayhtymän johtajan tekemää esitystä Jämsän erillisen tulosaluejohtaja, rehtorin viran lakkauttamisesta 1.8.2023 lukien eikä virkasuhteen irtisanomista 1.8.2023 alkaen. Esitys on hallintolain, kuntalain, viranhaltijalain, järjestämissopimuksen sekä virallisperiaatteen vastainen ja epätarkoituksenmukainen. Tuula Peltonen kannatti Laaksosen esitystä.

Koska oli tehty pohjaesityksestä poikkeava, kannatettu esitys, tuli suorittaa äänestys. Puheenjohtaja esitti äänestystavaksi nimenhuutoäänestystä. Esitys äänestystavasta hyväksyttiin.

Suoritettussa nimenhuutoäänestyksessä äänet jakautuivat seuraavasti:

Kuntayhtymän johtajan pohjaesitys (JAA): Nevanpää, Lakka, Hirvensalo, Kotiranta, Lohi, Rantanen, Ingervo (7)

Laaksosen esitys (EI): Peltonen, Laaksonen (2)

Puheenjohtaja totesi äänestyksen jälkeen, että kuntayhtymän johtajan pohjaesitys tuli äänin 7-2 kokouksen päätökseksi.

Päätöksenteon jälkeen Erja Laaksonen ja Tuula Peltonen ilmoittivat jättävänsä seuraavanlaisen eriävän mielipiteen:

"Jätämme eriävän mielipiteen tehtyyn päätökseen. Kuntayhtymän hallituksen yhteistoimintamenettelytuloksesta johtuvaa Gradia Jämsän erillisen tulosaluejohtaja, rehtorin viran lakkauttamista 1.8.2023 lukien sekä virkasuhteen irtisanomista 1.8.2023 lukien emme voi hyväksyä emmekä kantaa virkavastuuta tehdystä päätöksestä.

Päätöksen taustalla on kuntayhtymän hallituksen 24.11.2022 päätös lakkauttaa erillisinä tulosalueina Gradia Jämsä ja Gradia Jyväskylä sekä perustaa Gradia ammatillinen -tulosalue. Päätöksessään kuntayhtymän hallitus on käyttänyt päätösharkintaansa väärin, ylittänyt toimivaltansa ja päätös on lainvastainen. Laillisia perusteita tulosaluejohtajan viran lakkauttamiselle ei siten ole. Tosin kuin päätöksessä todetaan

tulosaluejohtajan tehtäväkokonaisuus on edelleen olemassa. Viranhaltijain virkasuhteen irtisanomisen perusteena käytetyt viranhaltijalain 37 § todetut perusteet: tehtävien uudelleenjärjestelyn johdosta tapahtuvasta tehtävien vähentymisestä, päällekkäisten tehtävien ja tarjolla olevan työn pysyvistä ja olennaisesta poistumisesta ei täyty. Päätös on lainvastainen."

Päätös

Hallitus hyväksyi kuntayhtymän johtajan esityksen äänin 7-2.

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomainen

Tähä päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen seuraavalle viranomaiselle:

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian hallitus

PL 472

40101 Jyväskylä

Oikaisuvaatimusoikeus ja maksut

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- asianosainen eli se, johon päätös on kohdistettu tai se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa sekä
- kuntayhtymän jäsenkunnan jäsen.

Oikaisuvaatimuksen käsittelystä ei peritä maksua.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus on toimitettava kuntayhtymän kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kuntayhtymän jäsenkuntien ja niiden jäsenten katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun päätös on asetettu yleisesti nähtäville Jyväskylän koulutuskuntayhtymän verkkosivuille.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

**Oikaisuvaatimus-
viranomainen** Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian hallitus
PL 472
40101 Jyväskylä

**Pöytäkirja
nähtävänä** Jyväskylän koulutuskuntayhtymän internet-sivuilla www.gradia.fi/hallitus
1.12.2022

Hyväksytty kuntayhtymän valtuustossa XX.XX.2023
Voimaantulo XX.XX.2023 alkaen

*Lukuohje (poistetaan
hyväksymisen jälkeen)*

*Sininen = lisäys
~~Punainen~~ = poisto*

JYVÄSKYLÄN KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ

GRADIA

HALLINTOSÄÄNTÖ

XX.XX.2023 alkaen

HALLINTOSÄÄNTÖ

Sisällysluettelo

I OSA HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN.....	7
1 LUKU KUNTAYHTYMÄN JOHTAMINEN	7
1 § HALLINTOSÄÄNNÖN SOVELTAMINEN	7
2 § KUNTAYHTYMÄN JOHTAMISJÄRJESTELMÄ	7
3 § ESITTELY KUNTAYHTYMÄN HALLITUKSESSA.....	7
4 § KUNTAYHTYMÄN HALLITUKSEN PUHEENJOHTAJAN TEHTÄVÄT	7
5 § KUNTAYHTYMÄN VALTUUSTON PUHEENJOHTAJAN TEHTÄVÄT.....	8
6 § KUNTAYHTYMÄN VIESTINTÄ	8
2 LUKU TOIMIELINORGANISAATIO	9
7 § KUNTAYHTYMÄN VALTUUSTO	9
8 § KUNTAYHTYMÄN HALLITUS	9
9 § KUNTAYHTYMÄN TARKASTUSLAUTAKUNTA.....	9
10 § SOVELTUMATTOMUUDEN RATKAISUJEN TOIMIELIN (SORA).....	9
11 § KUNTAYHTYMÄN LIIKELAITOKSET.....	10
12 § VAIKUTTAMISTOIMIELIMET.....	10
3 LUKU HENKILÖSTÖORGANISAATIO.....	11
13 § HENKILÖSTÖORGANISAATIO.....	11
14 § KUNTAYHTYMÄN JOHTAJA	11
15 § TULOSALUEJOHTAJA.....	11
16 § TOIMINTAYKSIKÖIDEN JOHTAJAT.....	13
17 § GRADIA-KIINTEISTÖT-LIIKELAITOKSEN JOHTAJA.....	14
18 § REHTORIN TEHTÄVÄT.....	14
19 § KUNTAYHTYMÄN TALOUS- JA HALLINTOJOHTAJAN TEHTÄVÄT	15
20 § KUNTAYHTYMÄN KEHITTÄMISJOHTAJAN TEHTÄVÄT	15
22 § LÄHIESIHENKILÖN TEHTÄVÄT	16
4 LUKU KONSERNIOHJAUS JA SOPIMUSTEN HALLINTA.....	18
23 § KONSERNIJOHTO	18
24 § KONSERNIJOHDON TEHTÄVÄT JA TOIMIVALLAN JAKO	18
25 § SOPIMUSTEN HALLINTA.....	18
5 LUKU TOIMIELINTEN TEHTÄVÄT JA TOIMIVALLAN JAKO	19
26 § KUNTAYHTYMÄN HALLITUKSEN TEHTÄVÄT JA TOIMIVALTA.....	19
27 § SOVELTUMATTOMUUDEN RATKAISUJEN TOIMIELIMEN (SORA) TEHTÄVÄT JA TOIMIVALTA	19
28 § VIRANHALTIJOIDEN JA ESIHENKILÖIDEN TEHTÄVÄT JA TOIMIVALTA.....	19

29 §	GRADIA-KIINTEISTÖT-LIIKELAITOKSEN JOHTOKUNNAN TEHTÄVÄT JA TOIMIVALTA	20
30 §	TOIMIVALLAN SIIRTÄMINEN ETEENPÄIN	20
31 §	TOIMIVALTA PÄÄTTÄÄ ASIAKIRJAN ANTAMISESTA	20
32 §	ASIAN OTTAMINEN KUNTAYHTYMÄN HALLITUKSEN KÄSITELTÄVÄKSI	20
33 §	ASIAN OTTAMINEN LIIKELAITOKSEN JOHTOKUNNAN KÄSITELTÄVÄKSI	20
34 §	OTTOKELPOISEN PÄÄTÖKSEN ILMOITTAMINEN	20
6	LUKU TOIMIVALTA HENKILÖSTÖASIOISSA	22
35 §	KUNTAYHTYMÄN HALLITUKSEN YLEISTOIMIVALTA HENKILÖSTÖASIOISSA	22
36 §	VIRAN PERUSTAMINEN JA LAKKAUTTAMINEN SEKÄ VIRKANIMIKKEEN MUUTTAMINEN	22
37 §	VIRKASUHTEEN MUUTTAMINEN TYÖSUHTEEKSI	22
38 §	KELPOISUUSVAATIMUKSET	22
39 §	HAETTAVAKSI JULISTAMINEN	22
40 §	PALVELUSSUHTEESEEN OTTAMINEN	23
41 §	EHDOLLISEN VALINTAPÄÄTÖKSEN VAHVISTAMINEN	24
42 §	VIRKAAN OTTAMINEN VIRKAAN VALITUN IRTISANOUDUTTUA ENNEN VIRANTOIMITUKSEN ALKAMISTA	24
43 §	HARKINNANVARAISET VIRKA- JA TYÖVAPAAT	24
44 §	VIRKA- JA TYÖEHTOSOPIMUKSEN HARKINNANVARAISTEN MÄÄRÄYSTEN SOVELTAMINEN	24
45 §	VIRANHALTIJAN SIIRTÄMINEN TOISEEN VIRKASUHTEESEEN	24
46 §	SIVUTOIMET	25
47 §	VIRANHALTIJAN TYÖ- JA TOIMINTAKYVYN SELVITTÄMINEN	25
48 §	VIRANTOIMITUKSESTA PIDÄTTÄMINEN	25
49 §	VIRKASUHTEEN JA TYÖSUHTEEN MUUTTAMINEN OSA-AIKAISEKSI	25
50 §	LOMAUTTAMINEN	25
51 §	PALVELUSSUHTEEN PÄÄTTYMINEN	25
52 §	MENETETTYJEN ANSIOIDEN KORVAAMINEN	26
53 §	PALKAN TAKAISINPERIMINEN TAI PERIMÄTTÄ JÄTTÄMINEN	26
54 §	MUUT HENKILÖSTÖASIOITA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET	26
7	LUKU TIEDONHALLINNAN JA ASIAKIRJAHALLINNON JÄRJESTÄMINEN	27
55 §	KUNTAYHTYMÄN HALLITUKSEN TIEDONHALLINNAN JA ASIAKIRJAHALLINNON TEHTÄVÄT	27
56 §	ASIAKIRJAHALLINTOA JOHTAVAN TYÖNTEKIJÄN TEHTÄVÄT	27
57 §	TOIMIELIMEN, TULOSALUEEN, TOIMINTAYKSIKÖN JA PROJEKTIN ASIAKIRJAHALLINNON TEHTÄVÄT	28
II	OSA TALOUS JA VALVONTA	29
8	LUKU TALOUDENHOITO	29
58 §	TALOUSARVIO JA TALOUSSUUNNITELMA	29
59 §	TALOUSARVION TÄYTÄNTÖÖNPANO	29
60 §	TOIMINNAN JA TALOUDEN SEURANTA	29
61 §	TALOUSARVION SITOVUUS	29

62 §	TALOUSARVION MUUTOKSET	29
63 §	OMAIUUUDEN LUOVUTTAMINEN JA VUOKRAAMINEN	30
64 §	OMAIUUUDEN VAKUUTTAMINEN	31
65 §	LASKUJEN HYVÄKSYJÄT JA MAKSUKORTTIEN MYÖNTÄMINEN	31
66 §	HANKINNAT	31
67 §	POISTOSUUNNITELMAN HYVÄKSYMINEN	32
68 §	RAHATOIMEN HOITAMINEN	33
69 §	MAKSUISTA PÄÄTTÄMINEN	33
70 §	ASIAKIRJOJEN ANTAMISESTA PERITTÄVÄT MAKSUT	33
9 LUKU	ULKONINEN VALVONTA	35
71 §	ULKONINEN JA SISÄINEN VALVONTA	35
72 §	TARKASTUSLAUTAKUNNAN KOKOUKSET	35
73 §	TARKASTUSLAUTAKUNNAN TEHTÄVÄT JA RAPORTIT	35
74 §	SIDONNAISUUSILMOITUKSIIN LIITTYVÄT TEHTÄVÄT	36
75 §	TILINTARKASTUSYHTEISÖN VALINTA	36
76 §	TILINTARKASTAJAN TEHTÄVÄT	36
77 §	TARKASTUSLAUTAKUNNAN ANTAMAT TEHTÄVÄT	36
78 §	TILINTARKASTUSKERTOMUS JA MUU RAPORTOINTI	36
10 LUKU	SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA	37
79 §	KUNTAYHTYMÄN HALLITUKSEN SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN TEHTÄVÄT	37
80 §	JOHTOKUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN TEHTÄVÄT	37
81 §	VIRANHALTIJOIDEN JA ESIHENKILÖIDEN SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN TEHTÄVÄT	37
82 §	SISÄISEN TARKASTUKSEN TEHTÄVÄT	38
III OSA	VALTUUSTO	39
11 LUKU	VALTUUSTON TOIMINTA	39
83 §	VALTUUSTON TOIMINNAN JÄRJESTELYT	39
84 §	VALTUUSTORYHMÄN MUODOSTAMINEN JA VALTUUSTORYHMÄN NIMI	39
85 §	MUUTOKSET VALTUUSTORYHMÄN KOKOONPANOSSA	39
12 LUKU	VALTUUSTON KOKOUKSET	40
86 §	VALTUUSTON VARSINAINEN KOKOUS JA SÄHKÖINEN KOKOUS	40
87 §	KOKOUSKUTSU	40
88 §	ESITYSLISTA	40
89 §	SÄHKÖINEN KOKOUSKUTSU	40
90 §	ESITYSLISTAN JA LIITTEIDEN JULKAISEMINEN KUNTAYHTYMÄN VERKKOSIVUILLA	41
91 §	JATKOKOKOUS	41
92 §	VARAVALTUUTETUN KUTSUMINEN	41

93 § LÄSNÄOLO KOKOUKSESSA	41
94 § KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS	41
95 § KOKOUKSEN JOHTAMINEN	42
96 § PUHEENJOHDON LUOVUTTAMINEN VARAPUHEENJOHTAJALLE	42
97 § TILAPÄINEN PUHEENJOHTAJA	42
98 § ESTEELLISYYS	42
99 § ASIOIDEN KÄSITTELYJÄRJESTYS	43
100 § PUHEENVUOROT	43
101 § PÖYDÄLLEPANO JA ASIAN PALAUTTAMINEN VALMISTELTAVAKSI	43
102 § EHDOTUKSET JA KESKUSTELUN PÄÄTTÄMINEN	44
103 § ILMAN ÄÄNESTYSTÄ SYNTYVÄN PÄÄTÖKSEN TOTEAMINEN	44
104 § ÄÄNESTYKSEEN OTETTAVAT EHDOTUKSET	44
105 § ÄÄNESTYSTAPA JA ÄÄNESTYSJÄRJESTYS	44
106 § ÄÄNESTYKSEN TULOKSEN TOTEAMINEN	45
107 § TOIMENPIDEALOITE	45
108 § PÖYTÄKIRJAN LAATIMINEN JA TARKASTAMINEN	45
109 § PÄÄTÖSTEN TIEDOKSIANTO KUNTAYHTYMÄN JÄSENKUNNILLE	45
13 LUKU ENEMMISTÖVAALI JA SUHTEELLINEN VAALI	46
110 § VAALEJA KOSKEVAT YLEISET MÄÄRÄYKSET	46
111 § ENEMMISTÖVAALI	46
112 § VALTUUSTON VAALILAUTAKUNTA	46
113 § EHDOKASLISTOJEN LAATIMINEN	46
114 § EHDOKASLISTOJEN JÄTTÄMINEN JA VAALITOIMITUKSEN NIMENHUUTO	47
115 § EHDOKASLISTOJEN TARKASTUS JA OIKAISEMINEN	47
116 § EHDOKASLISTOJEN YHDISTELMÄ	47
117 § SUHTEELLISEN VAALIN TOIMITTAMINEN	47
118 § SUHTEELLISEN VAALIN TULOKSEN TOTEAMINEN	47
14 LUKU VALTUUTETUN ALOITE- JA KYSELYOIKEUS	48
119 § VALTUUTETTUJEN ALOITTEET	48
120 § KUNTAYHTYMÄN HALLITUKSELLE OSOITETTAVA KYSYMYS	48
121 § KYSELYTUNTI	48
IV OSA PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY	49
15 LUKU KOKOUSMENETTELY	49
122 § MÄÄRÄYSTEN SOVELTAMINEN	49
123 § TOIMIELIMEN PÄÄTÖKSENTEKOTAVAT	49
124 § SÄHKÖINEN KOKOUS	49
125 § SÄHKÖINEN PÄÄTÖKSENTEKOMENETTELY	49
126 § KOKOUSAIKA JA -PAIKKA	50

127 § KOKOUSKUTSU	50
128 § SÄHKÖINEN KOKOUSKUTSU	50
129 § ESITYSLISTAN JA LIITTEIDEN JULKAISEMINEN KUNTAYHTYMÄN VERKKOSIVUILLA	50
130 § JATKOKOKOUS	50
131 § VARAJÄSENEEN KUTSUMINEN	51
132 § LÄSNÄOLO KOKOUKSESSA	51
133 § KUNTAYHTYMÄN HALLITUKSEN EDUSTAJA MUISSA TOIMIELIMISSÄ	51
134 § KOKOUKSEN JULKISUUS	51
135 § KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS	52
136 § TILAPÄINEN PUHEENJOHTAJA	52
137 § KOKOUKSEN JOHTAMINEN JA PUHEENVUOROT	52
138 § KOKOUSKUTSUSSA MAINITSEMATTOMAN ASIAN KÄSITTELY	52
139 § ESITTELIJÄT	52
140 § ESITTELY	52
141 § ESTEELLISYYS	53
142 § PÖYDÄLLEPANO JA ASIAN PALAUTTAMINEN VALMISTELTAVAKSI	53
143 § EHDOTUKSET JA KESKUSTELUN PÄÄTTÄMINEN	53
144 § ILMAN ÄÄNESTYSTÄ SYNTYVÄN PÄÄTÖKSEN TOTEAMINEN	53
145 § ÄÄNESTYKSEEN OTETTAVAT EHDOTUKSET	54
146 § ÄÄNESTYS JA VAALI	54
147 § PÖYTÄKIRJAN LAATIMINEN JA TARKASTAMINEN	54
148 § PÄÄTÖSTEN TIEDOKSIANTO KUNTAYHTYMÄN JÄSENKUNTIEN JÄSENILLE	55
16 LUKU MUUT MÄÄRÄYKSET	56
149 § ALOITEOIKEUS	56
150 § ALOITTEEN KÄSITTELY	56
151 § ALOITTEEN TEKIJÄLLE ANNETTAVAT TIEDOT	56
152 § NIMENKIRJOITUS JA ASIAKIRJOJEN ALLEKIRJOITTAMINEN	56
153 § TODISTEELLISEN TIEDOKSIANNON VASTAANOTTAMINEN	57
LIITE 1 LUOTTAMUSHENKILÖIDEN PALKKIOT JA KORVAUKSET	51

I OSA HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

1 luku KUNTAYHTYMÄN JOHTAMINEN

1 § HALLINTOSÄÄNNÖN SOVELTAMINEN

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian hallinnon ja toiminnan järjestämisessä sekä päätöksenteko- ja kokousmenettelyssä noudatetaan tämän hallintosäännön määräyksiä, ellei laissa ole toisin säädetty.

Hallintosäännön liitteinä ovat luottamushenkilöiden palkkiot ja korvaukset.

Tässä hallintosäännössä viitataan lakiin ammatillisesta koulutuksesta 531/2017, lukiolakiin 714/2018, [lakiin taiteen perusopetuksesta 633/1997](#) ja [lakiin aikuisten perusopetuksesta 628/1998](#).

2 § KUNTAYHTYMÄN JOHTAMISJÄRJESTELMÄ

Kuntayhtymän johtaminen perustuu kuntayhtymän strategiaan, taloussuunnitelmaan, talousarvioon sekä muihin valtuuston päätöksiin.

Valtuusto vastaa kuntayhtymän toiminnasta ja taloudesta, käyttää kuntayhtymän ylintä päätösvaltaa ja siirtää toimivaltaansa hallintosäännön määräyksillä.

Hallitus vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Hallitus johtaa kuntayhtymän toimintaa, hallintoa ja taloutta. Hallitus vastaa kuntayhtymän toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta sekä kuntayhtymän henkilöstöpolitiikasta ja huolehtii kuntayhtymän sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Kuntayhtymän johtaja johtaa hallituksen alaisena kuntayhtymän hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa. Kuntayhtymän johtaja vastaa asioiden valmistelusta hallituksen käsiteltäväksi.

3 § ESITTELY KUNTAYHTYMÄN HALLITUKSESSA

Hallituksen esittelijänä toimii kuntayhtymän johtaja. Kuntayhtymän johtajan ollessa poissa tai esteellinen, esittelijänä toimii hänen sijaisekseen määrätty.

4 § KUNTAYHTYMÄN HALLITUKSEN PUHEENJOHTAJAN TEHTÄVÄT

Hallituksen puheenjohtaja

1. johtaa kuntayhtymän strategian sekä hallituksen tehtävien toteuttamisen edellyttämää poliittista yhteistyötä käymällä asioiden käsittelyn edellyttämiä keskusteluja poliittisten ryhmien kanssa sekä pitämällä sopivin tavoin yhteyttä sidosryhmiin,
2. vastaa kuntayhtymän johtajan johtajasopimuksen valmistelusta ja huolehtii hallituksen ja valtuuston kytkemisestä valmisteluprosessiin tarkoituksenmukaisella tavalla sekä
3. vastaa siitä, että kuntayhtymän johtajan kanssa käydään vuosittain tavoite- ja arviointikeskustelut.

5 § KUNTAYHTYMÄN VALTUUSTON PUHEENJOHTAJAN TEHTÄVÄT

Valtuuston puheenjohtaja vastaa valtuuston työskentelystä edistäen valtuustotyöskentelyn vastuullisuutta ja tuloksellisuutta.

6 § KUNTAYHTYMÄN VIESTINTÄ

Hallitus johtaa kuntayhtymän viestintää ja tiedottamista kuntayhtymän toiminnasta hyväksymällä yleiset viestinnän ja tiedottamisen periaatteet.

Hallitus, toimielimet, kuntayhtymän johtaja sekä tulosalueiden johtavat viranhaltijat luovat edellytyksiä läpinäkyvälle toiminnalle asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa.

Viestinnässä käytetään selkeää ja ymmärrettävää kieltä ja otetaan huomioon kuntayhtymän eri asiakasryhmien tarpeet.

2 luku TOIMIELINORGANISAATIO

Jyväskylän koulutuskuntayhtymän toimielinorganisaatioon kuuluvat kuntayhtymän valtuusto, kuntayhtymän hallitus, kuntayhtymän tarkastuslautakunta, kuntayhtymän soveltumattomuuden ratkaisujen toimielin (SORA) ja valtuuston perustamat kuntayhtymän liikelaitosten johtokunnat sekä vaikuttamistoimieliminä hallituksen nimeämät työelämävaltuuskunta, neuvottelukunnat ja lakisääteiset opiskelijakunnat.

Kuntayhtymän tehtävänä on järjestää jäsenkuntien puolesta ammatillisen koulutuksen lainsäädännön mukaista koulutusta sekä tehdä niihin liittyvää kehittämistä, tutkimusta ja palvelua. Kuntayhtymä voi myös järjestää taiteen perusopetusta, vapaata sivistystyötä ja lukiota koskevan lainsäädännön mukaista koulutusta sekä säädösten, tarpeen ja rahoituksen mahdollistaessa myös perusopetusta. Koulutuskuntayhtymä toimii myös ammatillisena aikuiskoulutuskeskuksena.

7 § KUNTAYHTYMÄN VALTUUSTO

Valtuuston valtuutettujen määrä on määrätty kuntayhtymän perussopimuksessa. Valtuuston puheenjohtajista koskevat määräykset ovat 83 §:ssä.

8 § KUNTAYHTYMÄN HALLITUS

Hallituksessa on kuntayhtymän perussopimuksen mukainen määrä jäseniä, joista valtuusto valitsee hallituksen puheenjohtajan ja kaksi varapuheenjohtajaa. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

9 § KUNTAYHTYMÄN TARKASTUSLAUTAKUNTA

Tarkastuslautakunnassa on seitsemän jäsentä, joista valtuusto valitsee lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

10 § SOVELTUMATTOMUUDEN RATKAISUJEN TOIMIELIN (SORA)

Sora-toimielimen tehtävät on määritelty ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 2017/531 ja lukiolain 2018/714 mukaisesti.

Toimielimessä tulee olla ainakin koulutuksen järjestäjän, opiskelijahuollon, opettajien, työelämän ja opiskelijoiden edustus. Kuntayhtymän hallitus päättää ~~toimielinten määräästä~~ toimielinten perustamisesta ja lakkauttamisesta, nimeää toimielimen puheenjohtajan ja varsinaiset jäsenet enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Toimielin voi olla kahden tai useamman koulutuksen järjestäjän yhteinen.

Jyväskylän koulutuskuntayhtymän soveltumattomuuden ratkaisujen toimielimessä (SORA-toimielimessä) on seitsemän varsinaista jäsentä, kaksi opiskelijajäsentä ja esittelijä sekä tarvittaessa työssäoppimispaikan edustaja. Hallitus nimittää toimielimen varsinaiset jäsenet lukuun ottamatta

opiskelijajäseniä, jotka nimittää kuntayhtymän johtaja, sekä puheenjohtajan siten kuin lainsäädäntö edellyttää.

11 § KUNTAYHTYMÄN LIIKELAITOKSET

Kuntayhtymän hallituksen alaisena toimii Jyväskylän koulutuskuntayhtymän Gradia-kiinteistöt-liikelaitos.

Gradia-kiinteistöt-liikelaitos vastaa Jyväskylän koulutuskuntayhtymän omistuksessa tai hallinnassa olevien kiinteistöjen ja toimitilojen hallinnosta, ylläpidosta (isännöinti, kiinteistönhoito, siivous sekä muu kiinteistöihin ja toimitiloihin liittyvä toiminta), vuokrauksesta sekä niihin liittyvistä omistajalle kuuluvista talonrakennusinvestointi- ja rakennuttamistehtävistä. Toimitilojen hankinta ja vuokraus kaikille kuntayhtymän tulosalueille tapahtuu liikelaitoksen kautta.

Hallitus valitsee toimikaudekseen liikelaitoksen johtokuntaan viisi jäsentä ja kullekin henkilökohtaisen varajäsenen sekä yhden jäsenistä johtokunnan puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi.

Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen johtokunnan jäsenien ja varajäsenien tulee olla kuntayhtymän hallituksen jäseniä tai varajäseniä tai kuntayhtymän valtuuston puheenjohtajistoon kuuluvia.

12 § VAIKUTTAMISTOIMIELIMET

Jyväskylän koulutuskuntayhtymässä on sidosryhmiä osallistava Jyväskylän koulutuskuntayhtymä n työelämävaltuuskunta. Työelämävaltuuskunta tukee koulutuskuntayhtymän ja sen oppilaitosten perustehtävää toimimalla työ- ja elinkeinoelämän, yrittäjyyden ja koulutusyhteistyön sekä koulutuksen ja osaamisen ennakkoinnin ja kehittämisen foorumina. Työelämävaltuuskuntien jäsenet nimittää kuntayhtymän hallitus valtuustokauden ajaksi.

Hallitus voi nimittää erillisiä neuvottelukuntia perustellusta syystä toimikautensa ajaksi.

Koulutuskuntayhtymässä on lakisääteisiä opiskelijakuntia, joiden keskinäistä yhteistoimintaa ja vuorovaikutusta koulutuksen järjestäjän kanssa kuntayhtymä edistää.

3 luku HENKILÖSTÖORGANISAATIO

13 § HENKILÖSTÖORGANISAATIO

Kuntayhtymä on hallinnollisesti jaettu tulosalueisiin. Kuntayhtymän liikelaitos on myös tulosalue. Tulosalue jakautuu tarpeen mukaan toimintayksiköihin ja palvelualueisiin.

Kuntayhtymän tulosalueista ja oppilaitoksista sekä niiden tehtävistä, perustamisesta, lakkauttamisesta ja nimestä sekä jakautumisesta toimintayksiköihin päättää kuntayhtymän hallitus. Tulosalueiden jakautumisesta toimintayksiköihin päättää kuntayhtymän johtaja. Tulosalueiden muusta sisäisestä organisoitumisesta, kuten jakautumisesta palvelualueisiin tai linjoihin, päättää tulosaluejohtaja.

14 § KUNTAYHTYMÄN JOHTAJA

Kuntayhtymän johtajan tehtävänä on johtaa ja kehittää kuntayhtymää kuntayhtymän hallituksen alaisuudessa sekä vastata kuntayhtymän toiminnan tuloksellisuudesta, vaikuttavuudesta, taloudellisuudesta, tehokkuudesta ja lainmukaisuudesta.

Kuntayhtymän johtaja vastaa henkilöstöä koskevasta päätöksenteosta hallintosäännön luvussa 6 kuvatulla tavalla. Kuntayhtymän johtaja toimii lähiesihenkilönä tulosaluejohtaja, rehtoreille, talous- ja hallintojohtajalle, kehittämisjohtajalle sekä muille välittömille alaisilleen.

Kuntayhtymän johtaja toimii Gradian hallinto ja kehittäminen -tulosalueen sekä Gradia-kiinteistöliikelaitoksen tulosaluejohtajana. Kuntayhtymän johtaja toimii myös Gradia-kiinteistöliikelaitoksen johtajana.

Kuntayhtymän johtaja toimii talous- ja hallintojohtajan sijaisena hänen ollessaan poissa tai esteellinen hoitamasta tehtäviään enintään kuuden kuukauden ajan, ellei hallitus toisin päättä. Vastavasti talous- ja hallintojohtaja sijaistaa kuntayhtymän johtajaa hänen ollessaan poissa tai esteellinen hoitamasta tehtäviään enintään kuuden kuukauden ajan, ellei hallitus toisin päättä.

Kuntayhtymän johtaja nimeää kuntayhtymätason johtoryhmät ja päättää työ- ja ohjausryhmien perustamisesta ja nimeämisestä.

Kuntayhtymän johtaja nimeää osakeyhtiölain (2006/624) määritelmän mukaisten osakkuusyhtiöiden ja -yhteisöjen yhtiökokousedustajat ja antaa heille omistajaohjauksen edellyttämät toimintaohjeet.

15 § TULOSALUEJOHTAJA, REHTORI

Tulosaluejohtaja, rehtori vastaa tulosalueen toiminnasta ja sen tuloksellisuudesta sekä johtaa ja kehittää toimintaa kuntayhtymän strategian, talousarvion ja toimintasuunnitelman, kuntayhtymän

hallituksen ja kuntayhtymän johtajan tekemien linjausten sekä tulosalueen toimintaa ohjaavien säädösten mukaan.

Tulosaluejohtaja, **rehtori** vastaa tulosalueensa tiiviistä yhteistyöstä muiden koulutuskuntayhtymän tulosalueiden kanssa.

Tulosaluejohtaja, **rehtori** hyväksyy ja allekirjoittaa vastuulleen ja tulosalueelleen kuuluvat sopimukset, tarjoukset, hankinnat ja vastaavat. Tulosalueen nimen kirjoittaa ja tulosalueen puolesta tehtävät sitoumukset allekirjoittaa tulosalueen johtaja, **rehtori** sekä tarvittaessa varmentaa tulosalueen johtajan, **rehtorin** määräämä henkilö.

Tulosaluejohtaja, **rehtori** vastaa tulosalueensa henkilöstöä koskevasta päätöksenteosta hallintosäännön luvussa 6 kuvatulla tavalla. Tulosaluejohtaja, **rehtori** toimii lähiesihenkilönä **toimintayksiköiden johtajille sekä muille** välittömille alaisilleen.

Tulosaluejohtaja, **rehtori** päättää **alaisensa tulosalueensa** henkilöstön ulkomaille suuntautuvista virka- ja virantoimitusmatkoista.

Tulosaluejohtaja, **rehtorin** esihenkilönä toimii koulutuskuntayhtymän johtaja. **Tulosaluejohtaja, rehtorin sijaisena toimii erikseen nimetty apulaisrehtori, joka määrittää kuntayhtymän johtajan erillisellä päätöksellä.**

Tulosaluejohtaja, **rehtori** päättää tulosaluetason johtoryhmien sekä muiden tulosalueensa sisäisten ryhmien perustamisesta ja nimeämisestä.

Oppilaitosten Tulosaluejohtaja, **rehtorit** päättävät koulutuksen ja tutkintojen tarjonnasta ja sen kohdentumisesta järjestämisluvan rajoissa (laki ammatillisesta koulutuksesta 22 §, laki), koulutuksen hankinnasta (laki ammatillisesta koulutuksesta 30 §, lukiolaki 8 §), maksullisesta palvelutoiminnasta (laki ammatillisesta koulutuksesta 31 §) sekä tilaus- ja tutkintokoulutuksen järjestämisestä (laki ammatillisesta koulutuksesta 33 § ja 35 §, lukiolaki 9 §).

Lukioiden tulosaluejohtaja, **rehtori** päättää lukion lukuvuosisuunnitelmasta (lukiolaki 13 § 4 mom) ja **oppilaitostulosalueen ammatillisen koulutuksen** tulosaluejohtaja, **rehtori** tulosalueen oppilaitosten opetussuunnitelmista, lukuvuosisuunnitelmista ja vapaaajaksosuunnitelmista.

Sen lisäksi mitä rehtorin tehtävistä on muualla säädetty tai määrätty, oppilaitoksen rehtorin tehtävänä on päättää oppilaitoskohtaisista opetussuunnitelmista, osaamisen arvioinnin toteuttamis-suunnitelmista, opiskelijavalinnoista, opiskelija-asioista, opetuksen järjestämiseen liittyvistä asioista ja opettajien työnjaosta, vastata pedagogisesta johtamisesta sekä vastata laissa ammatillisesta koulutuksesta, lukiolaissa, laissa taiteen perusopetuksesta ja laissa aikuisten perusopetuksesta mainituista koulutuksen järjestäjälle asetetuista tehtävistä. Rehtori allekirjoittaa todistukset opetuslainsäädännön edellyttämällä tavalla. Rehtori päättää oppivelvollisuuteen ja maksuttomu-

teen liittyvistä asioista. Rehtori päättää muiden kuin oppivelvollisuuslaissa tarkoitettujen oppivelvollisten osalta korkeintaan kolmen kuukauden määräaikaisesta erottamisesta sekä asuntolasta erottamisesta. Rehtori voi erillisellä kuntayhtymän johtajan tekemällä päätöksellä siirtää toimivaltaa alaiselleen viranhaltijalle niissä asioissa, joissa se on lainsäädännön puitteissa mahdollista.

16 § TOIMINTAYKSIKÖIDEN JOHTAJAT

~~Tässä hallintosäännössä toimintayksiköiden johtajilla tarkoitetaan talous- ja hallintojohtajaa ja kehittämiskoordinaattoria ja ammatillisen koulutuksen yksikönjohtajaa.~~

~~Toimintayksikön johtaja vastaa toimintayksikön toiminnasta sekä johtaa ja kehittää toimintaa kuntayhtymän strategian, talousarvion ja toimintasuunnitelman, kuntayhtymän hallituksen ja kuntayhtymän johtajan sekä tulosaluejohtajan tekemien linjausten sekä toimintayksikön toimintaa ohjaavien säästöjen mukaan.~~

~~Toimintayksikön johtaja vastaa toimintayksikkönsä tiiviistä yhteistyöstä muiden toimintayksiköiden kanssa.~~

~~Toimintayksikön johtaja hyväksyy ja allekirjoittaa vastuulleen kuuluvat sopimukset, tarjoukset, hankinnat ja vastaavat.~~

~~Toimintayksikön johtaja vastaa toimintayksikkönsä henkilöstöä koskevasta päätöksenteosta hallintosäännön luvussa 6 kuvatulla tavalla. Toimintayksikön johtaja toimii lähiesihenkilönä toimintayksikön esihenkilöasemassa oleville viranhaltijoille ja työntekijöille sekä muille välittömille alaisilleen.~~

~~Toimintayksikön johtajan esihenkilönä toimii tulosaluejohtaja. Kuntayhtymän johtaja määrää toimintayksikön johtajan sijaisen, joka hoitaa toimintayksikön johtajan tehtäviä hänen ollessaan poissa tai esteellinen.~~

UUSI PYKÄLÄ: 16 § AMMATILLISEN KOULUTUKSEN APULAISREHTORIT

Apulaisrehtori vastaa palvelualueen toiminnasta sekä johtaa ja kehittää toimintaa kuntayhtymän strategian, talousarvion ja toimintasuunnitelman, kuntayhtymän hallituksen ja kuntayhtymän johtajan sekä tulosaluejohtaja, rehtorin tekemien linjausten sekä palvelualueen toimintaa ohjaavien säästöjen mukaan. Lisäksi apulaisrehtoreilla on erillisellä päätöksellä sovittuja koko ammatillista koulutusta koskevia prosessivastuita.

Apulaisrehtori hyväksyy ja allekirjoittaa vastuulleen kuuluvat sopimukset, tarjoukset, hankinnat ja vastaavat.

Apulaisrehtori vastaa palvelualueensa henkilöstöä koskevasta päätöksenteosta hallintosäännön luvussa 6 kuvatulla tavalla. Apulaisrehtori toimii lähiesihenkilönä palvelualueen esihenkilöasemassa oleville viranhaltijoille ja työntekijöille sekä muille välittömille alaisilleen.

Apulaisrehtorin esihenkilönä toimii tulosaluejohtaja, rehtori. Apulaisrehtorit sijaistavat toinen toisiansa.

Lukiokoulutuksen apulaisrehtorit toimivat hallintosäännön 22 §:n mukaisina lähiesihenkilöinä.

17 § GRADIA-KIINTEISTÖT-LIIKELAITOKSEN JOHTAJA

Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksella on johtaja, joka on virkasuhteessa kuntayhtymään. Johtajalla on oikeus käyttää puhevaltaa johtokunnan puolesta liikelaitoksen asioissa.

Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen johtaja vastaa liikelaitoksen toiminnan tuloksellisuudesta. Lisäksi liikelaitoksen johtajan tehtäviin kuuluu:

- huolehtia liikelaitoksen hallinnosta ja taloudesta
- päättää järjestyssäännöistä ja muista vastaavista ohjeista,
- päättää niistä asioista, jotka eivät kuulu johtokunnan toimivaltaan ja jotka säädösten ja määräysten perusteella eivät kuulu jonkun muun ratkaistavaksi.
- yhtiökokousedustus liikelaitoksen vastuulla olevien yhtiöiden osalta (kiinteistöosakeyhtiöt ja osakehuoneistot)
- liikelaitoksen henkilöstöön liittyvät hallintopäätökset, jotka eivät kuulu johtokunnan toimivaltaan

~~Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen johtajan muut tehtävät ovat samat kuin hallintosäännön 15 §:n mukaiset tulosaluejohtajan tehtävät.~~

Kuntayhtymän hallitus päättää liikelaitoksen johtajan viran kelpoisuusehdoista ja valitsee ja irtisanoo liikelaitoksen johtajan sekä myöntää hänelle eron. ~~Liikelaitoksen johtajan esihenkilönä toimii kuntayhtymän johtaja.~~

Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen johtajan sijainen määritellään liikelaitoksen johtokunnan erillisellä päätöksellä.

18 § ~~REHTORIN TEHTÄVÄT~~

~~Tässä hallintosäännössä rehtorilla tarkoitetaan Gradia-oppilaitosten johtavia tulosaluejohtaja rehtoreita.~~

~~Sen lisäksi mitä rehtorin tehtävistä on muualla säädetty tai määrätty, oppilaitoksen rehtorin tehtävänä on päättää oppilaitoskohtaisista opetussuunnitelmista, osaamisen arvioinnin toteuttamis-suunnitelmista, opiskelijavalinnoista, opiskelija-asioista, opetuksen järjestämiseen liittyvistä asioista ja opettajien työnjaosta, vastata pedagogisesta johtamisesta sekä vastata laissa ammatillisesta koulutuksesta ja lukiolaissa, taiteen perusopetus ja aikuisten perusopetus mainituista koulutuksen järjestäjälle asetetuista tehtävistä. Rehtori allekirjoittaa todistukset opetuslainsäädännön edellyttämällä tavalla. Rehtori päättää oppivelvollisuuteen ja maksuttomuuteen liittyvät opiskelijoita koskevat asiat. Rehtori voi erillisellä kuntayhtymän johtajan tekemällä päätöksellä siirtää toimivaltaa alaiselleen viranhaltijalle niissä asioissa, joissa se on lainsäädännön puitteissa mahdollista.~~

~~Rehtorin muut tehtävät ovat samat kuin hallintosäännön 15 §:n mukaiset tulosaluejohtajan tehtävät.~~

~~Sijaiset määritellään kuntayhtymän johtajan erillisellä päätöksellä.~~

18 § KUNTAYHTYMÄN TALOUS- JA HALLINTOJOHTAJAN TEHTÄVÄT

Talous- ja hallintojohtaja vastaa koulutuskuntayhtymän talouden ja hallinnon kokonaisuuksista ja niihin kuuluvista prosesseista ja niiden lainmukaisuudesta sekä näiden prosessien jatkuvasta kehittämisestä. Talous- ja hallintojohtaja vastaa erityisesti koulutuskuntayhtymän talousarvion ja tilinpäätöksen laadinnasta sekä vastaa kuntayhtymätason talouden suunnittelusta, seurannasta ja raportoinnista sekä uudistaa ja kehittää yhteisiä talousprosesseja. Talous- ja hallintojohtaja on vastuussa kuntayhtymän hankintojen kokonaistaloudellisuudesta ja sopimusohjauksesta. Talous- ja hallintojohtaja vastaa kuntayhtymän yleishallinnosta.

Talous- ja hallintojohtaja toimii kuntayhtymän johtajan sijaisena hänen ollessaan poissa tai esteellinen hoitamasta tehtäviään enintään kuuden kuukauden ajan. Vastaavasti kuntayhtymän johtaja sijaistaa talous- ja hallintojohtajaa hänen ollessaan poissa tai esteellinen hoitamasta tehtäviään enintään kuuden kuukauden ajan. Talous- ja hallintojohtaja toimii myös kehittämisjohtajan sijaisena tämän ollessa poissa tai estynyt hoitamasta virkatehtäviään enintään kuuden kuukauden ajan.

Talous- ja hallintojohtaja toimii ~~16 §:n mukaisena toimintayksikön johtajana.~~ [hallintopalvelut –toimintayksikön johtajana.](#)

Talous- ja hallintojohtaja toimii lähiesihenkilönä välittömässä alaisuudessaan työskentelevälle henkilöstölle ja päättää myös alaisensa henkilöstön ulkomaille suuntautuvista virka- ja virantoimitusmatkoista.

Talous- ja hallintojohtajan esihenkilönä toimii kuntayhtymän johtaja.

19 § KUNTAYHTYMÄN KEHITTÄMISJOHTAJAN TEHTÄVÄT

Kehittämisjohtajan tehtävänä on johtaa ja koordinoida koulutuskuntayhtymän kehittämishankkeita ja aluekehitystoimintaa ja osaltaan vastata kuntayhtymän kansallisesta ja kansainvälisestä edunvalvonnasta sekä sidosryhmäyhteistyöstä kuntayhtymän perustehtävän edistämiseksi.

Kehittämisjohtaja hyväksyy ja allekirjoittaa koulutuskuntayhtymän hankehakemukset sekä hakuun liittyvät muut asiakirjat ja vastaa koko kuntayhtymän hanketoiminnan toteutuksen ja vaikuttavuuden koordinoinnista ja arvioinnista.

Kehittämisjohtaja toimii talous- ja hallintojohtajan sijaisena enintään kuuden kuukauden ajan tämän ollessa poissa tai estynyt hoitamasta virkatehtäviään, mikäli samaan aikaan myös kuntayhty-

män johtaja on poissa tai estynyt toimimasta. Vastaavasti talous- ja hallintojohtaja toimii kehittämisjohtajan sijaisena tämän ollessa poissa tai estynyt hoitamasta virkatehtäviään enintään kuuden kuukauden ajan. Samalla kehittämisjohtaja toimii kuntayhtymän johtajan sijaisena enintään kuuden kuukauden ajan, mikäli samaan aikaan myös talous- ja hallintojohtaja on poissa tai estynyt toimimasta kuntayhtymän johtajan sijaisena.

Kehittämisjohtaja toimii ~~16 §:n mukaisena toimintayksikön johtajana~~. kehittämispalvelut-toimintayksikön johtajana.

Kehittämisjohtaja toimii lähiesihenkilönä välittömässä alaisuudessaan työskentelevälle henkilöstölle ja päättää myös alaisensa henkilöstön ulkomaille suuntautuvista virka- ja virantoimitusmatkoista.

Kehittämisjohtajan esihenkilönä toimii kuntayhtymän johtaja.

Kehittämisjohtaja perustaa ja nimeää ulkoisten hankkeiden ohjausryhmät kuntayhtymän johtoryhmää kuultuaan.

20 § TOIMIVALTA KUNTAYHTYMÄN HENKILÖSTÖASIOISSA

Henkilöstöpalveluiden tehtävänä on henkilöstöpäällikön johdolla koordinoita kuntayhtymän henkilöstöasioiden kokonaisuutta, varmistaa yhtenäiset toimintatavat henkilöstöasioissa ja työehtosopimusten, lakien ja asetusten mukainen toiminta sekä huolehtia palkanmaksusta. Henkilöstöpalvelut kehittää ja ylläpitää työkykyä ja -motivaatiota tukevia ratkaisuja sekä pyrkii siten omalta osaltaan edistämään henkilöstön sitoutumista kuntayhtymään ja sen tavoitteisiin.

Henkilöstöpäällikkö edustaa työnantajaa kunnallisen pääsopimuksen mukaisissa paikallis- ja muissa henkilöstöä koskevissa neuvotteluissa. Paikallisneuvottelupyynnöt osoitetaan henkilöstöpäällikölle.

Henkilöstöpalvelut valmistelee henkilöstöpäällikön johdolla paikalliset virka- ja työehtosopimukset, vastaa virka- ja työehtosopimusten tulkinnaista ja toimeenpanosta sekä paikallisten palkkausjärjestelmien kehittämisestä sekä keskitettyjen palkkaratkaisujen kohdentamisen valmistelusta sekä yhteistoiminnan kokonaisuudesta. Henkilöstöpäällikkö ja palvelussuhdepäällikkö toimivat KT-yhteyshenkilöinä Kuntatyönantajiin. Henkilöstöpäällikkö valmistelee henkilöstöasioita päätöksentekoon. Henkilöstöpäällikkö hyväksyy rekrytointiluvat, vastaanottaa kertapalkkioesitykset ja vastaa niiden toimeenpanon käsittelystä sekä nimikemuutoksista.

Työsuojelupäällikön tehtävät ovat kuntayhtymän turvallisuuspäällikön vastuulla.

21 § LÄHIESIHENKILÖN TEHTÄVÄT

Lähiesihenkilön tehtävänä on

1. johtaa tulosvastuullisesti omaa henkilöstöään kuntayhtymän strategian ja talousarviossa ja –suunnitelmassa asetettujen toiminnallisten tavoitteiden mukaisesti
2. toimia työnantajan lähimpänä edustajana suhteessa henkilöstöön omalla vastuualueellaan
3. vastata tehokkaasta ja taloudellisesta resurssien käytöstä omalla vastuualueellaan ja yhteistyössä muiden esihenkilöiden kanssa koko koulutuskuntayhtymässä
4. huolehtia oman henkilöstönsä työturvallisuudesta ja työhyvinvoinnista sekä koulutuskuntayhtymän yhteisen yhteisten henkilöstölinjausten ja -ohjeiden toteutumisesta omalla vastuualueellaan
5. valvoa säännösten, määräysten, päätösten, suunnitelmien sekä sopimusten noudattamista omalla vastuualueellaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeiden mukaisesti.
6. vastata henkilöstönsä välisestä työnjaosta ja käytännön työjärjestelyistä, vahvistaa työsuunnitelmat sekä tarkastaa ja hyväksyä työajanseurannat
7. myöntää / kieltää / hyväksyä / vastaanottaa kaikki omaa henkilöstöä koskevat työ- ja virkaehtosopimusten tai henkilöstöasioita koskevan lainsäädännön mukaiset hakemukset henkilötietojärjestelmissä **lukuun ottamatta** seuraavia:
 - lähiesihenkilö voi tehdä virkamääräyksen tai työ sopimuksen vain alle tai tasan 2 kk määräaikaiseen palvelussuhteeseen, muuten palvelukseen otetaan 40 §:n mukaisesti
 - palvelussuhteen aikaiset palkanmuutokset suuntaan tai toiseen hyväksyy henkilöstöpalveluiden luvalla lähiesihenkilöstä seuraava virassa oleva esihenkilö (yksi yli yhden periaate), paitsi työkokemuslisät ja kertapalkkiot tai muut sellaiset erikseen sovittavat palkanmuutokset, jotka käsitellään yhteistoiminnassa, paikallisneuvotteluissa tai luottamuselimissä ja valmistellaan päätöksentekoon ja maksuun keskitetysti henkilöstöpalveluista ja lähiesihenkilö hyväksyy ne
 - nimikemuutokset menevät henkilöstöpäällikölle
 - harkinnanvaraiset virka- ja työvapaat, joista päätetään 43 §:n mukaisesti
8. päättää alaistensa virka- ja virantoimitusmatkoista kotimaassa sekä koulutukseen osallistumisesta
9. käydä vuosittain kehityskeskustelut alaistensa kanssa
10. päättää terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin määräämisestä
11. vastaanottaa alaistensa irtisanoutumisilmoitukset ja hyväksyä ne sekä saattaa ne palvelukseen ottavan päätöksentekijän tietoon sekä
12. päättää hankinnoista hankintaohjeen ja hallintosäännön 66 §:n mukaisesti

4 luku KONSERNIOHJAUS JA SOPIMUSTEN HALLINTA

22 § KONSERNIJOHTO

Kuntayhtymän konsernijohtoon kuuluvat kuntayhtymän hallitus ja kuntayhtymän johtaja.

23 § KONSERNIJOHDON TEHTÄVÄT JA TOIMIVALLAN JAKO

Kuntayhtymän hallitus

1. vastaa omistajapolitiikan, omistajaohjauksen periaatteiden ja konserniohjeen kehittämisestä ja valmistelusta valtuustolle,
2. vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta ja organisoii konsernijohtamisen ja konsernivalvonnan,
3. antaa valtuustolle puolivuositain raportin yhtiöiden tavoitteiden toteutumisesta ja taloudellisen aseman kehittymisestä sekä arvion tulevasta kehityksestä ja riskeistä,
4. arvioi vuosittain omistajaohjauksen tuloksellisuutta kuntakonsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kannalta,
5. käsittelee arvioinnin tulokset ja johtopäätökset valtuuston puheenjohtajiston kanssa,
6. seuraa ja arvioi yhtiöiden tavoitteiden toteutumista ja taloudellisen aseman kehitystä,
7. antaa kunnan ennakkokannan konserniohjeen edellyttämässä asioissa,
8. vastaa tytäryhteisöjen hallitusten jäsenten nimitysprosessista,
9. nimeää kunnan ehdokkaat tytäryhteisöjen hallituksiin sekä
10. nimeää tytäryhtiöiden yhtiökokousedustajat ja antaa heille omistajaohjauksen edellyttämät toimintaohjeet lukuun ottamatta liikelaitoksen vastuulla olevia yhtiöitä

Kuntayhtymän johtajan tehtävänä on toimia konsernin johtajana ja aktiivisella omistajaohjauksella myötävaikuttaa ohjattavakseen määrättyjen yhtiöiden hallintoon ja toimintaan.

24 § SOPIMUSTEN HALLINTA

Kuntayhtymän hallitus vastaa sopimusten hallinnan ja sopimusvalvonnan järjestämisestä, antaa tarkemmat ohjeet sopimushallinnasta sekä määrää sopimusten vastuuhenkilöt.

5 luku TOIMIELINTEN TEHTÄVÄT JA TOIMIVALLAN JAKO

25 § KUNTAYHTYMÄN HALLITUKSEN TEHTÄVÄT JA TOIMIVALTA

Kuntayhtymän hallitus johtaa kuntayhtymän toimintaa, hallintoa ja taloutta ja vastaa lainsäädännössä säädetyistä kuntayhtymän ja koulutuksen järjestäjän tehtävistä. Lisäksi hallituksen tehtävänä on

1. tutkintojen ja koulutuksen järjestämisluvan hakeminen (laki ammatillisesta koulutuksesta 22 §, lukiolaki 3 §)
2. neuvottelukuntien asettaminen,
3. opiskelun julkisuuden rajoittaminen (laki ammatillisesta koulutuksesta 68 §, lukiolaki 17 §),
4. kokeiluluvan hakeminen (laki ammatillisesta koulutuksesta 20 §, lukiolaki 18 §) sekä
5. koulutuksen arviointiin liittyvä päätöksenteko (laki ammatillisesta koulutuksesta 126 §, lukiolaki 56 §).
6. antaa kuntayhtymän valtuuston puolesta lausunnon valtuuston päätöstä koskevan valituksen johdosta, jos hallitus katsoo, ettei valtuuston päätöstä ole kumottava

26 § SOVELTUMATTOMUUDEN RATKAISUJEN TOIMIELIMEN (SORA) TEHTÄVÄT JA TOIMIVALTA

Kuntayhtymän SORA-toimielimen tehtävät on määritelty ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 2017/531 mukaisesti.

SORA-toimielin päättää

1. opiskeluoikeuden peruuttamisesta ja palauttamisesta,
2. määräaikaisesta erottamisesta oppilaitoksesta,
3. asuntolasta erottamisesta sekä
4. opiskeluoikeuden pidättämisestä.

27 § VIRANHALTIJOIDEN JA ESIHENKILÖIDEN TEHTÄVÄT JA TOIMIVALTA

Viranhaltijoiden ja esihenkilöiden tehtävät ja toimivalta ovat sellaiset kuin on todettu hallintosäännön 3. luvussa:

- kuntayhtymän johtaja (14 §)
- talous- ja hallintojohtaja (18 §)
- kehittämisjohtaja (19 §)
- tulosaluejohtaja(t), rehtori(t) (15 §)
- liikelaitoksen johtaja(t) (17 §)
- ~~toimintayksikönjohtaja(t) (16 §)~~ ammatillisen koulutuksen apulaisrehtorit (16 §)
- ~~rehtori(t) (18 §)~~
- lähiesihenkilöt (21 §)

28 § GRADIA-KIINTEISTÖT-LIIKELAITOKSEN JOHTOKUNNAN TEHTÄVÄT JA TOIMIVALTA

Kuntalain 67 §:ssä ja 120 §:ssä liikelaitoksen johtokunnalle säädettyjen tehtävien lisäksi johtokunnan tehtäviä ja toimivaltaan kuuluu:

- päättää liikelaitoksen asiakkaille tuotettavien tuotteiden ja palvelujen hinnoista talousarviossa olevien sekä valtuuston ja hallituksen päättämien periaatteiden mukaisesti
- vastata sopimusten hallinnan ja sopimusvalvonnan järjestämisestä.

29 § TOIMIVALLAN SIIRTÄMINEN ETEENPÄIN

Toimielin voi siirtää sille tässä luvussa määrättyä toimivaltaa edelleen alaiselleen viranomaiselle, ellei tälle ole lainsäädännöstä tulevaa estettä. Se, jolle toimivaltaa on edelleen siirretty, ei voi enää siirtää toimivaltaa edelleen.

30 § TOIMIVALTA PÄÄTTÄÄ ASIAKIRJAN ANTAMISESTA

Toimielin voi päättämässään laajuudessa siirtää asiakirjan antamista koskevaan viranomaisen ratkaisuvalltaa alaiselleen toimijalle.

31 § ASIAN OTTAMINEN KUNTAYHTYMÄN HALLITUKSEN KÄSITELTÄVÄKSI

Asian ottamisesta kuntayhtymän hallituksen käsiteltäväksi voi päättää hallitus, hallituksen puheenjohtaja ja kuntayhtymän johtaja.

32 § ASIAN OTTAMINEN LIIKELAITOKSEN JOHTOKUNNAN KÄSITELTÄVÄKSI

Asia voidaan kuntalain 92 §:n mukaisesti ottaa liikelaitoksen johtokunnan käsiteltäväksi.

Asian ottamisesta johtokunnan käsiteltäväksi voi päättää johtokunnan ja sen puheenjohtajan lisäksi johtokunnan esittelijä.

Jos asia on päätetty ottaa sekä liikelaitoksen johtokunnan että kuntayhtymän hallituksen käsiteltäväksi, asia käsitellään kuntayhtymän hallituksessa.

33 § OTTOKELPOISEN PÄÄTÖKSEN ILMOITTAMINEN

Kuntayhtymän hallituksen alaisen viranomaisen on ilmoitettava kuntayhtymän hallitukselle tekemistään ottokelpoisista päätöksistä lukuun ottamatta sellaisia asioita tai asiaryhmiä, joista kuntayhtymän hallitus on päättänyt, ettei se käytä otto-oikeuttaan.

Johtokunnan alaisen viranomaisen on ilmoitettava johtokunnalle tekemistään ottokelpoisista päätöksistä lukuun ottamatta sellaisia asioita tai asiaryhmiä, joista johtokunta on ilmoittanut, ettei se käytä otto-oikeuttaan.

Ilmoitus on tehtävä neljän päivän kuluessa pöytäkirjan/päätöksen tarkastamisesta. Jos pöytäkirjaa ei tarkasteta, määräaika lasketaan pöytäkirjan allekirjoittamisesta.

Ilmoitus tehdään sähköisesti kuntayhtymän hallituksen (ja johtokunnan) puheenjohtajalle ja esittelijälle.

Päätökset niissä asioissa, joista ei tarvitse ilmoittaa, voidaan otto-oikeuden estämättä panna täytäntöön, jollei yksittäistapauksessa ole ilmoitettu asian ottamisesta kuntayhtymän hallituksen (tai johtokunnan) käsiteltäväksi.

6 luku TOIMIVALTA HENKILÖSTÖASIOISSA

34 § KUNTAYHTYMÄN HALLITUKSEN YLEISTOIMIVALTA HENKILÖSTÖASIOISSA

Mikäli toimivallasta henkilöstöasioissa ei ole säädetty laissa eikä määrätty hallintosäännössä, toimivalta on kuntayhtymän hallituksella.

35 § VIRAN PERUSTAMINEN JA LAKKAUTTAMINEN SEKÄ VIRKANIMIKKEEN MUUTTAMINEN

Valtuusto päättää kuntayhtymän johtajan viran perustamisesta ja lakkauttamisesta sekä virkanimikkeen muuttamisesta.

Kuntayhtymän hallitus päättää muiden virkojen perustamisesta, lakkauttamisesta ja virkanimikkeen muuttamisesta.

Työsopimussuhteisten osalta tehtävänimikkeen muuttamisesta päättää palvelussuhteeseen ottava päätöksentekijä henkilöstöpäällikön esityksestä.

36 § VIRKASUHTEEN MUUTTAMINEN TYÖSUHTEEKSI

Kuntayhtymän hallitus päättää virkojen muuttamisesta työsuhteeksi. Muiden virkasuhteiden muuttamisesta työsuhteeksi päättää kuntayhtymän johtaja.

37 § KELPOISUUSVAATIMUKSET

Kuntayhtymän johtajan viran kelpoisuusvaatimuksista päättää valtuusto. Muiden virkojen kelpoisuusvaatimuksista päätetään virkaa perustettaessa. Virkasuhteeseen ottava viranomaisen päättää kelpoisuusvaatimuksista, jos niistä ei ole päätetty virkaa perustettaessa tai jos otetaan virkasuhteeseen ilman virkaa.

Työsopimussuhteisilta vaadittavasta kelpoisuudesta päättää palvelussuhteeseen ottava päätöksentekijä.

Henkilöstöltä vaadittavasta kelpoisuudesta pidetään erillistä luetteloa.

38 § HAETTAVAKSI JULISTAMINEN

Viran tai virkasuhteen julistaa haettavaksi virkasuhteeseen ottamisesta päättävä päätöksentekijä. Kun virkasuhteeseen ottamisesta päättävä viranomaisen on valtuusto, viran tai virkasuhteen julistaa kuitenkin haettavaksi kuntayhtymän hallitus.

39 § PALVELUSSUHTEESEEN OTTAMINEN

Valtuusto valitsee määräajaksi tai toistaiseksi kuntayhtymän johtajan sekä hänen sijaisensa yli 6 kk ajaksi. Kuntayhtymän hallitus voi valita kuntayhtymän johtajan sekä hänen sijaisensa enintään 6 kk määräajaksi.

Kuntayhtymän hallitus ottaa palvelukseen kuntayhtymän johtajan välittömässä alaisuudessa työskentelevän henkilöstön sekä tulosaluejohtaja, rehtorit ja heidän sijaisensa yli 6 kk:n ajaksi.

Kuntayhtymän hallitus voi perustellusta syystä poiketa tässä hallintosäännössä mainituista sijaisjärjestelyistä.

Kuntayhtymän johtaja ottaa palvelukseen tulosaluejohtajan sekä hänen sijaisensa enintään 6 kk:n määräajaksi sekä tulosaluejohtajan välittömässä alaisuudessa työskentelevän henkilöstön toistaiseksi voimassa olevaan palvelussuhteeseen tai yli 12 kk määräaikaiseen palvelussuhteeseen.

Tulosaluejohtaja, [rehtorit](#), talous- ja hallintojohtaja ja kehittämisjohtaja ottavat palvelukseen omalle tulosalueelleen toistaiseksi voimassa olevaan palvelussuhteeseen tai yli 12 kk määräaikaiseen palvelussuhteeseen palkattavan henkilöstön, jotka eivät ole heidän suoria alaisiaan.

Tasan tai alle 12 kk, mutta yli 2 kk määräaikaiseen palvelussuhteeseen ottamisesta päättää [ammatillisen koulutuksen apulaisrehtori](#), toimintayksikön johtaja tai mikäli tällaisia ei ole tulosalueelle nimetty, tulosaluejohtaja.

Tasan 2 kk tai sen alle määräaikaiseen palvelussuhteeseen ottamisesta päättää asianomainen lähiesihenkilö.

Kun työ- tai virkasuhteeseen otetaan henkilö, joka ei ole Suomen kansalainen, palvelukseen ottamisesta päättää tulosaluejohtaja.

Tässä pykälässä määrättyä palvelussuhteeseen ottamisoikeutta ei voi siirtää eteenpäin.

Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen osalta palvelussuhteeseen ottamisesta päättää liikelaitoksen johtokunta sen henkilöstön osalta, jotka ovat liikelaitoksen johtajan suoria alaisia. Muiden osalta palvelussuhteeseen ottamisesta päättää liikelaitoksen johtaja. Tasan 2 kk tai sen alle määräaikaiseen palvelussuhteeseen ottamisesta päättää asianomainen lähiesihenkilö.

Palkasta ja muista palvelussuhteen ehdoista päättää palvelussuhteeseen ottava päätöksentekijä voimassa olevan virka- ja työehtosopimuksen sekä kuntayhtymän palkkausjärjestelmän mukaisesti kuultuaan kuntayhtymän henkilöstöpalveluita.

Virka- ja työehtosopimusten mukaisista palkkauksen muutoksista palvelussuhteen aikana päätetään 22 §:n mukaisesti.

Koulutuskuntayhtymän palvelussuhteissa käytetään ~~lain kunnallisesta viranhaltijasta~~ lain kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta (11.4.2003/304) 8 §:n tai työsopimuslain (26.1.2001/55) 1. luku 4 §:n mukaista koeaikaa. Virkasuhteisen henkilön koeajan määrää tai työsuhteeseen otettavan koeajasta sopii palvelussuhteeseen ottava päätöksentekijä.

40 § EHDOLLISEN VALINTAPÄÄTÖKSEN VAHVISTAMINEN

Ehdollisen valintapäätöksen vahvistaa palvelussuhteeseen ottamisesta päättänyt päätöksentekijä. Valtuuston ehdollisen valintapäätöksen vahvistaa kuitenkin kuntayhtymän hallitus.

Ehdollisen valintapäätöksen raukeamisen toteaa päätöksellään palvelussuhteeseen ottamisesta päättänyt päätöksentekijä.

41 § VIRKAAN OTTAMINEN VIRKAAN VALITUN IRTISANOUDUTTUA ENNEN VIRANTOIMITUKSEN ALKAMISTA

Jos haettavana olleeseen virkaan tai virkasuhteeseen valittu irtisanoutuu ennen virantoimituksen alkamista, eikä varalle ole valittu ketään, voidaan viranhaltija valita niiden virkaa tai virkasuhdetta hakeneiden joukosta, jotka ilmoittavat hakemuksensa olevan edelleen voimassa.

Työsopimussuhteisten osalta sovelletaan samaa sääntöä.

42 § HARKINNANVARAISET VIRKA- JA TYÖVAPAAT

Kuntayhtymän johtajan virkavapaushakemuksen ratkaisee kuntayhtymän hallituksen puheenjohtaja.

Muiden osalta yli 12 kk harkinnanvaraiset virka- ja työvapaat ratkaisee tämän hallintosäännön 40 §:n mukainen palvelussuhteeseen ottava päätöksentekijä. 2–12 kk virka- ja työvapaat päättää [amatillisen koulutuksen apulaisrehtori](#), toimintayksikön johtaja tai mikäli tällaista ei ole tulosalueelle nimetty, tulosaluejohtaja. Tasan tai alle 2 kk virka- ja työvapaat päättää lähiesihenkilö.

43 § VIRKA- JA TYÖEHTOSOPIMUKSEN HARKINNANVARAISTEN MÄÄRÄYSTEN SOVELTAMINEN

Muista kuin edellä olevissa pykälissä mainituista virka- ja työehtosopimuksen harkinnanvaraisten määräysten soveltamisesta päättää kuntayhtymän johtaja.

44 § VIRANHALTIJAN SIIRTÄMINEN TOISEEN VIRKASUHTEESEEN

Viranhaltijan siirtämisestä toiseen virkasuhteeseen tulosalueen sisällä päättää kyseinen tulosaluejohtaja. Siirtämisestä tulosalueelta toiselle tai muista kuin edellä mainituista virkasiirroista päättää kuntayhtymän johtaja.

45 § SIVUTOIMET

Sivutoimiluvat, joilla annetaan lupa koulutus kuntayhtymän työajan käyttöön sivutoimen hoitamiseen, myöntää ja peruuttaa kyseisen tulosalueen tulosaluejohtaja. Sivutoimi-ilmoitukset viranhaltijan vapaa-ajalla tekemästä sivutoimesta ja työsopimussuhteisen ilmoitukset sivutoimista hyväksyy ja kieltää kyseisen tulosalueen tulosaluejohtaja.

46 § VIRANHALTIJAN TYÖ- JA TOIMINTAKYVYN SELVITTÄMINEN

Kuntayhtymän hallituksen puheenjohtaja päättää kunnallisen viranhaltijalain 19 §:n nojalla terveydentilaa koskevien tietojen pyytämisestä kuntayhtymän johtajalta sekä kuntayhtymän johtajan määräämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin.

Muiden viranhaltijoiden ja työntekijöiden osalta lähiesihenkilö päättää terveydentilaa koskevien tietojen pyytämisestä alaiseltaan sekä alaisensa määräämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin.

47 § VIRANTOIMITUKSESTA PIDÄTTÄMINEN

Valtuusto päättää kuntayhtymän johtajan virantoimituksesta pidättämisestä. Valtuuston puheenjohtaja voi ennen valtuuston kokousta päättää kuntayhtymän johtajan väliaikaisesta virantoimituksesta pidättämisestä.

Kuntayhtymän hallitus päättää muun viranhaltijan kuin kuntayhtymän johtajan virantoimituksesta pidättämisestä. Kuntayhtymän johtaja voi ennen kuntayhtymän hallituksen kokousta päättää viranhaltijan väliaikaisesta virantoimituksesta pidättämisestä.

48 § VIRKASUHTEEN JA TYÖSUHTEEN MUUTTAMINEN OSA-AIKAISEKSI

Virkasuhteen ja työsuhteen muuttamisesta osa-aikaiseksi päättää lain työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa mukaisen käsittelyn jälkeen hallintosäännön 40 §:n mukainen palvelussuhteeseen ottava päätöksentekijä.

49 § LOMAUTTAMINEN

Kuntayhtymän hallitus päättää henkilöstön lomauttamisen periaatteista. Viranhaltijan ja työntekijän lomauttamisesta toistaiseksi tai määräajaksi päättää hallintosäännön 40 §:n mukainen palvelussuhteeseen ottava päätöksentekijä.

50 § PALVELUSSUHTEEN PÄÄTTYMINEN

Palvelussuhteen purkamisesta koeajalla, irtisanomisesta, purkamisesta ja purkautuneena pitämisestä päättää kuntayhtymän henkilöstöpalveluita konsultoituaan 40 §:n mukainen palvelussuhteeseen ottava päätöksentekijä.

Lähiesihenkilö vastaanottaa alaistensa irtisanoutumisilmoitukset. Viranhaltijan ilmoitus virkasuhteen irtisanomisesta ja työntekijän ilmoitus työsuhteen irtisanomisesta saatetaan palvelussuhteeseen ottamisesta päättäneen päätöksentekijän tietoon.

51 § MENETETTYJEN ANSIOIDEN KORVAAMINEN

Viranhaltijalle ~~kunnallisen viranhaltijalain~~ lain kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta 45 §:n nojalla maksettavasta korvauksesta päättää kuntayhtymän henkilöstöpalveluita konsultoituaan 40 §:n mukainen palvelussuhteeseen ottava päätöksentekijä.

52 § PALKAN TAKAISINPERIMINEN TAI PERIMÄTTÄ JÄTTÄMINEN

Aiheettomasti maksetun palkan tai muun palvelussuhteesta johtuvan taloudellisen etuuden takaisinperintä perustuu VhL 56 § ja TsL 2 luvun 7 § määräyksiin.

Aiheettomasti maksetun palkan tai muun palvelussuhteesta johtuvan taloudellisen etuuden perimättä jättämisestä tai kohtuullistamisesta päättää henkilöstöpäällikön esityksestä kuntayhtymän talous- ja hallintojohtaja.

53 § MUUT HENKILÖSTÖASIOITA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

Kuntayhtymän johtaja päättää yhteistoimintajärjestelmästä ja yhteistyötoimikunnan kokoonpanosta.

7 luku TIEDONHALLINNAN JA ASIAKIRJAHALLINNON JÄRJESTÄMINEN

54 § KUNTAYHTYMÄN HALLITUKSEN TIEDONHALLINNAN JA ASIAKIRJAHALLINNON TEHTÄVÄT

Kuntayhtymän hallitus vastaa siitä, että tiedonhallintalain 4.2 §:n vastuut, käytännöt ja valvonta on määritelty kuntayhtymässä.

Tiedonhallinnan toteuttamiseen liittyvien tehtävien vastuut ovat:

1. Vastuu tiedonhallintalain mukaisten kuvausten koostamisesta ja ylläpidosta (tiedonhallintamalli (5 §), muutosvaikutusten arviointi (5 §) ja asiakirjajulkisuutta koskeva kuvaus (28 §),
2. Vastuu 19 §:ssä säädetystä tietoaineistojen sähköiseen muotoon muuttamisesta ja saataavuudesta,
3. Vastuu tietoturvallisuusjärjestelyistä, tietojärjestelmien toiminnasta ja yhteentoimivuudesta sekä tietovarantojen yhteentoimivuudesta (2 §:n 13 kohta, 5 §, 12–17 §, 22–24 §) ja
4. Vastuu asianhallinnan ja palvelujen tiedonhallinnan järjestämisestä sekä tietoaineistojen säilyttämisen järjestämisestä (21 §, 25–27 §).

Kuntayhtymän hallituksen tulee huolehtia arkistolain 7–9 §:n mukaisista velvoitteista:

Kuntayhtymän hallitus vastaa siitä, että asiakirjahallinnon ohjeistus, käytännöt, vastuut ja valvonta on määritelty kuntayhtymän eri tehtävissä sekä:

1. vastaa hyvän tiedonhallintatavan ja hyvän henkilötietojen käsittelyn toteuttamisesta,
2. määrää kuntayhtymän asiakirjahallintoa johtavan työntekijän,
3. antaa tarkemman määräykset asiakirjahallinnon hoitamisesta ja asiakirjahallinnon johtavan työntekijän, tulosalueiden, toimintayksikköjen ja palvelualueiden tehtävistä sekä tulosalueiden, toimintayksikköjen ja palvelualueiden asiakirjahallinnosta vastaavien henkilöiden tehtävistä,
4. päättää tiedonohjaussuunnitelman (TOS, eAMS, AMS) yleisistä periaatteista (sisältö, laadinnan vastuut, vahvistaminen käyttöön, valvonta ja seuranta) sekä
5. nimeää kuntayhtymän arkistonmuodostajat ja rekisterinpitäjät, mikäli hallintosäännössä ei ole määrätty rekisterinpitäjää

55 § ASIAKIRJAHALLINTOA JOHTAVAN TYÖNTEKIJÄN TEHTÄVÄT

Asiakirjahallintoa johtava työntekijä johtaa kuntayhtymän hallituksen ohjeistuksen mukaisesti asiakirjahallintoa ja vastaa kuntayhtymän pysyvästi säilytettävistä asiakirjatiedoista sekä

1. vastaa kuntayhtymän hallituksen asiakirjahallinnon viranomaistehtävien valmistelusta ja täytäntöönpanosta,
2. ohjaa ja kehittää asiakirjahallintoa osana kuntayhtymän tiedonhallintaa,

3. hyväksyy kuntayhtymän tiedonohjaussuunnitelman (asiakirjahallinnon suunnitelman),
4. vastaa keskusarkistosta ja pysyvästi säilytettävistä asiakirjatiedoista,
5. laatii kuntayhtymän asiakirjahallinnon ohjeen ja valvoo että tehtävät hoidetaan annettujen ohjeiden mukaisesti sekä
6. huolehtii asiakirjahallintoon liittyvästä koulutuksesta ja neuvonnasta.

Mikäli asiakirjahallintoa johtava työntekijä on työsuhteessa, vastuu on seuraavalla virassa olevalla esihenkilöllä.

56 § TOIMIELIMEN, TULOSALUEEN, TOIMINTAYKSIKÖN, PALVELUALUEEN JA PROJEKTIN ASIAKIRJAHALLINNON TEHTÄVÄT

Neuvottelukunta, lautakunta, toimikunta, työryhmä, tulosalue, toimintayksikkö, palvelualue ja projekti huolehtii oman alansa asiakirjatietojen hoitamisesta annettujen määräysten ja ohjeiden mukaisesti. Tulosalue, toimintayksikkö ja palvelualue nimeävät asiakirjahallinnon vastuuhenkilön omalla toimialallaan. Neuvottelukuntien, lautakuntien, toimikuntien, työryhmien ja muiden vastaavien toimielinten sihteerit vastaavat ensisijaisesti toimielintensä asiakirjoista ja projektipäälliköt projektiensa.

II OSA TALOUS JA VALVONTA

8 luku TALOUDENHOITO

57 § TALOUSARVIO JA TALOUSSUUNNITELMA

Valtuusto hyväksyy talousarviossa sitovat tehtäväkohtaiset toiminnan ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot, liikelaitoksen talousarvion sitovat erät ja liikelaitoksen sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet sekä kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

58 § TALOUSARVION TÄYTÄNTÖÖNPANO

Kuntayhtymän hallitus ja liikelaitoksen johtokunta hyväksyvät talousarvioon perustuvan käyttösuunnitelmansa. Käyttösuunnitelma voi muodostua myös sopimusohjausmalliin liittyvistä sopimuksista. Toimielin voi siirtää käyttösuunnitelman hyväksymistä koskevaa toimivaltaa alaiselleen viranhaltijalle.

Liikelaitoksen johtokunta hyväksyy valtuuston hyväksymään talousarvioon perustuvan liikelaitoksen talousarvion.

Valtuusto voi talousarvion yhteydessä hyväksyä erilliset talousarvion täytäntöönpano-ohjeet.

59 § TOIMINNAN JA TALOUDEN SEURANTA

Toiminnan ja talouden toteutumisesta raportoidaan toimielimille talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätetyllä tavalla.

60 § TALOUSARVION SITOVUUS

Talousarviosta päättäessään valtuusto määrittelee, mitkä ovat valtuuston sitovina hyväksymät toiminnan ja talouden tavoitteet. Valtuusto antaa talousarvion noudattamista koskevat määräykset, miten talousarvio ja sen perustelut sitovat kuntayhtymän viranomaisia.

Kuntayhtymän hallitus voi päättää sellaisen maksun suorittamisesta, joka on kuntayhtymää sitova ja kiireellisesti maksettava, vaikka tarkoitukseen ei ole määrärahaa käytettävissä. Kuntayhtymän hallituksen on viipymättä tehtävä valtuustolle esitys määrärahan myöntämisestä tai korottamisesta.

61 § TALOUSARVION MUUTOKSET

Talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä valtuustolle siten, että valtuusto ehtii käsitellä muutosehdotukset talousarviovuoden aikana. Talousarviovuoden jälkeen talousarvion muutoksia voidaan käsitellä vain poikkeustapauksissa. Tilinpäätöksen allekirjoittamisen jälkeen valtuustolle ei voi enää tehdä talousarvion muutosehdotusta.

Määrärahan muutosesityksessä on selvitettävä myös muutoksen vaikutus toiminnan tavoitteisiin ja tuloarvioihin. Vastaavasti toiminnan tavoitteiden tai tuloarvion muutosesityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutukset määrärahoihin.

Valtuusto päättää toimielinten määrärahojen ja tavoitteiden muutoksista, kun organisaatiota muutetaan talousarviovuoden aikana.

Liikelaitoksen johtokunta päättää liikelaitoksen johtokuntatasoisten sitovien tavoitteiden muutoksista. Valtuuston asettamien sitovien tavoitteiden muutoksista päättää valtuusto.

62 § OMAISUUDEN LUOVUTTAMINEN JA VUOKRAAMINEN

Omaisuuella tarkoitetaan irtainta omaisuutta, kiinteää omaisuutta (esimerkiksi tilat, tontit ja määräalat), rakennuksia, sijoitusomaisuutta (esimerkiksi arvopaperit), aineettomia hyödykkeitä (esimerkiksi patentit, lisenssit, tavaramerkit ja toimiluvat) sekä muita vastaavia omaisuseriä. Omaisuu-
den ostamisella tarkoitetaan muuta kuin hankintalain ja erityisalojen hankintalain soveltamis-
alan piiriin kuuluvaa hankinnan tekemistä. Omaisuu-
den luovuttamisella tarkoitetaan omaisuuden myyntiä, lahjoittamista ja vaihtoa.

Omaisuu-
den ostamisesta ja luovuttamisesta päättää

- kuntayhtymän valtuusto, kun omaisuuden arvo on 5 miljoonaa euroa tai enemmän
- kuntayhtymän hallitus, kun omaisuuden arvo on alle 5 miljoonaa euroa, mutta vähintään 250 000 euroa ja liikelaitoksen hallinnassa olevasta tai liikelaitoksen hallintaan tulevasta omaisuudesta, kun omaisuuden arvo on vähintään miljoona euroa
- johtokunta, kun kyse on liikelaitoksen hallinnassa olevasta tai liikelaitoksen hallintaan tulevasta omaisuudesta ja kun omaisuuden arvo on alle miljoona euroa, mutta vähintään 250 000 euroa
- kuntayhtymän johtaja, kun kyse on muusta kuin liikelaitoksen hallinnassa olevasta tai liikelaitoksen hallintaan tulevasta omaisuudesta ja kun omaisuuden arvo on alle 250 000 euroa
- Gradia-kiinteistöliikelaitoksen johtaja, kun kyse on liikelaitoksen hallinnassa olevasta tai liikelaitoksen hallintaan tulevasta omaisuudesta ja kun omaisuuden arvo on alle 250 000 euroa

Omaisuu-
den luovuttamisesta päättää

- tulosaluejohtaja, kun kyse on tulosalueen tehtäväalueelle kuuluvasta omaisuudesta ja kun omaisuuden arvo on enintään 100 000 euroa
- toimintayksikön tai palvelualueen johtaja, kun kyse on toimintayksikön tai palvelualueen tehtäväalueelle kuuluvasta omaisuudesta ja kun omaisuuden arvo on enintään 20 000 euroa

Rakennusten, toimitilojen ja niihin mahdollisesti liittyvien maa-alueiden vuokralle ottamisesta päät-
tää

- kuntayhtymän hallitus, kun vuokrasopimuksen kesto on yli 10 vuotta
- liikelaitoksen johtokunta, kun vuokrasopimuksen kesto on yli viisi vuotta
- liikelaitoksen johtaja, kun vuokrasopimuksen kesto on viisi vuotta tai vähemmän tai kysymyk-
sessä on toistaiseksi voimassa oleva vuokrasopimus

Näitä euromääräisiä hankintojen tai ostojen laajuuksia sovelletaan myös puitesopimukseen ja/tai leasingrahoitukseen perustuvissa hankinnoissa.

Liikelaitoksen johtokunta päättää vuokralle antamisen periaatteista ja vuokrien hinnoitteluperiaatteesta liikelaitoksen hallinnoimien rakennettujen kiinteistöjen ja huoneistojen sekä niihin liittyvien maa-alueiden osalta. Liikelaitoksen johtaja päättää toimitilojen vuokralle antamisesta sekä vuokrien hinnoittelusta periaatteiden mukaan.

Lyhytaikaisen käyttöoikeuden luovuttamisesta päättää se, jolla on hallintaoikeus maa-alueeseen (tila, tontti, määräala tai niiden osa), rakennukseen, toimitilaan, huoneistoon tai irtaimeen omaisuuteen. Rakennusten ja toimitilojen ja huoneistojen osalta hallintaoikeus on kuntayhtymän sisäisillä vuokralaisilla opetusaikana (pääsääntöisesti klo 8–16) ja Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksella muuna aikana.

63 § OMAISUUDEN VAKUUTTAMINEN

Kuntayhtymän hallitus päättää kuntayhtymän omaisuuden ja vastuiden vakuuttamisesta.

64 § LASKUJEN HYVÄKSYJÄT JA MAKSUKORTTIEEN MYÖNTÄMINEN

Laskujen hyväksyjistä päättää tulosaluejohtaja, liikelaitoksen johtaja, talous- ja hallintojohtaja tai kehittämisjohtaja oman tehtäväalueensa osalta.

Tulosaluejohtajan, liikelaitoksen johtajan, talous- ja hallintojohtajan sekä kehittämisjohtajan laskujen hyväksymisestä päättää kuntayhtymän johtaja.

Kuntayhtymän johtajan laskut hyväksyy talous- ja hallintojohtaja.

Maksukorttien ja muiden maksuvälineiden myöntämisestä päättää talous- ja hallintojohtaja.

Mikäli toimielimellä tai henkilöllä on 66 §:n mukainen valtuutus hyväksyä tietynsuuruinen hankinta, on samalla taholla myös valtuutus hyväksyä samansuuruiset laskut edellyttäen, että kyseinen meno on hyväksytty talousarvioissa.

65 § HANKINNAT

Hankintojen tulee perustua valtuuston hyväksymään talousarvioon.

Hankintojen tekemisestä päättää:

- kuntayhtymän hallitus, kun hankinnan arvo on yli 250 000 euroa ja liikelaitoksen tehtäväalueelle kuuluvasta hankinnasta, jonka arvo on yli miljoona euroa
- johtokunta, kun kyse on liikelaitoksen tehtäväalueelle kuuluvasta hankinnasta ja kun hankinnan arvo on yli 250 000 euroa, mutta enintään miljoona euroa
- kuntayhtymän johtaja, kun kyse on muusta kuin liikelaitoksen tehtäväalueelle kuuluvasta hankinnasta ja kun hankinnan arvo on enintään 250 000 euroa

- liikelaitoksen johtaja, kun kyse on liikelaitoksen tehtäväalueelle kuuluvasta hankinnasta ja kun hankinnan arvo on enintään 250 000 euroa
- tulosaluejohtaja, kun kyse on tulosalueen tehtäväalueelle kuuluvasta hankinnasta ja kun hankinnan arvo on enintään 100 000 euroa
- ~~toimintayksikön johtaja~~ talous- ja hallintojohtaja, kehittämisjohtaja ja ammatillisen koulutuksen apulaisrehtori, kun kyse on ~~toimintayksikön~~ tehtäväalueelleen kuuluvasta hankinnasta ja kun hankinnan arvo on enintään 20 000 euroa
- lähiesihenkilö, kun kyse on hänen tehtäväalueelleen kuuluvasta hankinnasta ja kun hankinnan arvo on enintään 9 000 euroa
- muilta osin hankinnoista päätetään kuntayhtymän hankintaohjeen mukaisesti

Näitä euromääräisiä hankintojen tai ostojen laajuuksia sovelletaan myös puitesopimukseen ja/tai leasingrahoitukseen perustuvissa hankinnoissa.

Kuntayhtymän hankintaohjeen (xx.xx.2023) mukaan: ”Pienhankinnoista ei ole velvollisuutta julkaista hankintailmoitusta Hilma-palvelussa. Arvoltaan 9000 euroa ja sen yli menevät pienhankinnat kilpailutetaan hankintalainsäädäntöä kevyemmällä ja joustavammilla menettelyillä Cludiassa olevilla pienhankintoihin tarkoitetuilla lomakkeilla, joilla tehdyt tarjouspyynnöt julkaistaan Tarjouspalvelussa (<https://tarjouspalvelu.fi/gradia>). Tarjouspyynnön laatimisessa noudatetaan soveltuvien osin hankintaohjeen kohdassa 2 annettuja ohjeita.

Arvoltaan 5 000 – alle 9 000 euron hankinnoissa hankintamenettely voidaan vaihtoehtoisesti toteuttaa kulloinkin tarkoituksenmukaisella tavalla joko tekemällä hintavertailua esimerkiksi sähköpostikyselyiden avulla tai lähettämällä kirjallinen tarjouspyyntö suunnatusti potentiaalisille yrityksille. Näistä hankinnoista laaditaan kuitenkin muistio (malli hankintaohjeen liitteenä 2), johon kirjaetaan saadut tarjoukset ja tehty valinta. Muistio dokumentoidaan laskun liitteeksi ostolaskujen sähköiseen kierrätysjärjestelmään.

Arvoltaan vähäisissä alle 5 000 euron hankinnoissa varmistetaan kustannusten kohtuullisuus. Hintavertailua voidaan tarvittaessa tehdä esimerkiksi selvittämällä hintatasoa puhelimitse tai perustuen verkkokauppojen päivähintoihin. Hintavertailu dokumentoidaan (esimerkiksi lyhyt yhteenveto puhelimitse tai sähköpostilla saaduista tarjouksista laskun liitteeksi ostolaskujen sähköiseen kierrätysjärjestelmään). Suora osto on mahdollinen pelkästään hankinnan arvon vähäisyyden (alle 2 000 euroa) perusteella.”

Kuntayhtymän hallitus päättää kuntayhtymän hankintaohjeesta.

Laskujen tarkastajista ja hyväksyjistä tehdään erillinen kuntayhtymän johtajan päätös. Kun hankintapäätös on tehty, voi talousarviovastuullinen esihenkilö sopimuksen puitteissa hyväksyä hankintaan liittyvät laskut summasta riippumatta.

66 § POISTOSUUNNITELMAN HYVÄKSYMINEN

Valtuusto hyväksyy suunnitelmapoistojen perusteet.

Kuntayhtymän hallitus hyväksyy hyödyke- tai hyödykeryhmäkohtaiset poistosuunnitelmat.

Kuntayhtymän hallitus vahvistaa poistolaskennan pohjaksi pienhankintarajan.

67 § RAHATOIMEN HOITAMINEN

Kuntayhtymän rahatoimen tehtäviä ovat maksuvalmiuden ylläpitäminen, maksuliikenteen hoito, lainarahoitus ja rahavarojen sijoittaminen.

Valtuusto päättää kuntayhtymän kokonaisvarallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista. Valtuusto päättää lainan ottamisen ja lainan antamisen periaatteista. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuusto päättää antolainojen ja vieraan pääoman muutoksista.

Kuntayhtymän johtaja päättää lainan ottamisesta noudattaen valtuuston hyväksymiä periaatteita ja päätöksiä.

Muutoin kuntayhtymän rahatoimesta vastaa kuntayhtymän hallitus.

Rahatoimen käytännön hoitamisesta vastaa talous- ja hallintojohtaja.

Talous- ja hallintojohtaja päättää

- kuntayhtymän kassojen perustamisesta ja tilittäjien pohjakassavarojen myöntämisestä,
- kuntayhtymän pankki- ja arvo-osuustilien avaamisesta ja sulkemisesta sekä
- pankkitilien käyttöoikeuksista.

68 § MAKSUISTA PÄÄTTÄMINEN

Valtuusto päättää kuntayhtymän palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista.

Kuntayhtymän hallitus päättää tarkemmin maksujen perusteista ja euromääristä. Kuntayhtymän hallitus voi siirtää maksuista päättämiseen liittyvää toimivaltaansa alaiselleen viranomaiselle.

Gradia-kiinteistöliikelaitoksen johtokunta päättää omaan toimialaansa kuuluvista maksuista.

Tulosaluejohtaja tai yksikön johtaja päättää tulosalueen sisäisistä maksuista. Useampaa tulosaluetta koskevista maksuista päättää kuntayhtymän johtaja. Ns. juokseviin maksuihin liittyvää päätösvaltaa voidaan edelleen delegoida alaisille viranhaltijoille.

69 § ASIAKIRJOJEN ANTAMISESTA PERITTÄVÄT MAKSUT

Pöytäkirjanotteesta, kopiosta tai muusta tulosteesta peritään sivukohtainen maksu.

Jos tiedon esille hakeminen vaatii erityistoimenpiteitä, tiedonhausta peritään kiinteä perusmaksu, joka porrastetaan haun vaativuuden mukaan. Kopiosta ja tulosteesta peritään tällöin kiinteän perusmaksun lisäksi sivukohtainen maksu.

Kuntayhtymän hallitus päättää tarkemmin asiakirjojen antamisesta perittävien maksujen perusteista ja euromääristä. Kuntayhtymän hallitus voi siirtää maksuista päättämiseen liittyvää toimivaltansa alaiselleen viranomaiselle.

9 luku ULKOINEN VALVONTA

70 § ULKOINEN JA SISÄINEN VALVONTA

Kuntayhtymän hallinnon, toiminnan ja talouden valvonta järjestetään siten, että ulkoinen ja sisäinen valvonta yhdessä muodostavat kattavan valvontajärjestelmän.

Ulkoinen valvonta järjestetään toimivasta johdosta riippumattomaksi. Ulkoisesta valvonnasta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja.

Sisäinen valvonta on osa johtamista. Kuntayhtymän hallitus vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä.

71 § TARKASTUSLAUTAKUNNAN KOKOUKSET

Tarkastuslautakunnan päätökset tehdään ilman viranhaltijaesittelyä puheenjohtajan selostuksen pohjalta. Kokousmenettelyssä noudatetaan muutoin 15 luvun määräyksiä.

Tilintarkastajalla on läsnäolo- ja puheoikeus lautakunnan kokouksissa. Tilintarkastajalla ja lautakunnan määräämillä luottamushenkilöillä ja viranhaltijoilla on läsnäolovelvollisuus lautakunnan kokouksessa lautakunnan niin päättäessä.

Kuntayhtymän hallitus ei voi määrätä edustajaansa tarkastuslautakunnan kokouksiin.

72 § TARKASTUSLAUTAKUNNAN TEHTÄVÄT JA RAPORTIT

Sen lisäksi mitä kuntalain 121 ja 125 §:ssä säädetään, tarkastuslautakunnan on

1. seurattava tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä muutoinkin seurattava tilintarkastajan tehtävien suorittamista ja tehtävä tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi,
2. huolehdittava, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa sekä
3. tehtävä aloitteita ja esityksiä tarkastuslautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen tarkastuksen tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.

Arvioinnin tulokset raportoidaan vuosittain valtuustolle annettavassa arviointikertomuksessa kuntayhtymän tilinpäätöksen käsittelyaikataulun mukaisesti. Ennen arviointikertomuksen valmistamista tarkastuslautakunta voi antaa valtuustolle tarpeelliseksi katsomiaan selvityksiä. Tarkastuslautakunta voi raportoida tilikauden aikana valtuustolle myös muista merkittävistä havainnoista.

73 § SIDONNAISUUSILMOITUKSIIN LIITTYVÄT TEHTÄVÄT

Tarkastuslautakunta valvoo kuntalain 84 §:ssä tarkoitetun sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja huolehtii sidonnaisuusrekisterin julkisten tietojen julkaisemisesta kuntayhtymän verkkosivuilla.

Tarkastuslautakunta on sidonnaisuusrekisterin rekisterinpitäjä.

Tarkastuslautakunnan on saatettava sidonnaisuusilmoitukset valtuustolle tiedoksi kerran vuodessa.

74 § TILINTARKASTUSYHTEISÖN VALINTA

Valtuusto valitsee tarkastuslautakunnan esityksestä hallinnon ja talouden tarkastamista varten julkishallinnon ja -talouden tilintarkastuslautakunnan hyväksymän tilintarkastusyhteisön enintään kuudeksi tilikaudeksi.

75 § TILINTARKASTAJAN TEHTÄVÄT

Sen lisäksi, mitä säädetään kuntalain 123 §:ssä, tilintarkastajan on laadittava toimikaudekseen tarkastussuunnitelma ja vuosittain kullekin tilikaudelle työohjelma. Tarkastussuunnitelma ja työohjelma on toimitettava tarkastuslautakunnalle tiedoksi.

76 § TARKASTUSLAUTAKUNNAN ANTAMAT TEHTÄVÄT

Tilintarkastaja voi ottaa tarkastuslautakunnalta toimeksiantoja lautakunnassa käsiteltävien asioiden valmisteluun ja täytäntöönpanoon liittyvien tehtävien suorittamisesta, mikäli ne eivät ole ristiriidassa hyvän tilintarkastustavan kanssa.

77 § TILINTARKASTUSKERTOMUS JA MUU RAPORTOINTI

Tilintarkastuskertomuksesta säädetään kuntalain 125 §:ssä.

Tilintarkastaja raportoi tarkastussuunnitelman toteutumisesta ja tarkastushavainnoistaan tarkastuslautakunnan määräämällä tavalla.

10 luku SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA

78 § KUNTAYHTYMÄN HALLITUKSEN SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN TEHTÄVÄT

Kuntayhtymän hallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä

1. hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat,
2. vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä ja yhteen sovittamisesta siten, että kunnan toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus varmistetaan,
3. hyväksyy sisäisen tarkastuksen suunnitelman, johon perustuen arvioidaan riskienhallinta-, valvonta-, johtamis- ja hallintoprosessien tuloksellisuutta,
4. vastaa riskienhallinnan järjestämisestä siten, että kunnan toiminnan olennaiset riskit tunnistetaan ja kuvataan, riskin toteutumisen vaikutukset, toteutumisen todennäköisyys ja mahdollisuudet hallita riskiä arvioidaan sekä
5. valvoo, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimeenpannaan ohjeistuksen mukaisesti ja tuloksellisesti sekä
6. antaa toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä selvityksen konsernivalvonnasta ja merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.

79 § JOHTOKUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN TEHTÄVÄT

Johtokunta vastaa toimialallaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta sekä raportoi kuntayhtymän hallitukselle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

80 § VIRANHALTIJOIDEN JA ESIHENKILÖIDEN SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN TEHTÄVÄT

Kuntayhtymän johtaja, liikelaitoksen johtaja sekä tulosalueiden johtavat viranhaltijat vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta tulosalueellaan, ohjeistavat alaisiaan toimintayksiköitä ja palvelualueita sekä raportoivat kuntayhtymän hallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Toimintayksiköiden ja palvelualueiden esihenkilöt vastaavat yksikön riskien tunnistamisesta, arvioinnista, riskienhallinnan toimenpiteiden toteutuksesta ja toimivuudesta sekä raportoivat kuntayhtymän hallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Konsernijohto vastaa konserniyhteisöjen ohjauksesta sekä yhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen ja tuloksellisuuden valvonnasta.

81 § SISÄISEN TARKASTUKSEN TEHTÄVÄT

Sisäinen tarkastus arvioi objektiivisesti ja riippumattomasti sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan järjestämistä ja tuloksellisuutta, raportoi arvioinnin tuloksista sekä esittää toimenpide-ehdotuksia järjestelmän kehittämiseksi. Sisäinen tarkastus raportoi kuntayhtymän hallitukselle ja kuntayhtymän johtajalle.

Sisäisen tarkastuksen toiminnon tarkoitus, tehtävät ja vastuut määritellään kuntayhtymän hallituksen hyväksymässä sisäisen tarkastuksen toimintaohjeessa.

III OSA VALTUUSTO

11 luku VALTUUSTON TOIMINTA

82 § VALTUUSTON TOIMINNAN JÄRJESTELYT

Valtuuston toimikauden ensimmäisen kokouksen kutsuu koolle kuntayhtymän hallituksen puheenjohtaja. Kokouksen avaa iältään vanhin läsnä oleva valtuutettu, joka johtaa puhetta, kunnes valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat on valittu. Valtuuston puheenjohtaja valitaan kahden vuoden toimikaudeksi.

Valtuustossa on kaksi varapuheenjohtajaa, jotka valitaan kahden vuoden toimikaudeksi.

Valtuuston toiminnan sisäistä järjestelyä koskevien asioiden valmistelua johtaa valtuuston puheenjohtaja, jollei valtuusto toisin päättä.

Valtuuston kokousten pöytäkirjanpitäjänä ja valtuuston sihteerinä toimii valtuuston määräämä viranhaltija.

83 § VALTUUSTORYHMÄN MUODOSTAMINEN JA VALTUUSTORYHMÄN NIMI

Valtuutetut voivat muodostaa valtuustoryhmiä valtuustotyöskentelyä varten.

Valtuustoryhmän muodostamisesta, nimestä ja puheenjohtajasta on annettava valtuuston puheenjohtajalle kirjallinen ilmoitus. Kaikkien ryhmään liittyvien valtuutettujen on allekirjoitettava ilmoitus.

Valtuustoryhmänä pidetään myös yhtä valtuutettua, jos hän on tehnyt 2 momentissa tarkoitetun ilmoituksen.

Valtuusto hyväksyy valtuustoryhmien nimet. Nimi ei saa olla sopimaton. Puolueen valtuustoryhmästä eronneiden valtuutettujen muodostaman uuden valtuustoryhmän nimestä ei saa aiheutua sekaantumisvaaraa puolueen valtuustoryhmän nimeen.

84 § MUUTOKSET VALTUUSTORYHMÄN KOKOONPANOSSA

Valtuutetun on ilmoitettava kirjallisesti valtuuston puheenjohtajalle valtuustoryhmään liittymisestä ja siitä eroamisesta. Liittymisilmoituksessa on oltava asianomaisen ryhmän kirjallinen hyväksyminen.

Jos valtuutettu on erotettu valtuustoryhmästä, valtuustoryhmän on ilmoitettava tästä kirjallisesti valtuuston puheenjohtajalle.

12 luku VALTUUSTON KOKOUKSET

85 § VALTUUSTON VARSINAINEN KOKOUS JA SÄHKÖINEN KOKOUS

Valtuusto voi käsitellä asian varsinaisessa kokouksessaan, jossa kokouksen osallistujat ovat läsnä kokouspaikalla. Varsinaisessa kokouksessa voidaan käyttää sähköistä asiahallinta- tai äänestysjärjestelmää.

Vaihtoehtoisesti kokous voidaan pitää sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla (sähköinen kokous). Yleisölle on järjestettävä mahdollisuus seurata valtuuston sähköistä kokousta internetin kautta sekä kokouskutsussa mainitussa tilassa.

Valtuuston suljettuun sähköiseen kokoukseen voi osallistua vain sellaisesta paikasta, jossa salassa pidettävät tiedot ja kokouksessa käydyt keskustelut eivät ole ulkopuolisen kuultavissa tai nähtävissä.

Kuntayhtymän hallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa siitä, että sähköisiin kokouksiin tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat ajantasaisia ja tietoturvallisia lakien edellyttämällä tavalla.

86 § KOKOUSKUTSU

Kokouskutsun antaa valtuuston puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat.

Kokouskutsussa on mainittava, jos kyseessä on sähköinen kokous ja ilmoitettava verkko-osoite sekä tila, jossa yleisö voi seurata kokousta. Kokouskutsussa on mainittava, jos osa kokousasioista käsitellään suljetussa kokouksessa.

Kokouskutsu on lähetettävä vähintään kaksi (2) viikkoa ennen valtuuston kokousta kullekin valtuutetulle ja niille, joilla on kokouksessa läsnäolo-oikeus tai –velvollisuus sekä jäsenkuntien kunnanhallituksille. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava kuntayhtymän verkkosivuilla.

87 § ESITYSLISTA

Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset valtuuston päätöksiksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä, jos eivät erityiset syyt ole esteenä. Jos esityslistalla, liitteissä tai oheismateriaalissa on salassa pidettäviä tietoja, asiakirjaan tehdään merkintä salassapidosta.

88 § SÄHKÖINEN KOKOUSKUTSU

Kokouskutsu, esityslista, liitteet ja oheismateriaali lähetetään sähköisesti.

89 § ESITYSLISTAN JA LIITTEIDEN JULKAISEMINEN KUNTAYHTYMÄN VERKKOSIVUILLA

Esityslista julkaistaan kuntayhtymän verkkosivuilla. Ennen julkaisemista esityslistalta poistetaan salassa pidettävät tiedot sekä henkilötiedot, joihin ei liity tiedottamisintressiä. Erityisestä syystä verkossa julkaistavalta esityslistalta voidaan poistaa yksittäinen kokousasia. Esityslistan liitteitä julkaistaan kuntayhtymän verkkosivuilla harkinnan mukaan ottaen huomioon kuntayhtymän jäsenkuntien asukkaiden tiedonsaanti-intressit.

90 § JATKOKOKOUS

Jos kaikkia kokouskutsussa mainittuja asioita ei saada kokouksessa käsiteltyä, käsittelemättä jääneet asiat voidaan siirtää jatkokokoukseen, johon ei tarvitse antaa eri kutsua. Kokouksesta poissa olleille lähetetään sähköinen viesti jatkokokouksen ajasta ja paikasta.

91 § VARAVALTUUTETUN KUTSUMINEN

Valtuutetun, joka ei pääse kokoukseen tai on esteellinen käsittelemään esityslistalla olevaa asiaa, on viipymättä ilmoitettava esteestä tai esteellisyydestä valtuuston puheenjohtajalle tai sihteerille.

Saatuaan valtuutetulta tai muuten luotettavasti tiedon esteestä tai esteellisyydestä puheenjohtajan tai sihteerin on kutsuttava kokoukseen valtuutetun sijaan hänen henkilökohtainen varavaltuutetunsa.

92 § LÄSNÄOLO KOKOUKSESSA

Kuntayhtymän hallituksen puheenjohtajan ja kuntayhtymän johtajan on oltava läsnä valtuuston kokouksessa. Heidän poissaolonsa ei estä asioiden käsittelyä. Kuntayhtymän hallituksen jäsenillä on läsnäolo-oikeus.

Edellä mainitulla henkilöllä on oikeus ottaa osaa keskusteluun, mutta ei päätöksen tekemiseen, jollei hän ole samalla valtuutettu.

Valtuusto päättää muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta.

93 § KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

Läsnä olevat valtuutetut ja varavaltuutetut todetaan sähköisesti tai nimenhuudolla, joka toimitetaan [jäsenkuntien mukaisessa](#) aakkosjärjestyksessä.

Todettuaan läsnä olevat valtuutetut puheenjohtaja toteaa esteen ilmoittaneet valtuutetut ja läsnä olevat varavaltuutetut sekä onko kokous laillisesti kokoon kutsuttu ja päätösvaltainen.

Nimenhuudon jälkeen saapuvan valtuutetun on ilmoitauduttava välittömästi puheenjohtajalle. Poistumisesta kesken kokouksen on ilmoitettava puheenjohtajalle.

Kun varavaltuutettu osallistuu kokoukseen ja valtuutettu saapuu kesken kokouksen, tulee valtuutettu välittömästi varavaltuutetun tilalle.

Puheenjohtaja voi kokouksen kestäessä tai kokoustauon päätyttyä tarvittaessa todeta uudelleen läsnäolijat.

Mikäli puheenjohtaja toteaa valtuuston menettäneen päätösvaltaisuuden, on hänen keskeytettävä tai lopetettava kokous.

94 § KOKOUKSEN JOHTAMINEN

Puheenjohtaja johtaa asioiden käsittelyä ja pitää huolta järjestyksestä valtuuston kokouksessa. Jos kokouksessa läsnä oleva henkilö käytöksellään häiritsee kokouksen kulkua, puheenjohtajan tulee kehottaa häntä käyttäytymään asianmukaisesti. Jos kehotusta ei noudateta, puheenjohtaja voi määrätä henkilön poistumaan. Jos syntyy epäjärjestys, puheenjohtajan on keskeytettävä tai lopetettava kokous.

95 § PUHEENJOHDON LUOVUTTAMINEN VARAPUHEENJOHTAJALLE

Puheenjohtaja voi tarvittaessa valtuuston suostumuksella luovuttaa puheenjohtajan kokouksessa varapuheenjohtajalle ja osallistua sinä aikana kokoukseen jäsenenä.

96 § TILAPÄINEN PUHEENJOHTAJA

Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtajat ovat poissa tai esteellisiä jossakin asiassa, valitaan kokousta tai asian käsittelyä varten tilapäinen puheenjohtaja.

97 § ESTEELLISYYS

Ennen asian käsittelyn aloittamista esteellisen henkilön on ilmoitettava esteellisyydestään ja esteellisyyden aiheuttamasta perusteesta sekä vetäydyttävä asian käsittelystä ja poistuttava paikaltaan. Jos asia käsitellään suljetussa kokouksessa, esteellisen henkilön on poistuttava kokouksesta.

Puheenjohtajan on tarvittaessa saatettava kokoukseen osallistuvan esteellisyys valtuuston ratkaistavaksi. Asianomaisen henkilön tulee tarvittaessa antaa selvitystä seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen esteellisyytensä arvioinnissa. Annettuaan pyydetyn selvityksen asianomaisen henkilön on poistuttava paikaltaan.

Henkilö, jonka esteellisyyden valtuusto ratkaisee, saa osallistua esteellisyyttään koskevan asian käsittelyyn vain hallintolain 29 §:ssä tarkoitettussa poikkeustilanteessa.

Esteellisyyttä koskeva ratkaisu on perusteltava pöytäkirjaan.

98 § ASIOIDEN KÄSITTELYJÄRJESTYS

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei valtuusto toisin päättä.

Kuntayhtymän hallituksen ehdotus on käsittelyn pohjana (*pohjaehdotus*). Jos asian on valmistellut tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta, tarkastuslautakunnan tai tilapäisen valiokunnan ehdotus on pohjaehdotus.

Jos kuntayhtymän hallitus, tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta on muuttanut esityslistalla olevaa ehdotustaan ennen kuin valtuusto on tehnyt päätöksen asiasta, muutettu ehdotus on pohjaehdotus. Jos ehdotus on peruutettu ennen kuin valtuusto on tehnyt päätöksen asiassa, asia on poistettava esityslistalta.

99 § PUHEENVUOROT

Kun asia on esitelty, siitä on varattava tilaisuus keskustella.

Puheenvuoro on pyydettävä selvästi havaittavalla tavalla tai toimittamalla puheenjohtajalle kirjallinen puheenvuoropyyntö.

Puheenvuorot annetaan pyydetyssä järjestyksessä. Tästä järjestyksestä poiketen puheenjohtaja voi antaa

1. asian käsittelyn alussa ryhmäpuheenvuoron kunkin valtuustoryhmän edustajalle ryhmien suuruuden mukaisessa järjestyksessä,
2. puheenvuoron kuntayhtymän hallituksen puheenjohtajalle, kuntayhtymän johtajalle sekä tarkastuslautakunnan ja tilapäisen valiokunnan puheenjohtajalle, kun käsitellään kyseisen toimielimen valmistelemaa asiaa sekä
3. repliikki- ja kannatuspuheenvuoron.

Asian käsittelyjärjestystä koskeva työjärjestyspuheenvuoro on annettava ennen muita.

Kokouksen kulun turvaamiseksi puheenjohtajalla on oikeus yksittäisessä asiassa rajoittaa valtuutettujen puheenvuorojen pituutta.

Kokouspaikalla puheenvuoro on pidettävä omalta paikalta tai puhujakorokkeelta.

100 § PÖYDÄLLEPANO JA ASIAN PALAUTTAMINEN VALMISTELTAVAKSI

Jos keskustelun kuluessa tehdään kannatettu ehdotus asian pöydällepanosta, palauttamisesta valmisteltavaksi tai jokin muu ehdotus, jonka hyväksyminen keskeyttäisi asian käsittelyn, seuraavien puhujien on puheenjohtajan kehotuksesta rajoitettava puheenvuoronsa koskemaan vain tätä ehdotusta. Jos ehdotus hyväksytään yksimielisesti tai äänestämällä, puheenjohtaja keskeyttää asian käsittelyn. Jos ehdotus hylätään, asian käsittely jatkuu.

Asia, jota käsitellään ensimmäisen kerran valtuustossa eikä esityslistaa ole toimitettu kokouskutsun yhteydessä, pannaan pöydälle seuraavaan kokoukseen, jos vähintään neljäsosa läsnä olevista valtuutetuista pyytää asian pöydällepanoa. Muissa tilanteissa asian pöydällepanosta päätetään enemmistö päätöksellä.

101 § EHDOTUKSET JA KESKUSTELUN PÄÄTTÄMINEN

Keskustelun aikana tehty ehdotus on annettava kirjallisena, jos puheenjohtaja niin vaatii.

Kun kaikki puheenvuorot on käytetty, puheenjohtaja päättää keskustelun. Puheenjohtaja selostaa keskustelun kuluessa tehdyt ehdotukset ja onko ehdotusta kannatettu.

102 § ILMAN ÄÄNESTYSTÄ SYNTYVÄN PÄÄTÖKSEN TOTEAMINEN

Jos keskustelun aikana ei ole tehty kannatettuja ehdotuksia, puheenjohtaja toteaa pohjaehdotuksen valtuuston päätökseksi.

Jos puheenjohtaja toteaa valtuuston yksimielisesti kannattavan kokouksessa tehtyä ehdotusta, puheenjohtaja toteaa ehdotuksen valtuuston päätökseksi.

103 § ÄÄNESTYKSEEN OTETTAVAT EHDOTUKSET

Äänestykseen otetaan pohjaehdotus ja kannatetut ehdotukset. Ehdotusta, joka on tehty vaihtoehtoisena tai menee käsiteltävän asian ulkopuolelle, ei kuitenkaan oteta äänestykseen.

Jos ehdotuksen tekijä ei ole paikalla äänestyksen alkaessa, hänen tekemänsä ehdotus katsotaan rauenneeksi eikä sitä oteta äänestykseen.

104 § ÄÄNESTYSTAPA JA ÄÄNESTYSJÄRJESTYS

Äänestys toimitetaan sähköisesti/nimenhuudolla tai valtuuston päättämällä muulla tavalla. Äänestys toimitetaan avoimesti.

Jos äänestykseen otettavia ehdotuksia on enemmän kuin kaksi, puheenjohtaja esittää valtuuston hyväksyttäväksi äänestysjärjestyksen. Äänestysjärjestys määräytyy seuraavien periaatteiden mukaan:

1. Ensin otetaan äänestykseen kaksi eniten pohjaehdotuksesta poikkeavaa ehdotusta. Voittanut ehdotus asetetaan jäljellä olevista ehdotuksista eniten pohjaehdotuksesta poikkeavaa ehdotusta vastaan. Näin jatketaan, kunnes saadaan lopullinen vastaehdotus pohjaehdotukselle. Kuitenkin jos äänestykseen on otettava pohjaehdotuksen kokonaan hylkäämistä tarkoittava ehdotus, se on asetettava viimeisenä äänestettäväksi muista ehdotuksista voittanutta vastaan.
2. Jos asia koskee määrärahan myöntämistä, otetaan ensin äänestykseen määrältään suurimman ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen ja näin jatketaan ehdotusten suuruuden

mukaisessa järjestyksessä, kunnes jokin ehdotus hyväksytään, minkä jälkeen pienemmistä ehdotuksista ei enää äänestetä.

3. Jos ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen on riippumaton muista ehdotuksista, sen hyväksymisestä tai hylkäämisestä on äänestettävä erikseen.

105 § ÄÄNESTYKSEN TULOKSEN TOTEAMINEN

Puheenjohtaja toteaa äänestyksen tuloksena syntyvän päätöksen.

Jos päätöksen tekemiseen vaaditaan lain mukaan määräenemmistön kannatus tai yksimielisyys, puheenjohtajan on ilmoitettava siitä ennen äänestyksen toimittamista ja otettava se huomioon äänestyksen tuloksen todetessaan.

106 § TOIMENPIDEALOITE

Tehtyään käsiteltävänä olevassa asiassa päätöksen valtuusto voi hyväksyä käsiteltyyn asiaan liittyvän toimenpidealoitteen. Toimenpidealoite osoitetaan kuntayhtymän hallitukselle. Se ei saa olla ristiriidassa valtuuston päätöksen kanssa sekä saa muuttaa tai laajentaa päätöstä.

107 § PÖYTÄKIRJAN LAATIMINEN JA TARKASTAMINEN

Valtuuston pöytäkirjaan sovelletaan, mitä pöytäkirjan laatimisesta määrätään 147 §:ssä.

Valtuusto valitsee jokaisessa kokouksessa kaksi valtuutettua tarkastamaan kokouksesta laaditun pöytäkirjan siltä osin kuin pöytäkirjaa ei tarkasteta kokouksessa. Valtuusto valitsee myös kaksi pöytäkirjan varatarkastajaa.

Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti.

108 § PÄÄTÖSTEN TIEDOKSIANTO KUNTAYHTYMÄN JÄSENKUNNILLE

Valtuuston pöytäkirja siihen liitettyine valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä kuntayhtymän verkkosivuilla siten kuin kuntalain 140 §:ssä säädetään.

13 luku ENEMMISTÖVAALI JA SUHTEELLINEN VAALI

109 § VAALEJA KOSKEVAT YLEISET MÄÄRÄYKSET

Varajäsenet valitaan samassa vaalissa kuin varsinaiset jäsenet. Jos varajäsenet ovat henkilökohtaisia, varsinaisen ja henkilökohtaisen varajäsenen muodostamat ehdokasparit on hyväksyttävä ennen vaalia.

Enemmistövaali toimitetaan suljetuin lipuin, jos yksikin sitä vaatii. Suhteellinen vaali toimitetaan aina suljetuin lipuin. Suljetussa lippuäänestyksessä äänestäjän on taitettava äänestyslippu siten, ettei sen sisältö ole näkyvässä.

Äänestyslipussa ei saa olla asiattomia merkintöjä. Äänestysliput annetaan valtuuston puheenjohtajalle puheenjohtajan määräämässä järjestyksessä.

Äänestysliput sekä arvonnassa käytetyt liput on säilytettävä vaalipäätöksen lainvoimaisuuteen saakka. Jos vaali on toimitettu suljetuin lipuin, liput on säilytettävä suljetussa kuoressa.

110 § ENEMMISTÖVAALI

Enemmistövaalissa äänen voi antaa kenelle tahansa vaalikelpoiselle ehdokkaalle tai ehdokasparille. Jos valittavia on enemmän kuin yksi, toimielimen jäsenellä on käytettävissään yhtä monta ääntä kuin on valittavia henkilöitä tai ehdokaspareja. Yhdelle ehdokkaalle tai ehdokasparille voi antaa vain yhden äänen ja kaikkia ääniä ei ole pakko käyttää.

Kun enemmistövaali toimitetaan suljetuin lipuin, kokouksen pöytäkirjantarkastajat toimivat samalla ääntenlaskijoina ja avustavat muutenkin vaalitoimituksessa, jollei valtuusto toisin päättä.

111 § VALTUUSTON VAALILAUTAKUNTA

Valtuusto valitsee toimikaudekseen suhteellisten vaalien toimittamista varten vaalilautakunnan. Lautakunnassa on viisi jäsentä ja kullakin henkilökohtainen varajäsen.

Valtuusto valitsee jäseniksi valituista lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Lautakunnan sihteerinä toimii valtuuston pöytäkirjanpitäjä, jollei valtuusto toisin päättä.

112 § EHDOKASLISTOJEN LAATIMINEN

Ehdokaslistassa saa olla enintään niin monen ehdokkaan tai ehdokasparin nimi kuin vaalissa on valittavia jäseniä ja varajäseniä.

Ehdokaslistan otsikossa on mainittava, missä vaalissa sitä käytetään. Vähintään kahden valtuutetun on allekirjoitettava ehdokaslista. Ensimmäinen allekirjoittaja toimii listan asiamiehenä, antaa

listan valtuuston puheenjohtajalle ja on oikeutettu tekemään siihen 115 §:ssä (Ehdokaslistojen tarkastus ja oikaiseminen) tarkoitetut oikaisut.

113 § EHDOKASLISTOJEN JÄTTÄMINEN JA VAALITOIMITUKSEN NIMENHUUTO

Valtuusto määrää ajankohdan, milloin ehdokaslistat on viimeistään annettava valtuuston puheenjohtajalle sekä milloin vaalitoimituksen nimenhuuto aloitetaan.

114 § EHDOKASLISTOJEN TARKASTUS JA OIKAISEMINEN

Kun ehdokaslistojen antamisen määräaika on päättynyt, valtuuston puheenjohtaja antaa ehdokaslistat vaalilautakunnalle, joka tarkastaa, ovatko ne asianmukaisesti laaditut. Jos listassa todetaan virheitä, annetaan asiamiehelle tilaisuus korjata virheet vaalilautakunnan asettamassa määräajassa.

Jos sama henkilö on ehdokaslistan korjaamisen jälkeenkin ehdokkaana useammalla listalla, vaalilautakunnan on, mikäli mahdollista, tiedusteltava ehdokkaalta, mille listalle hänen nimensä jätetään.

115 § EHDOKASLISTOJEN YHDISTELMÄ

Ehdokaslistojen oikaisuja varten varatun määräajan päätyttyä vaalilautakunta laatii hyväksytyistä ehdokaslistoista yhdistelmän, johon jokaiselle ehdokaslistalle merkitään järjestysnumero.

Ennen vaalitoimituksen nimenhuudon alkamista ehdokaslistojen yhdistelmä annetaan valtuutetuille tiedoksi ja luetaan ääneen valtuustolle.

116 § SUHTEELLISEN VAALIN TOIMITTAMINEN

Äänestyslippuun merkitään sen ehdokaslistan numero, jolle ääni annetaan. Valtuutetut antavat nimenhuudon määräämässä järjestyksessä valtuuston puheenjohtajalle äänestyslippunsa.

117 § SUHTEELLISEN VAALIN TULOKSEN TOTEAMINEN

Valtuuston puheenjohtaja antaa äänestysliput vaalilautakunnalle, joka tutkii niiden pätevyyden sekä laskee ja ilmoittaa vaalin tuloksen noudattaen soveltuvin osin, mitä kuntavaaleista säädetään.

Vaalilautakunta antaa vaalin tuloksesta kirjallisen ilmoituksen valtuuston puheenjohtajalle, joka toteaa vaalin tuloksen valtuustolle.

14 luku VALTUUTETUN ALOITE- JA KYSELYOIKEUS

118 § VALTUUTETTUJEN ALOITTEET

Ennen valtuuston kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyä valtuustoryhmällä ja valtuutetulla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kuntayhtymän toimintaa ja hallintoa koskevissa asioissa. Aloite annetaan puheenjohtajalle.

Aloite on sitä enempää käsittelemättä lähetettävä kuntayhtymän hallituksen valmisteltavaksi. Valtuusto voi päättää, että aloitteessa tarkoitetun asian valmistelusta käydään lähetekeskustelu. Kuntayhtymän hallituksen on vuosittain joulukuun loppuun mennessä esitettävä valtuustolle luetelo valtuutettujen tekemistä ja kuntayhtymän hallitukselle lähetetyistä aloitteista, joita valtuusto ei edellisen vuoden loppuun mennessä ole lopullisesti käsitellyt. Samalla on ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin niiden johdosta on ryhdytty. Valtuusto voi todeta, mitkä aloitteista on käsitelty loppuun.

119 § KUNTAYHTYMÄN HALLITUKSELLE OSOITETTAVA KYSYMYS

Vähintään neljäsosa valtuutetuista voi tehdä kuntayhtymän hallitukselle kirjallisen kysymyksen kuntayhtymän toiminnasta ja hallinnosta.

Kuntayhtymän hallituksen on pyrittävä vastaamaan kysymykseen viimeistään valtuuston seuraavassa kokouksessa.

Jos kysymystä käsiteltäessä tehdään kannatettu ehdotus tilapäisen valiokunnan asettamisesta selvittämään kysymyksessä tarkoitettua asiaa, valtuuston on päätettävä, asetetaanko tilapäinen valiokunta. Muuta päätöstä asiassa ei saa tehdä.

120 § KYSELYTUNTI

Valtuutetuilla on oikeus esittää kuntayhtymän hallitukselle kyselytunnilla kysymyksiä kuntayhtymän hallintoa ja taloutta koskevista asioista. Kyselytunti järjestetään ennen valtuuston kokousta, jollei valtuusto toisin päättä. Kyselytunti on julkinen.

Valtuuston puheenjohtaja toimii puheenjohtajana kyselytunnilla. Kuntayhtymän hallituksen puheenjohtaja tai hänen määräämänsä vastaa kysymyksiin. Kysymyksiin vastataan saapumisjärjestyksessä, ellei puheenjohtaja toisin päättä. Vastauksen saatuaan kysymyksen esittäjällä on oikeus tehdä kaksi asiaan liittyvää lyhyttä lisäkysymystä. Kysymysten johdosta ei käydä keskustelua.

Kysymys on toimitettava kirjallisena viimeistään 14 päivää ennen valtuuston kokousta. Myöhemmin toimitetut kysymykset sekä kysymykset, joihin ei kyselytunnilla ehditä vastata, siirtyvät seuraavaan kyselytuntiin.

IV OSA PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELÄ

15 luku KOKOUSHENETTELÄ

121 § MÄÄRÄYSTEN SOVELTAMINEN

Tämän luvun määräyksiä noudatetaan valtuustoa lukuun ottamatta kuntayhtymän toimielinten kokouksissa. Luvun määräyksiä noudatetaan toissijaisina hallintosäännön muihin lukuihin nähden, jollei erikseen ole toisin määrätty.

122 § TOIMIELIMEN PÄÄTÖKSENTEKOTAVAT

Toimielin voi käsitellä asian varsinaisessa kokouksessaan, jossa kokouksen osallistujat ovat läsnä kokouspaikalla. Varsinaisessa kokouksessa voidaan käyttää sähköistä asianhallinta- tai äänestysjärjestelmää.

Vaihtoehtoisesti kokous voidaan pitää sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla (sähköinen kokous).

Toimielin voi myös tehdä päätöksiä suljetussa sähköisessä päätöksentekomenettelyssä ennen kokousta (sähköinen päätöksentekomenettely).

Kuntayhtymän hallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa, että sähköisiin kokouksiin ja sähköiseen päätöksentekomenettelyyn tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat ajantasaisia ja tietoturvallisia lakien edellyttämällä tavalla.

123 § SÄHKÖINEN KOKOUS

Toimielin voi pitää kokouksen sähköisesti.

Suljettuun sähköiseen kokoukseen voi osallistua vain sellaisesta paikasta, jossa salassa pidettävät tiedot ja kokouksessa käyty keskustelut eivät ole ulkopuolisen kuultavissa tai nähtävissä.

Valtuuston kokousmenettelystä on säädetty erikseen luvussa 12.

124 § SÄHKÖINEN PÄÄTÖKSENTEKOMENETTELÄ

Toimielin voi päättää asioita sähköisessä päätöksentekomenettelyssä kuntalain 100 §:n mukaisesti. Päätöksentekomenettelyä voidaan käyttää kaikkiin toimielimen päätösvaltaan kuuluviin asioihin.

125 § KOKOUSAIKA JA -PAIKKA

Toimielin päättää kokoustensa ajan ja paikan.

Kokous pidetään myös, milloin puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen kokouksen pitämisestä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja määrää kokousajan.

Puheenjohtaja voi perustellusta syystä peruuttaa kokouksen.

126 § KOKOUSKUTSU

Kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja.

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsussa on mainittava, mitä toimielimen päätöksentekotapaa noudatetaan kunkin asian kohdalla. Jos asia käsitellään sähköisessä päätöksentekomenettelyssä, tulee kutsussa ilmaista, mihin mennessä asia on käsiteltävä sähköisesti.

Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset toimielimen päätöksiksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä, jos eivät erityiset syyt ole esteenä. Jos esityslistalla, liitteissä tai oheismateriaaleissa on salassa pidettäviä tietoja, asiakirjaan tehdään merkintä salassapidosta.

Kokouskutsu lähetetään jäsenille ja muille, joilla on kokouksessa läsnäolo-oikeus tai velvollisuus, jollei asian kiireellisyydestä muuta johdu, vähintään viisi päivää ennen kokousta.

127 § SÄHKÖINEN KOKOUSKUTSU

Kokouskutsu, esityslista, liitteet ja oheismateriaali lähetetään sähköisesti.

128 § ESITYSLISTAN JA LIITTEIDEN JULKAISEMINEN KUNTAYHTYMÄN VERKKOSIVUILLA

Esityslista julkaistaan kuntayhtymän verkkosivuilla. Ennen julkaisemista esityslistalta poistetaan salassa pidettävät tiedot sekä henkilötiedot, joihin ei liity tiedottamisintressiä. Verkossa julkaistavalta esityslistalta voidaan poistaa yksittäisiä kokousasioita, joihin ei liity erityistä tiedottamisintressiä tai mikäli erityisestä syystä asian valmistelua ei julkisteta ennen päätöksentekoa. Esityslistan liitteitä julkaistaan verkossa harkinnan mukaan ottaen huomioon kuntayhtymän jäsenkuntien asukkaiden tiedonsaanti-intressit.

129 § JATKOKOKOUS

Jos kaikkia kokouskutsussa mainittuja asioita ei saada kokouksessa käsiteltyä, käsittelemättä jääneet asiat voidaan siirtää jatkokokoukseen, johon ei tarvitse antaa eri kutsua. Kokouksesta poissa

olleille lähetetään sähköinen viesti jatkokokouksen ajasta ja paikasta sekä jatkokokouksen päätöksentekotavasta.

130 § VARAJÄSENEEN KUTSUMINEN

Toimielimen jäsenen on kutsuttava varajäsen sijaansa, mikäli hän ei pääse kokoukseen. Kun jäsen on esteellinen jossakin kokousasiassa tai esteen vuoksi ei voi osallistua jonkin asian käsitteelyyn, hän voi kutsua varajäsenen yksittäisen asian käsittelyyn.

Myös puheenjohtaja, esittelijä tai toimielimen sihteeri voivat toimittaa kutsun varajäsenelle.

131 § LÄSNÄOLO KOKOUKSESSA

Toimielimen jäsenten ja esittelijän lisäksi toimielimen kokouksessa on läsnäolo- ja puheoikeus

- valtuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla hallituksen kokouksessa kuntalain 18.2 §:n mukaan sekä
- hallituksen puheenjohtajalla ja kuntayhtymän johtajalla muiden toimielinten kokouksessa, ei kuitenkaan tarkastuslautakunnan eikä valtuuston tilapäisen valiokunnan kokouksessa eikä vaalilaissa säädettyjen vaalitoimielinten kokouksissa.

Talous- ja hallintojohtajalla on läsnäolo- ja puheoikeus hallituksen ja liikelaitoksen johtokunnan kokouksissa.

Toimielin päättää muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta.

Toimielin voi päättää asiantuntijan kuulemisesta yksittäisessä asiassa. Asiantuntija voi olla läsnä kokouksessa asiasta käytävän keskustelun päättymiseen asti.

132 § KUNTAYHTYMÄN HALLITUKSEN EDUSTAJA MUISSA TOIMIELIMISSÄ

Kuntayhtymän hallitus voi 2 momentista ilmenevin rajoituksin määrätä muihin toimielimiin edustajansa, jolla on läsnäolo- ja puheoikeus toimielimen kokouksessa. Edustajaksi voidaan määrätä myös hallituksen varajäsen tai kuntayhtymän johtaja.

Hallitus ei voi määrätä edustajaansa tarkastuslautakuntaan, valtuuston tilapäiseen valiokuntaan eikä vaalilaissa säädettyihin vaalitoimielimiin.

133 § KOKOUKSEN JULKISUUS

Kokouksen julkisuudesta säädetään kuntalain 101 §:ssä.

Jos toimielin päättää pitää julkisen sähköisen kokouksen, yleisölle on järjestettävä mahdollisuus seurata kokousta internetin kautta sekä kokouskutsussa mainitussa tilassa.

134 § KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

Avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

135 § TILAPÄINEN PUHEENJOHTAJA

Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtaja(t) ovat poissa tai esteellisiä jossakin asiassa, valitaan kokousta tai asian käsittelyä varten tilapäinen puheenjohtaja.

136 § KOKOUKSEN JOHTAMINEN JA PUHEENVUOROT

Puheenjohtajan tehtävistä kokouksen johtamisessa ja toimielimen jäsenen puheenvuoroista säädetään kuntalain 102 §:ssä.

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitin toisin päätä.

137 § KOKOUSKUTSUSSA MAINITSEMATTOMAN ASIAN KÄSITTELY

Toimitin voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistö päätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Jos esittelijän ehdotus on asian palauttaminen valmisteltavaksi, toimitin voi ratkaista asian päätöksellään vain perustellusta syystä.

138 § ESITTELIJÄT

Kuntayhtymän hallituksen esittelijästä määrätään 3 §:ssä.

Liikelaitoksen johtokunnan esittelijänä toimii liikelaitoksen johtaja.

Esittelijästä määrätään toimitin päätöksellä. Jos toimitinella on useampia esittelijöitä, toimitin päättää, miten esittelyvastuu jakautuu esittelijöiden kesken.

Esittelijän ollessa poissa tai esteellinen hänen sijaisekseen määrätty toimii esittelijänä.

Esittelystä tarkastuslautakunnan kokouksessa määrätään 72 §:ssä.

139 § ESITTELY

Asiat päätetään toimitin kokouksessa viranhaltijan esittelystä. Vaalilaissa säädetyissä vaalitoimitinimissä asiat päätetään kuitenkin puheenjohtajan selostuksen pohjalta.

Esittelijä vastaa esittelemiensä kokousasioiden asianmukaisesta valmistelusta ja on velvollinen tekemään toimitinelle perustellun päätösehdotuksen.

Esittelijän ehdotus on käsittelyn pohjana (pohjaehdotus). Jos esittelijä on keskustelun aikana muuttanut esityslistalla olevaa ehdotustaan, muutettu ehdotus on pohjaehdotus.

Jos esittelijä ehdottaa asian poistamista esityslistalta, asia poistetaan, jollei toimielin toisin päättä.

Toimielin voi erityisestä syystä päättää, että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä. Toimielin voi tällöin päättää, että puheenjohtajan ehdotus on käsittelyn pohjana eikä vaadi kannatusta.

140 § ESTEELLISYYS

Ennen asian käsittelyn aloittamista esteellisen henkilön on ilmoitettava esteellisyydestään ja esteellisyyden aiheuttamasta perusteesta sekä vetäydyttävä asian käsittelystä ja poistuttava kokouksesta.

Puheenjohtajan on tarvittaessa saatettava kokoukseen osallistuvan esteellisyys toimielimen ratkaistavaksi. Asianomaisen henkilön tulee tarvittaessa antaa selvitystä seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen esteellisyytensä arvioinnissa. Annettuaan pyydetyn selvityksen asianomaisen henkilön on poistuttava kokouksesta.

Henkilö, jonka esteellisyyden toimielin ratkaisee, saa osallistua esteellisyyttään koskevan asian käsittelyyn vain hallintolain 29 §:ssä tarkoitettussa poikkeustilanteessa.

Esteellisyyttä koskeva ratkaisu on perusteltava pöytäkirjaan.

141 § PÖYDÄLLEPANO JA ASIAN PALAUTTAMINEN VALMISTELTAVAKSI

Jos keskustelun kuluessa tehdään kannatettu ehdotus asian pöydällepanosta, palauttamisesta valmisteltavaksi tai jokin muu ehdotus, jonka hyväksyminen keskeyttäisi asian käsittelyn, seuraavien puhujien on puheenjohtajan kehotuksesta rajoitettava puheenvuoronsa koskemaan vain tätä ehdotusta. Jos ehdotus hyväksytään yksimielisesti tai äänestämällä, puheenjohtaja keskeyttää asian käsittelyn. Jos ehdotus hylätään, asian käsittely jatkuu.

142 § EHDOTUKSET JA KESKUSTELUN PÄÄTTÄMINEN

Ehdotus on annettava kirjallisena, jos puheenjohtaja niin vaatii.

Kun kaikki puheenvuorot on käytetty, puheenjohtaja päättää keskustelun. Puheenjohtaja selostaa keskustelun kuluessa tehdyt ehdotukset ja onko ehdotusta kannatettu.

143 § ILMAN ÄÄNESTYSTÄ SYNTYVÄN PÄÄTÖKSEN TOTEAMINEN

Jos keskustelun aikana ei ole tehty kannatettuja ehdotuksia, puheenjohtaja toteaa pohjaehdotuksen toimielimen päätökseksi.

Jos puheenjohtaja toteaa toimielimen yksimielisesti kannattavan kokouksessa tehtyä ehdotusta, puheenjohtaja toteaa ehdotuksen toimielimen päätökseksi.

144 § ÄÄNESTYKSEEN OTETTAVAT EHDOTUKSET

Äänestykseen otetaan pohjaehdotus ja kannatetut ehdotukset. Ehdotusta, joka on tehty vaihtoehtoisena tai menee käsiteltävän asian ulkopuolelle, ei kuitenkaan oteta äänestykseen.

Jos ehdotuksen tekijä ei ole paikalla äänestyksen alkaessa, hänen tekemänsä ehdotus katsotaan rauenneeksi eikä sitä oteta äänestykseen.

145 § ÄÄNESTYS JA VAALI

Äänestykseen sovelletaan muilta osin, mitä 12 luvussa määrätään äänestysmenettelystä valtuustossa. Vaalin toimittamista koskevat määräykset ovat 13 luvussa.

146 § PÖYTÄKIRJAN LAATIMINEN JA TARKASTAMINEN

Pöytäkirjan pitämisestä ja sisällöstä vastaa toimielimen puheenjohtaja. Jos puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä ovat eri mieltä kokouksen kulusta, pöytäkirja laaditaan puheenjohtajan näkemyksen mukaan.

Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä.

Pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti.

Toimielimen pöytäkirjaan merkitään ainakin:

Järjestäytymistietoina

- toimielimen nimi
- merkintä käytetyistä päätöksentekotavoista (varsinainen kokous, sähköinen kokous, yksilöidään päätökset, jotka on tehty sähköisessä päätöksentekomenettelyssä)
- kokouksen alkamis- ja päättymisaika sekä kokouksen keskeytykset
- kokouspaikka
- läsnä- ja poissaolleet ja missä ominaisuudessa kukin on ollut läsnä
- kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Asian käsittelytietoina

- asiaotsikko
- selostus asiasta
- esittelijän päätösehdotus
- esteellisyys ja perustelut

- tehdyt ehdotukset ja onko niitä kannatettu
- äänestykset: äänestystapa, äänestysjärjestys, äänestysesitys sekä äänestyksen tulos siten, että kunkin jäsenen kannanotto ilmenee pöytäkirjasta
- vaalit: vaalitapa ja vaalin tulos
- asiassa tehty päätös
- eriävä mielipide

Muina tietoina

- salassapitomerkinnot
- puheenjohtajan allekirjoitus
- pöytäkirjanpitäjän varmennus
- merkintä pöytäkirjan tarkastuksesta sekä
- merkintä nähtävänä pitämisestä yleisessä tietoverkossa, mikäli pöytäkirja on ollut yleisesti nähtävänä

Pöytäkirjaan liitetään päätöksiä koskevat oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitukset sekä muutoksenhakukiellot.

Toimielimen pöytäkirjan sisältöä koskevia määräyksiä noudatetaan soveltuvin osin viranhaltijan ja luottamushenkilön tekemissä päätöksissä.

Kuntayhtymän hallitus antaa tarvittaessa tarkempia ohjeita pöytäkirjan laatimisesta.

147 § PÄÄTÖSTEN TIEDOKSIANTO KUNTAYHTYMÄN JÄSENKUNTIEN JÄSENILLE

Kuntayhtymän hallituksen ja lautakunnan pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä kuntayhtymän verkkosivuilla siten kuin kuntalain 140 §:ssä tarkemmin säädetään.

Muun viranomaisen pöytäkirja annetaan vastaavalla tavalla tiedoksi kuntayhtymän jäsenkuntien jäsenille, jos asianomainen viranomainen katsoo sen tarpeelliseksi.

Kuntayhtymän hallitus antaa ohjeet salassapito- ja tietosuojavelvoitteiden huomioon ottamisesta annettaessa päätöksiä tiedoksi yleisessä tietoverkossa. Lautakunta voi antaa tarkentavaa ohjeistusta omalla toimialallaan.

16 luku MUUT MÄÄRÄYKSET

148 § ALOITTEOIKEUS

Kuntayhtymän jäsenkunnan asukkaalla sekä jäsenkunnassa toimivalla yhteisöllä ja säätiöllä on oikeus tehdä aloitteita kuntayhtymän toimintaa koskevissa asioissa. Palvelun käyttäjällä on oikeus tehdä aloitteita palveluaan koskevassa asiassa.

Aloite tulee tehdä kirjallisesti tai sähköisellä asiakirjalla. Aloitteesta tulee käydä ilmi, mitä asia koskee sekä aloitteen tekijän nimi, kotikunta ja yhteystiedot.

149 § ALOITTEEN KÄSITTELY

Aloitteen käsittelee se kuntayhtymän viranomainen, jolla on toimivalta tehdä päätöksiä aloitteen tarkoittamassa asiassa. Jos toimivaltainen viranomainen on toimielin, aloitteista ja aloitteiden perusteella suoritetuista toimenpiteistä on annettava toimielimelle tieto jäljempänä määrättyllä tavalla.

Kuntayhtymän hallituksen on vuosittain joulukuun loppuun mennessä esitettävä valtuustolle luetelo sen toimivaltaan kuuluvista aloitteista ja niiden perusteella suoritetuista toimenpiteistä. Valtuusto voi samalla päättää, mitkä aloitteista on loppuun käsitelty.

Muun toimielimen kuin valtuuston toimivaltaan kuuluvista aloitteista on annettava tieto toimielimelle sen päättämällä tavalla. Toimielin voi samalla päättää, mitkä aloitteista ovat loppuun käsitellyjä.

Jos aloitteen tekijöinä on vähintään kaksi prosenttia kuntayhtymän jäsenkuntien asukkaista, aloite on kuuden kuukauden kuluttua vireille tulosta otettava toimivaltaisen viiranomaisen käsiteltäväksi.

150 § ALOITTEEN TEKIJÄLLE ANNETTAVAT TIEDOT

Aloitteen tekijälle on ilmoitettava kuukauden kuluessa aloitteen saapumisesta, missä viranomaisessa aloite käsitellään, arvioitu käsittelyaika sekä keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä.

Sen jälkeen, kun aloite on käsitelty loppuun, aloitteen tekijälle on ilmoitettava, onko aloite johtanut toimenpiteisiin.

151 § NIMENKIRJOITUS JA ASIAKIRJOJEN ALLEKIRJOITTAMINEN

Kuntayhtymän puolesta tehtävät sopimukset ja annettavat sitoumukset allekirjoittaa hallituksen puheenjohtaja, varapuheenjohtaja tai kuntayhtymän johtaja ja tarvittaessa varmentaa asianomaisen tulosalueen johtaja, jollei hallitus ole valtuuttanut toista henkilöä.

Toimielimen puheenjohtaja tai sihteeri voi yksinkin toimielimen määräämissä rajoissa allekirjoittaa toimielimen päätökseen perustuvan asiakirjan.

Valtuuston ja kuntayhtymän hallituksen päätökseen perustuvan sopimuksen ja sitoumuksen allekirjoittaa hallituksen puheenjohtaja tai kuntayhtymän johtaja ja tarvittaessa varmentaa asianomaisen tulosalueen johtaja, jollei kuntayhtymän hallitus ole valtuuttanut toista henkilöä.

Valtuuston ja kuntayhtymän hallituksen toimituskirjan ja kirjelmän allekirjoittaa kuntayhtymän johtaja tai kyseisen toimielimen pöytäkirjanpitäjä.

Muun toimielimen päätökseen perustuvan sopimuksen ja sitoumuksen allekirjoittaa kyseisen toimielimen puheenjohtaja tai esittelijä, jollei toimielin ole päättänyt toisin.

Muun toimielimen toimituskirjan ja kirjelmän allekirjoittaa kyseisen toimielimen puheenjohtaja, esittelijä tai pöytäkirjanpitäjä.

Toimielimen asiakirjoista annettavat otteet ja jäljennökset todistaa oikeaksi pöytäkirjanpitäjä tai muu toimielimen määräämä henkilö.

Kuntayhtymän päätearkiston asiakirjoista annettavat otteet ja jäljennökset todistaa oikeaksi päätearkistonhoitaja.

Tulosaluejohtajan, [ammattillisen koulutuksen apulaisrehtorin](#), Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen johtajan, talous- ja hallintojohtajan ja kehittämisjohtajan nimenkirjoitusoikeudesta sekä asiakirjojen allekirjoittamisesta määrätään hallintosäännön [15 §:ssä](#), [16 §:ssä](#), [17 §:ssä](#), [18 §:ssä](#) ja [19 §:ssä](#).

Viranhaltija allekirjoittaa päätökset, sopimukset, sitoumukset ja muut asiakirjat päättämässään asioissa.

Valmistelua koskevat asiakirjat allekirjoittaa asian valmistelija.

Allekirjoituksen voi tehdä sähköisesti.

Varsinaisen nimenkirjoittajan ollessa estynyt (esim. virkamatka, etätyö), hallintosäännössä nime-tyllä/nimetyillä sijaisella/sijaisilla on oikeus allekirjoittaa asiakirjat ja viranhaltijapäätökset.

152 § TODISTEELLISEN TIEDOKSIANNON VASTAANOTTAMINEN

Todisteellisen tiedoksiannon voi kuntayhtymän puolesta vastaanottaa kuntayhtymän hallituksen puheenjohtaja, kuntayhtymän johtaja sekä kuntayhtymän johtajan valtuuttama viranhaltija.

Todisteellisen tiedoksiannon voi kuntayhtymän puolesta lautakunnan toimialalla vastaanottaa lautakunnan puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä.

17 luku PÄÄTÖSVALTA HÄIRIÖ- JA POIKKEUSOLOISSA

153 § KUNTAYHTYMÄN JOHTAJAN PÄÄTÖSVALTA POIKKEUSOLOISSA

Kuntayhtymän hallituksen niin päättäessä häiriötilanteiden aikana ja poikkeusoloissa kuntayhtymän johtaja voi käyttää häiriötilanteen tai poikkeusolojen hoitamiseksi välttämätöntä päätösvaltaa, joka poikkeaa tämän hallintosäännön päätösvallasta. Päätös tulee tehdä poikkeusolojen aikaisen johtoryhmän jäsenen esittelystä ja päätös on tuotava tiedoksi seuraavaan mahdolliseen toimieliimeen, jonka tehtäväalueeseen asian päättäminen normaalioloissa kuuluisi.

Kuntayhtymän johtaja nimeää poikkeusolojen johtoryhmän.

LUOTTAMUSHENKILÖIDEN PALKKIOT JA KORVAUKSET

1 § YLEISTÄ

Jyväskylän koulutuskuntayhtymän luottamushenkilöille maksetaan palkkiota luottamustoimen hoitamisesta, korvausta ansionmenetyksestä ja kustannuksista, joita luottamustoimen vuoksi aiheutuu sijaisen palkkaamisesta, lastenhoidon järjestämisestä tai muusta vastaavasta syystä sekä matkakustannusten korvauksia ja päivärahaa tämän hallintosäännön liitteen mukaisesti.

2 § KOKOuspalkkiot

Koulutuskuntayhtymän luottamustoimielinten kokouksista sekä osallistumisesta sähköiseen päätöksentekomenettelyyn suoritetaan seuraavat kokouspalkkiot:

Puheenjohtajat:

1) valtuuston ja hallituksen puheenjohtaja	260 euroa/kokous
2) valtuuston ja hallituksen varapuheenjohtajat	160 euroa/kokous
3) tarkastuslautakunnan puheenjohtaja	260 euroa/kokous

Jäsenet:

1) valtuusto ja sen valiokunnat sekä hallitus	140 euroa/kokous
2) tarkastuslautakunta	140 euroa/kokous
3) hallituksen asettamat neuvottelukunnat ja toimikunnat sekä liikelaitosten johtokunnat	80 euroa/kokous
4) Muut kuin kohdassa 3 tarkoitetut toimielimet	50 euroa/kokous

Valtuuston puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajalle maksetaan osallistumisesta hallituksen kokouksiin sama palkkio kuin hallituksen jäsenelle.

Hallituksen puheenjohtajalle ja muulle jäsenelle maksetaan osallistumisesta valtuuston ja sen valiokunnan kokouksiin sama palkkio kuin valtuuston jäsenelle.

Mikäli sama toimielin kokoontuu yhtenä päivänä useammin kuin kerran, maksetaan kokouksista ainoastaan yksi palkkio, ellei edellisen kokouksen päättymisestä ole kulunut yli kahta tuntia.

3 § VUOSIPALKKIOT

Kokousten ulkopuolella hoidetuista luottamustehtävistä maksetaan luottamushenkilöille kokouspalkkioiden lisäksi vuosipalkkiota seuraavasti:

	euroa/v
▪ valtuuston puheenjohtaja	4 000
▪ valtuuston varapuheenjohtaja	2 000
▪ hallituksen puheenjohtaja	4 000

▪ hallituksen varapuheenjohtaja	2 000
▪ tarkastuslautakunnan puheenjohtaja	2 000
▪ tarkastuslautakunnan varapuheenjohtaja	1 000
▪ johtokunnan puheenjohtaja	1 200
▪ johtokunnan varapuheenjohtaja	600
▪ hallituksen jäsen	1 500

Milloin em. luottamushenkilö on estynyt hoitamasta luottamustehtäväänsä pitempiaikaisesti (yli kuukauden ajaksi), hänen oikeutensa vuosipalkkioon lakkaa esteen alkamisesta lähtien. Luottamushenkilön tulee ilmoittaa esteestä viipymättä kuntayhtymän henkilöstöpalveluihin. Esteen alkamisesta lähtien tehtävän vastaanottaneella varapuheenjohtajalla tai varajäsenellä on oikeus saada suhteellinen osa vuosipalkkiosta.

4 § LUOTTAMUSHENKILÖSIHTEERIN PALKKIOT

Sihteerinä toimivalle toimielimen luottamushenkilölle, jolle ei makseta vuosipalkkiota tai muuta erityistä korvausta sihteerin tehtävien hoitamisesta, suoritetaan asianomaisen toimielimen jäsenen kokouspalkkio 50 prosentilla korotettuna.

5 § MUUT ERILLISPALKKIOT

Luottamushenkilö, joka osallistuu nimettynä muuhun kuin tässä hallintosäännön liitteessä tarkoitettuun toimielimeen, kokoukseen, neuvotteluun, toimitukseen tai tehtävään, josta laaditaan pöytäkirja tai muistio, tai joka edustaa nimettynä kuntayhtymää, saa toimeksiannon antaneen toimielimen jäsenen kokouspalkkiota vastaavan suuruisen toimituspalkkion. Erillispalkkiota ei makseta, mikäli luottamushenkilölle em. tilanteissa maksetaan muu palkkio tai korvaus.

Luottamushenkilölle, joka osallistuu valtuuston, hallituksen, johtokunnan tai tarkastuslautakunnan iltakouluun, kokouksen muodossa järjestettyyn koulutukseen tai muuhun vastaavaan tilaisuuteen, josta laaditaan pöytäkirja tai muistio, maksetaan ao. toimielimen jäsenen kokouspalkkio Palkkiota iltakoulusta ei makseta erikseen, jos se pidetään toimielimen kokouksen yhteydessä.

Valtuuston ja hallituksen kokouspöytäkirjan tarkastajille maksetaan 45 euron toimenpidepalkkio.

Sellaisista luottamustehtävistä, joita ei ole mainittu tässä säännössä, hallitus määrää tarvittaessa palkkiot erikseen.

6 § ANSIONMENETYKSEN JA KUSTANNUSTEN KORVAUS

Luottamushenkilölle suoritetaan korvausta todellisesta ansionmenetyksestä samoin kuin kustannuksista, joita luottamustoimen vuoksi aiheutuu sijaisen palkkaamisesta, lastenhoidon järjestämisestä tai muusta vastaavasta syystä kultakin alkavalta tunnilta, kuitenkin enintään kahdeksalta tunnilta kalenterivuorokaudessa.

Saadakseen korvausta ansionmenetyksestä luottamushenkilön tulee esittää siitä työnantajan todistus sekä hyväksyttävä selvitys kustannuksista. Työnantajan todistuksesta on käytävä ilmi, että luottamustoimen hoitamiseen käytetty aika olisi ollut hänen työaikaansa ja että hänelle ei makseta siltä ajalta palkkaa. Ansionmenetykskorvaus voidaan maksaa suoraan luottamushenkilön työnantajalle, jos luottamushenkilö sitä pyytää.

Luottamushenkilön, joka tekee ansio- tai muuta työtä olematta työsuhteessa taikka virka- tai muussa julkisoikeudellisessa toimituksessa, ~~tulee esittää kirjallisesti riittävä selvitys ansionmenetyksestään ja luottamustoimen hoitamisesta aiheutuneista kustannuksista.~~ tulee antaa kirjallinen vakuutus ja esittää kirjallisesti riittävä selvitys ansionmenetyksestään ja luottamustoimen hoitamisesta aiheutuneista kustannuksista. Tällöin edellä mainittua työnantajan todistusta ansionmenetyksestä ei edellytetä. Korvattava määrä on enintään 15 euroa tunnilta.

Ansionmenetykskorvauksen enimmäismäärä on 50 euroa/tunti.

~~Edellä mainittua selvitystä ansionmenetyksestä ei vaadita, jos korvattava määrä on enintään 15 euroa tunnilta. Luottamushenkilön tulee tällöin kuitenkin antaa kirjallinen vakuutus ansionmenetyksen ja luottamustoimen hoitamisesta aiheutuneista kustannuksista.~~

Saadakseen korvausta muista tässä pykälässä tarkoitetuista kustannuksista, luottamushenkilön tulee esittää kirjallinen selvitys kustannusten perusteesta ja määrästä. Ulkopuoliselle suorittamistään kustannuksista (esim. lastenhoitopalkkio) tulee esittää tosite. Luottamushenkilön tulee anomuksessaan vakuuttaa, että kustannus on ollut tarpeellinen luottamustoimen hoitamisen vuoksi. Korvauksen enimmäismäärä näistä kustannuksista on 30 euroa tunnilta.

Milloin ansionmenetyksen korvauksen peruste tai määrä ei ole yksiselitteisesti osoitettavissa, hallitus päättää kohtuullisesta ansionmenetyksen korvaamisesta.

7 § PALKKIOIDEN MAKSAMINEN

Tässä säännössä mainittujen palkkioiden tulee perustua kokouspöytäkirjoihin tai muistioihin. Toimielimen sihteerin tulee toimittaa kopio pöytäkirjasta tai muistiosta viipymättä sen allekirjoituksen jälkeen kuntayhtymän henkilöstöpalveluihin. Palkkiot maksetaan kolmannesvuosittain.

Ansionmenetyksen ja luottamustoimen vuoksi aiheutuneiden kustannusten korvaamista koskeva vaatimus on esitettävä kahden kuukauden kuluessa sille henkilölle, jolle voimassa olevien määräysten mukaan kuuluu laskun hyväksyminen. Korvaukset maksetaan kolmannesvuosittain.

8 § MATKAKUSTANNUSTEN KORVAUS JA PÄIVÄRAHA

Luottamushenkilöiden matkakustannusten korvaamisessa ja päivärahan maksamisessa noudatetaan soveltuvin osin kulloinkin voimassa olevia kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen matkakustannusten korvauksia koskevia määräyksiä sekä kuntayhtymän matkustusohjetta.

9 § ERINÄISIÄ MÄÄRÄYKSIÄ

Kuntayhtymän johtaja voi tarvittaessa tehdä yksityiskohtaisia päätöksiä [tämän](#) palkkiosäännön ([hallintosäännön liite 1](#)) soveltamisesta.

Luottamushenkilön vaatimuksen häneltä evätyn luottamustoimisuhteeseen perustuvan palkkion tai korvauksen suorittamisesta ratkaisee ensi asteena hallitus.

10 § VOIMAANTULO

Tämä hallintosäännön liite luottamushenkilöiden palkkioista ja korvauksista [astuu voimaan samaan aikaan hallintosäännön kanssa.](#) ~~on voimassa hallintosäännön kanssa valtuustokaudelle 2017–2021 tulee voimaan ensimmäisestä uuden valtuuston kokouksesta. Samalla kumoutuu valtuuston 14.12.2012 hyväksymä luottamushenkilöiden palkkio- ja matkustussääntö.~~

HANKINTAOHJE

2023

Sisällys

1. Yhteiset määräykset	3
<i>Yleistä</i>	3
<i>Hankintapolitiikka ja -organisaatio</i>	3
<i>Hankintojen suunnittelu ja valmistelu</i>	4
<i>Kynnysarvot (1.1.2023)</i>	5
<i>Markkinakartoitus</i>	6
<i>Hankinnan ennakoitu arvo</i>	6
<i>Hankinnat sidosyksiköltä</i>	6
2. Kansalliset hankinnat	6
<i>Hankintamenettely</i>	6
<i>Suorahankinta</i>	6
<i>Tarjouspyyntö</i>	7
<i>Hankintailmoitus</i>	7
<i>Tarjousten käsittely</i>	7
3. Pienhankinnat	8
4. Hankintapäätös	8
5. Hankintasopimus	9
6. Hankinnan keskeyttäminen	9
7. Muutoksenhaku	9
<i>Kynnysarvon ylittävät hankinnat</i>	9
<i>Hankintayksikön omatoiminen hankintaoikaisu</i>	10
8. Hankinta-asiakirjojen julkisuus	10
9. Tilaajavastuu	11
10. Tietosuoja	11
11. Voimaantulo	11

HANKINTAOHJE

1. Yhteiset määräykset

Yleistä

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradia (jäljempänä ”Gradia”) kuuluu lain julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (29.12.2016/1397), myöhemmin hankintalaki, soveltamisalan piiriin. Hankintalain lisäksi Gradian hankinnoissa noudatetaan näitä ohjeita.

Hankintoja tehtäessä tulee huomioida myös:

- laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999)
- laki kaupallisten sopimusten maksuehdoista (30/2013)
- korkolaki (633/1982)
- arvonnäverolaki (1501/1993)
- laki tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä (1233/2006)
- tietosuojalaki (1050/2018)

Julkisilla hankinnoilla tarkoitetaan sellaisia ostamalla tai vuokraamalla toteutettuja tavara-, palvelu- ja rakennusurakkahankintoja sekä käyttöoikeussopimuksia, joita valtio, kunnat ja kuntayhtymät tekevät oman organisaationsa ulkopuolelta.

Julkisen hallinnon peruseriaatteiden mukaisesti hankintamenettelyyn kuuluu avoimuus, tasa-puolisuus ja syrjimättömyys sekä suhteellisuuden vaatimusten huomioiminen. Suhteellisuus tarkoittaa, että hankintaa koskevien vaatimusten sekä ehdokkaalta tai tarjoajalta edellytettävien toimien tai selvitysten tulee olla oikeassa suhteessa hankinnan kokoon ja luonteeseen nähden. Samaten tarjouspyynnön sisältöön tai tarjousmenettelyn ehtoihin liittyvien vaatimusten tulee olla oikeassa suhteessa hankinnan laatuun nähden.

Tätä hankintaohjetta sovelletaan hankintalain 11 ja 12 luvuissa säädettyihin kansallisen kynnysarvon ylittäviin kansallisiin hankintoihin, sosiaali- ja terveystyyppeihin (sisältää koulutustyyppiset palvelut) sekä muihin erityisiin palveluhankintoihin. Hankintaohjetta sovelletaan myös pienhankintoihin, joista ei ole säännöksiä hankintalaissa. Hankintaohje on laadittu hankintoja tekevien tulosalueiden tueksi kansallisia hankintoja toteutettaessa.

Hanketoiminnan hankinnoissa noudatetaan lisäksi hankkeen rahoittajan ohjeita, siltä osin kuin ne ovat tarkemmat kuin Gradian hankintaohje.

EU-kynnysarvon ylittäviä hankintoja koskevia hankintalain säännöksiä ei käsitellä tässä ohjeessa. Niitä koskevat tarkat säännökset ovat hankintalain osassa II. Kuitenkin tämän hankintaohjeen luvussa 7 olevat muutoksenhakuohjeet koskevat myös EU-hankintoja.

Hankintapolitiikka ja -organisaatio

Hankintatoiminnan tehtävänä on tukea Gradian perustehtävää. Painopisteinä ovat hankinnat, joilla saavutetaan parhaimmat laadulliset ja taloudelliset vaikutukset ja joiden ympäristövaikutukset on huomioitu. Hankintatoiminnan tavoitteena on hankkia tavarat ja palvelut riittävän laadukaina, mahdollisimman kustannustehokkaasti ja saada ne käyttäjilleen oikea-aikaisesti.

Gradian pääperiaatteina ovat hankintojen avoin ja kustannustehokas kilpailuttaminen sekä kaikkien tarjoajien tasapuolinen ja syrjimätön kohtelu. Gradia edistää avointa kilpailua eikä osallistu sellaiseen toimintaan, jonka tarkoituksena tai mahdollisena seurauksena on toimivan ja reilun kilpailun rajoittuminen tai estyminen.

Gradia torjuu harmaata taloutta ja talousrikollisuutta aktiivisesti ja ennakoivasti toimimalla yhteistyössä elinkeinoelämän, verottajan ja muiden viranomaisten kanssa. Gradia edellyttää myös tavarain ja palvelujen toimittajien, heidän alihankkijoidensa sekä muiden kumppaneidemme toimivan vastuullisesti ja koulutuskuntayhtymän eettisten periaatteiden mukaisesti. Toimittajien tiedot tarkistetaan ennen sopimusten tekoa tilaajavastuulain edellyttämällä tavalla.

Hankinnoissa huomioidaan myös kestävän kehityksen kolme keskeistä teemaa:

1. Ympäristövastuu

Hankintojen keskeisiä tavoitteita ovat energia- ja materiaalitehokkuuden parantaminen, kasvihuonekaasupäästöjen pienentäminen sekä haitallisten aineiden käytön ja päästöjen vähentäminen. **Tavoitteena on hiilineutraalisuus vuoteen 2030 mennessä.**

Hankinnan ympäristökriteerit voivat liittyä esimerkiksi uusiutuvan energian käyttöön, energiatehokkuuteen, vähähiilisyteen, materiaalivalintoihin, jätteen määrän vähentämiseen ja materiaalien kiertoon. Kilpailutusvaiheessa voidaan vähentää haitallisimpien kemikaalien käyttöä rajaamalla tietyt aineet hankintaan kelpaamattomiksi.

2. Sosiaalinen vastuu

Hankittavien tavaroiden ja palveluiden tuottamisessa edellytetään kunnioitettavan ihmisoikeuksia ja työelämän perusoikeuksia. Hankintakriteereinä voivat olla esimerkiksi esteettömyys ja saavutettavuus, työllisyysmahdollisuuksien ja ihmisarvoisen työn edistäminen, ihmisoikeuksien ja työoikeuksien noudattaminen sekä pk-yritysten osallistumisen mahdollistaminen ja eettisen kaupan näkökulmat.

3. Taloudellinen vastuu

Kilpailutusvaiheessa varmistetaan terveen kilpailun ja laillisen yrittäjyyden säilyminen. Näihin liittyviä näkökulmia ovat esimerkiksi terveen kilpailun tukeminen, harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjuminen, sekä verojen ja muiden maksujen kertymisen turvaaminen

Innovatiivisilla hankinnoilla voidaan parantaa hankittavien tavaroiden tai palveluiden tuottavuutta, laatua, kestävyyttä sekä pienentää ympäristövaikutuksia. Innovatiivinen hankinta voi olla myös uudenlainen hankinnan toteutustapa. Gradia edistää innovatiivisia hankintoja joko omien tai yhteishankintojen kautta.

Gradia hyödyntää hankinnoissaan puitesopimuksia sekä yhteishankintoja tai muita yhteistyömahdollisuuksia julkisten hankintojen tarjouskilpailuissa. Puitesopimusten osalta tehdään yhteistyötä Hansel Oy:n, Sarastia Oy:n ja Jyväskylän kaupungin kilpailuttamispalvelujen kanssa. Tarvittaessa koulutuskuntayhtymälle voidaan kilpailuttaa oma puitesopimus. Puitesopimuksen ollessa voimassa koulutuskuntayhtymä on sitoutunut tekemään sopimuksen piiriin kuuluvat hankinnat sopimuksen mukaisesti. Näissä tilanteissa ei noudateta tätä ohjetta vaan voimassa olevaa puitesopimusta.

Gradian hallintosäännön **66 §:n** mukaan hankintojen tulee perustua valtuuston hyväksymään talousarvioon. Hallintosäännön **66 §:ssä** on määritelty myös hankintojen tekemistä päättävät tahot. Hallintosäännön mukaan kuntayhtymän hallitus päättää kuntayhtymän hankintaohjeesta.

Hankintojen suunnittelu ja valmistelu

Hankintayksikkönä toimii aina Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradia (y-tunnus 0208201-1), jonka nimeen tulee tarjouspyynnöissä, tilauksissa ja toimitussopimuksissa liittää kilpailuttavan tulosalueen ja yksikön nimi.

Hankintaprosessi muodostuu suunnittelusta ja valmistelusta, kilpailuttamisesta ja sopimuskaudesta. Hankinnan pääpaino on perusteellisessa valmistelussa ja suunnittelussa. Hankinnoissa sovelletaan pääpiirteissään julkisten hankintojen yleistä sopimusprosessimallia (liite 1).

Gradian hankinnat kilpailutetaan Cloudia Kilpailutus -järjestelmällä tämän ohjeen luvussa 3 mainittuja poikkeuksia lukuun ottamatta.

Ennen hankinnan aloittamista on selvitettävä sen ennakoitu arvo ja hankintaprosessin vaatima aika. Lähiesihenkilö antaa luvan alle 9 000 euron hankintoihin. Talousarviovastuullinen esihenkilö ja/tai palvelualan/toimintayksikön johtaja tuovat 9 000 euron ja sen yli menevät hankinnat tulosalueen johtoryhmään, joka antaa luvan hankinnan käynnistämiseksi.

Tavarahankinnoissa tulee selvittää mahdolliset hiilineutraalit vaihtoehdot mahdollisuuksien mukaan (esim. käytettyjen tavaroiden hankinta uusien sijaan tai organisaation sisällä tehtävät tavara-siirrot mm. kalusteet). Selvitys tulee tehdä ennen hankintaesityksen laatimista. Hiilineutraalisuuteen vaikuttavia tekijöitä ovat esim. käytetyt materiaalit, energian kulutus ja käytettävä energia, päästöt yms. Palveluhankinnoissa arvioidaan myös hiilineutraalisuustavoitteiden toteutumisesta. Esimerkiksi toimittajiin liittyvät vaatimukset (mahdolliset sertifiointit yms.) Tarkemmat tiedot Gradian kestävyystavoitteista on kirjattu Green Book:iin ja hiilitiekarttaan (<https://www.gradia.fi/...>).

Kehittämispalvelut-yksikön hankinnat päättää kehittämisjohtaja hallintosäännön määräysten mukaan.

Hankinta-asiantuntija avustaa tulosalueita ja ohjeistaa hankintojen suunnittelua, kilpailutusta ja sopimusten laadintaa sekä ylläpitää hankintoihin liittyvää ohjeistusta ja esimerkkidokumentteja.

Kansallisen ja EU-kynnysarvon ylittävät hankinnat ilmoitetaan valtiovarainministeriön ylläpitämässä maksuttomassa julkisten hankintojen ilmoituskanavassa, HILMA-palvelussa, jonne Gradian hankintailmoitukset siirtyvät Cludia-kilpailutusjärjestelmän kautta. Tarjouspyynnöt tulevat näkyville myös Tarjouspalvelu.fi- tai/ja Pienhankintaportaaliin. Hankintailmoituksen julkaisemisen jälkeen voidaan mahdollisia tarjoajia informoida auki olevasta hankinnasta sähköpostitse.

Kynnysarvot (1.1.2021)

Hankinnat jaotellaan hankinnan ennakoidun arvon mukaan seuraavasti:

- **pienhankinnat**; hankintalain kynnysarvot alittavat hankinnat
- **kansalliset hankinnat**; kansalliset kynnysarvot ylittävät, mutta EU-kynnysarvojen alle jäävät hankinnat sekä
- **EU-hankinnat**; EU-kynnysarvot ylittävät hankinnat.

Hankintalain mukaiset **kansalliset kynnysarvot** ilman arvonlisäveroa laskettuna ovat:

- 60 000 euroa tavara- ja palveluhankinnoissa sekä suunnittelukilpailuissa
- 150 000 euroa rakennusurakoissa;
- 400 000 euroa sosiaali- ja terveystalouden palveluja koskevissa hankinnoissa (hankintalain liite E kohdat 1-4, tähän ryhmään kuuluvilla hankinnoilla ei ole erillistä EU-kynnysarvoa);
- 300 000 euroa muita erityisiä palveluja koskevissa hankinnoissa
- 500 000 euroa käyttöoikeussopimuksissa.

EU-kynnysarvot ovat:

- **215 000** euroa kuntien tavarahankinnoissa, palveluhankinnoissa ja suunnittelukilpailuissa ja
- 5 382 000 euroa rakennusurakoissa.

Ajantasainen tieto voimassa olevista kynnysarvoista ja niiden tarkennuksista löytyy osoitteesta: (<https://www.hankinnat.fi/mika-julkinen-hankinta/kynnysarvot>).

EU-hankinnoista säädetään hankintalain II osassa, lisäksi niihin sovelletaan hankintalain osissa I ja IV olevia säädöksiä. EU-hankinnoissa on noudatettava jotain hankintalain 5 luvussa kuvattua menettelyä.

Markkinakartoitus

Markkinakartoituksen tavoitteena on selvittää ennakkoon hankintaan liittyviä markkinoilla olevia ratkaisuvaihtoehtoja **huomioiden Gradian hiilineutraalisuustavoitteet**, hintaa sekä toimittajia. Hankinnan laajuus, erityisosaamisen vaatimus ja toimittajamarkkinoiden tunteminen vaikuttavat markkinakartoituksen tarpeellisuuteen ja laajuuteen. Markkinakartoituksen tekevät hankinnan substanssiosaaja ja talousarviovastaullinen esimies.

Käytettäviä keinoja ovat tietopyynnöt (Hilmaan) tai osapuolia sitomaton vuoropuhelu kirjallisesti tai tapaamisten muodossa. Vuoropuhelun tarkoitus on saada hankinnan kohteesta riittävästi tietoa hankinnan suunnittelemiseksi ja tarjouspyynnön laatimiseksi. Tietoa voi saada myös yritysten verkkosivuilta, alan messuilta ja muilta vastaavan hankinnan tehneiltä hankintayksiköiltä.

Hankinnan ennakoitu arvo

Hankinnan valmistelu alkaa hankinnasta vastaavan tekemällä arviolla hankinnan ennakoidusta arvosta. Hankinnan ennakoitu arvo on arvioitava asianmukaisesti ja riittävän tarkasti. Sitä laskettaessa perusteena on suurin maksettava arvonlisäveroton hankinnan kokonaisarvo. Siihen lasketaan mukaan mahdolliset optiovuodet, palkkiot tai maksut koko sopimuskaudelta (hankintalaki 27 §).

Hankinnan keinotekoinen pilkkominen osiin hankintalain säädösten välttämiseksi on kiellettyä (hankintalaki 31 §).

Hankinnat sidosyksiköltä

Hankintalain 15 §:ssä säädetään tarkemmin hankinnasta, jonka hankintayksikkö tekee sidosyksiköltään.

2. Kansalliset hankinnat

Hankintamenettely

Kansalliset hankinnat, jotka ylittävät arvoltaan kansallisen kynnysarvon, mutta jäävät alle EU-kynnysarvon, on kilpailutettava hankintalain 11 luvun mukaisesti. Hankinta toteutetaan aina hankinnan kokoon ja luonteeseen parhaiten soveltuvaa menetelmää hyödyntäen. Hankinnoissa voidaan käyttää samankaltaisia hankintalain 5 luvussa kuvattuja menettelyjä kuin EU-kynnysarvot ylittävissä hankinnoissa tai mukauttaa niitä.

Hankintayksikkö voi toteuttaa kansallisen hankintamenettelyn huomattavasti kevyemmin ja joustavammin säännöksiin kuin EU-kynnysarvon ylittävissä hankinnoissa.

Hankintalain mukaan hankintayksikön on kuvattava hankintailmoituksessa tai tarjouspyynnössä käyttämänsä kansallinen hankintamenettely siten, että tarjoaja pystyy kuvauksen perusteella arvioimaan hankintamenettelyn luonteen, kulun ja oman roolinsa siinä.

Suorahankinta

Suorahankinta on mahdollinen silloin, jos hankintailmoituksen perusteella ei saatu lainkaan tarjouksia tai ei saatu soveltuvia tarjouksia tai osallistumishakemuksia. Suorahankinta on mahdollinen myös silloin, jos teknisestä syystä tai yksinoikeuden suojaamisen vuoksi vain tietty toimittaja voi toteuttaa hankinnan eikä vaihtoehtoisia ratkaisuja ole.

Ennen suorahankintaan siirtymistä asiasta tehdään viranhaltijapäätös. Suorahankinnassa talousarviovastaullinen esimies neuvottelee valitsemiensa toimittajien kanssa hankintasopimuksen ehdoista.

Tarkemmat määräykset suorahankinnan käytölle ovat hankintalain 40 §:ssä ja 41 §:ssä.

Tarjouspyyntö

Tarjouspyyntö on laadittava huolella ja sen on oltava selkeä, jotta sen perusteella voidaan antaa keskenään vertailukelpoisia tarjouksia. Tarjouspyyntö täydentää hankintailmoitusta ja se tehdään kirjallisesti, jotta hankintaprosessin avoimuus toteutuu. Hankintalain 68 §:ssä on määräykset EU-hankintaa koskevien tarjouspyyntöjen sisällöstä, niitä voi soveltaa myös kansallisiin tarjouspyyntöihin.

Tarjouspyynnöt tehdään sähköisesti Cludia Kilpailutuksessa, josta ne siirtyvät automaattisesti HILMA-palveluun. Gradia ottaa vastaan ainoastaan sähköisiä tarjouksia. Paperitarjousten vastaanottamiselle pitää olla erityisen painava syy.

Hankintailmoitus

Kansallisesta hankinnasta on tehtävä ilmoitus julkisten hankintojen ilmoituskanavassa www.hankintailmoitukset.fi (HILMA) käyttäen Cludia-kilpailuttamisjärjestelmää ja siltä löytyvää kansalliselle hankintailmoitukselle tarkoitettua lomaketta.

Hankintailmoituksen voi julkaista muualla, esimerkiksi koulutuskuntayhtymän omilla internet-sivuilla vasta sen jälkeen, kun se on julkaistu HILMA-palvelussa.

Hankintailmoituksessa tai tarjouspyynnössä tulee ilmoittaa käytettävä kokonaistaloudellisen edullisuuden peruste sekä tarjousten vertailuperusteet.

Kansallisille hankinnoille ei ole määritelty määräaikoja, mutta tarjoajille on varattava kohtuullinen, hankinnan kohteen ominaisuuksista riippuva, aika tarjouksen laatimiselle. Suositeltavaa on varata vähintään kolme viikkoa tarjousajaksi.

Tarjousten käsittely

Sähköisiin tarjouspyyntöihin tulleet tarjoukset käsitellään Cludia-järjestelmässä, joka luo avauspöytäkirjan ja vertailutaulukon automaattisesti. Allekirjoitettu pöytäkirja ja vertailutaulukko liitetään hankintapäätöksen liitteeksi.

Muuten tarjousten käsittelyssä noudatetaan seuraavia periaatteita:

- Tarjoukset avataan tarjousajan päätyttyä. Tarjoukset, jotka ovat tulleet myöhässä tai eivät täytä tarjouspyynnössä esitettyjä vähimmäisvaatimuksia, tulee hylätä. Avauspöytäkirjan, johon kirjataan läsnä olevat henkilöt sekä saapuneet/hyväksytyt/hylätyt tarjoukset perusteluineen, allekirjoittaa vähintään kaksi henkilöä.
- Tarjousvertailuun otetaan mukaan tarjoukset, jotka täyttävät tarjoajalle, hankinnan kohteelle ja tarjouksen sisällölle asetetut vaatimukset. Tarjousten vertailutilaisuudesta tehdään pöytäkirja, johon merkitään läsnä olevien henkilöiden lisäksi vertailuperusteet, jonka perusteella valintapäätös on tehty. Valinta tehdään tarjouspyynnössä ilmoitettuja vertailuperusteita ja kriteereitä noudattaen. Vertailusta laaditaan tarjousten vertailutaulukko. Pöytäkirjan allekirjoittaa vähintään kaksi henkilöä.

Jos tarjoukset avataan ja vertaillaan samassa tilaisuudessa, voidaan tehdä yhdistetty avaus- ja vertailupöytäkirja, johon kirjataan edellä mainitut asiat.

Hankintayksikkö voi pyytää määräajassa tarjoajaa toimittamaan, lisäämään, selventämään tai täydentämään puutteellisia tai virheellisiä tietoja ja asiakirjoja. Täsmennyspyyntö tulee tehdä kirjallisesti. Täsmennäminen ei kuitenkaan saa johtaa tarjouksen kiellettyyn muuttamiseen tai parantamiseen. Hankinta-asiantuntija auttaa täsmennyspyynnön tekemisessä tarvittaessa.

Tarjouksista on valittava kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous. Kokonaistaloudellisesti edullisin on tarjous, joka on hankintayksikön kannalta hinnaltaan halvin, kustannuksiltaan edullisin tai

hinta-laatusuhteeltaan paras. Jos hankintayksikkö käyttää muissa kuin tavarahankinnoissa kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena ainoastaan halvinta hintaa, sen on esitettävä tätä koskevat perustelut hankinta-asiakirjoissa, hankintapäätöksessä taikka hankintamenettelyä koskevassa erillisessä kertomuksessa (hankintalaki 93 §).

3. Pienhankinnat

Pienhankinnoilla tarkoitetaan kansallisen kynnyсарvon alle jääviä hankintoja. Niihin ei sovelleta hankintalakia muuta kuin hankinta-oikaisua koskevilta osin (hankintalaki 135 §).

Pienhankinnan ennakoitu arvo tulee laskea kuten kynnyсарvon ylittävien hankintojen ja tällöin perusteena käytetään suurinta maksettavaa kokonaiskorvausta ilman arvonlisäveroa huomioiden mahdolliset optiokaudet.

Pienhankinnoista ei ole velvollisuutta julkaista hankintailmoitusta Hilma-palvelussa. Arvoltaan 9000 euroa ja sen yli menevät pienhankinnat kilpailutetaan hankintalainsäädäntöä kevyemmällä ja joustavammilla menettelyillä Cludiassa olevilla pienhankintoihin tarkoitetuilla lomakkeilla, joilla tehdyt tarjouspyynnöt julkaistaan Tarjouspalvelussa (<https://tarjouspalvelu.fi/gradia>). Tarjouspyynnön laatimisessa noudatetaan soveltuvin osin tämän ohjeen kohdassa 2 annettuja ohjeita.

Arvoltaan 5 000 – alle 9 000 euron hankinnoissa hankintamenettely voidaan vaihtoehtoisesti toteuttaa kulloinkin tarkoituksenmukaisella tavalla joko tekemällä hintavertailua esimerkiksi sähköpostikyselyiden avulla tai lähettämällä kirjallinen tarjouspyyntö suunnatusti potentiaalisille yrityksille. Näistä hankinnoista laaditaan kuitenkin muistio (malli liitteenä 2), johon kirjataan saadut tarjoukset ja tehty valinta. Muistio dokumentoidaan laskun liitteeksi ostolaskujen sähköiseen kierrätysjärjestelmään.

Arvoltaan vähäisissä alle 5 000 euron hankinnoissa varmistetaan kustannusten kohtuullisuus. Hintavertailua voidaan tarvittaessa tehdä esimerkiksi selvittämällä hintatasoa puhelimitse tai perustuen verkkokauppojen päivähintoihin. Hintavertailu dokumentoidaan (esimerkiksi lyhyt yhteenveto puhelimitse tai sähköpostilla saaduista tarjouksista laskun liitteeksi ostolaskujen sähköiseen kierrätysjärjestelmään). Suora osto on mahdollinen pelkästään hankinnan arvon vähäisyyden (alle 2 000 euroa) perusteella.

Vaikka pienhankintoihin ei sovelleta hankintalakia, niissäkin noudatetaan julkisten hankintojen peruseriaatteita, joita ovat avoimuus, suhteellisuus, tarjoajien tasapuolinen ja syrjimätön kohtelu, suunnitelmallisuus, taloudellisuus ja kilpailuolosuhteiden hyödyntäminen.

Pienhankinnoissa ei ole säädettyjä vähimmäismääräaikoja. Tarjousajassa tulee ottaa huomioon pienhankinnan kohteen laajuus ja tarjouksen tekemiseen vaadittava aika.

4. Hankintapäätös

Hankinnasta tehdään perusteltu kirjallinen hankintapäätös, jonka allekirjoittaja määräytyy hallintosäännön mukaan (66 § ja 152 §). Myös suorahankinnasta perusteluineen tehdään hankintapäätös. Päätöksestä tai siihen liittyvistä asiakirjoista on käytävä ilmi ratkaisuun olennaisesti vaikuttaneet seikat, joita ovat ainakin tarjoajan tai tarjouksen hylkäämisen perusteet sekä keskeiset perusteet, joilla hyväksytyjen tarjousten vertailu on tehty.

Hankintapäätökseen tulee lisätä aina teksti siitä, että hankintasopimus ei synny hankintapäätöksen tiedoksiannolla, vaan edellyttää erillistä kirjallista sopimusta.

Hankintapäätös perusteluineen ja muutoksenhakuohjeineen on annettava tiedoksi niille, joita asia koskee. Tiedoksianto tehdään ensisijaisesti sähköisesti käyttäen tarjoajan antamaa sähköpostiosoitetta. Tiedoksiantoa koskevaan viestiin on merkittävä tieto viestin lähettämispäivästä.

Hankintapäätöksen sisältöä käsitellään hankintalain 123–124 §:ssä.

Alle 9 000 euron pienhankinnoista ei tehdä viranhaltijapäätöstä.

5. Hankintasopimus

Hankintapäätöksen tekemisen jälkeen hankintayksikön on tehtävä hankintasopimus. Hankintasopimus syntyy erillisen kirjallisen sopimuksen tekemisellä 14 päivän valitus- ja oikaisuvaatimusajan kuluttua hankintalain 127 §:n mukaisesti (sähköinen tiedonanto 3 + 14 päivää, tiedonanto postitse 7 + 14 päivää).

EU-kynnysarvon ylittävissä ja kansallisen kynnysarvon ylittävässä hankintalain liitteen E palveluhankinnassa tai käyttöoikeussopimuksessa voidaan tehdä sopimus aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tai hänen katsotaan saaneen päätöksen ja valitusosoituksen tiedoksi (odotusaika).

6. Hankinnan keskeyttäminen

Hankinta voidaan keskeyttää vain todellisesta ja perustellusta syystä. Hankinnan keskeyttämisestä tulee tehdä perusteltu päätös.

Hankintamenettely voidaan keskeyttää missä vaiheessa tahansa ennen hankintasopimuksen tekemistä. Keskeyttämisestä päättää se, jolla on toimivalta päättää kyseisestä hankinnasta.

7. Muutoksenhaku

Kynnysarvon ylittävät hankinnat

Hankintaoikaisu

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi vaatia hankintalain 132–135 §:n mukaan hankintaoikaisua. Hankintaoikaisua voi vaatia Jyväskylän koulutuskuntayhtymän hallitukselta kirjallisesti tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas, jota asia koskee. Asianosaisen on vaadittava hankintaoikaisua 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä valitusosoituksineen tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Vaatimus on esitettävä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan.

Hankintaoikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Vaatimuksesta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi. Vaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, mikäli ne eivät jo ole hankintayksikön hallussa.

Valitus markkinaoikeuteen

Tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen. Valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi voidaan saattaa hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee:

- 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua;
- 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin 75 §:n nojalla; tai
- 3) sitä, että 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan valitusaikaan.

Viranhaltijan päätössovelluksessa olevissa hankintapäätöspohjissa on yksityiskohtaisempia ohjeita hankintaoikaisun ja valituksen tekemiseen.

Pienhankinnat

Pienhankintaa, johon ei muutoin sovelleta hankintalakia, koskevaan hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi vaatia hankintaoikaisua Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian hallitukselta. Hankintaoikaisua voi vaatia kirjallisesti tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas, jota asia koskee.

Asianosaisen on vaadittava hankintaoikaisua 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä valitusosoituksineen tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Vaatimus on esitettävä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan.

Viranhaltijan päätössovelluksessa olevissa hankintapäätöspohjissa on yksityiskohtaisempia ohjeita hankintaoikaisun ja valituksen tekemiseen.

Hankintayksikön omatoiminen hankintaoikaisu

Hankintayksikkö voi myös omatoimisesti tehdä hankintaoikaisun ja korjata päätöstään, jos se tai muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu perustuu lain soveltamisessa tapahtuneeseen virheeseen tai jos asiaan on tullut sellaista uutta tietoa, joka voi vaikuttaa päätökseen, ratkaisuun tai hankintasopimuksen tekemisen edellytyksiin.

Hankintayksikön on ilmoitettava hankintaoikaisun vireille tulosta välittömästi kaikille asianosaisille. Hankintaoikaisu on tehtävä 90 päivän kuluessa siitä, kun hankintaoikaisun kohteena oleva päätös tai ratkaisu on tehty.

Päätöksen tai ratkaisun oikaiseminen ei edellytä asianosaisen suostumusta.

8. Hankinta-asiakirjojen julkisuus

Hankintayksikön asiakirjojen julkisuuteen ja asiakirjoista perittäviin maksuihin sekä asianosaisen tiedonsaantioikeuteen sovelletaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999).

Julkisuuslain mukaan tarjouspyyntö tulee julkiseksi, kun se on allekirjoitettu tai vastaavalla tavalla varmennettu. Hankintaa koskeva tarjouksen täydennyspyyntö ja tarjousasian käsittelyä varten laaditut selvitykset ja muut asiakirjat tulevat julkiseksi, kun sopimus asiassa on tehty.

Julkista hankintaa koskevat osallistumishakemukset, tarjoukset sekä muut hankintaa koskevat asiakirjat tulevat julkisiksi vasta, kun sopimus asiassa on tehty. Asiakirjat saattavat sisältää jossain määrin liikesalaisuutena salassa pidettävää tietoa. Liikesalaisuutena voidaan pitää tietoa, jolla on taloudellista arvoa ja joka ei ole yleisesti tiedossa. Tieto tarjousten vertailussa käytetystä kokonaishinnasta on kuitenkin aina annettava.

Hankintamenettelyssä asianosaisena olevalla on oikeus saada tietoa tarjousasiakirjoista esimerkiksi muutoksenhakua varten jo ennen näiden tuloa yleisesti julkiseksi. Asianosaisella ei ole silloinkaan oikeutta saada tietoa toisen tarjoajan liikesalaisuudesta. Vertailuperusteena käytetty kokonaishinta ei voi olla liikesalaisuus.

Ehdokkaita on tarkoituksenmukaista pyytää esittämään tarjouksissa ja/tai osallistumishakemuksissa annettavat liikesalaisuuden piiriin luettavat tiedot tarjousasiakirjan liitteissä.

9. Tilaajavastuu

Lakia tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä (1233/2006) sovelletaan sekä kansallisiin että pienhankintoihin.

Tilaajavastuulaki koskee vähintään 9 000 euron arvoista työtä, joka tehdään tilaajaorganisaatiossa tai yli 10 päivän vuokratyötä. Työn tulee liittyä tilaajan työtiloissa tai työkohteessa tavanomaisesti suoritettaviin tehtäviin tai kuljetuksiin.

Jos tilaajavastuulain edellytykset täyttyvät, valitulta toimittajalta tulee vaatia ennen sopimuksen/tilauksen tekemistä tilaajavastuulain mukaiset selvitykset:

- kaupparekisteriote
- selvitys merkinnästä ennakkoperintä- ja työnantaja rekisteriin sekä arvonlisäverovelvollisten rekisteriin
- todistus verovelasta taikka viranomaisen antama selvitys verovelan määrästä
- todistus eläkevakuutusten maksamisesta tai selvitys siitä, että erääntyneitä eläkevakuutusmaksuja koskeva maksusopimus on tehty
- selvitys työhön sovellettavasta työehtosopimuksesta
- selvitys työterveyshuollon järjestämisestä
- rakennustoimintaan liittyen todistus työntekijöiden lakisääteisestä tapaturmavakuutuksesta

10. Tietosuoja

Julkisia hankintoja tekevien organisaatioiden on varmistettava henkilötietojen käsittelyn lainmukaisuus tilanteissa, joissa ulkoinen sopimuskumppani tulee käsittelemään henkilötietoja hankintasopimuksen perusteella. Gradia noudattaa hankinnoissaan henkilötietojen käsittelyä koskevaa tietosuojalakia (1050/2018), joka täydentää EU:n yleistä tietosuoja-asetusta. Jos toimittaja käsittelee Gradian henkilötietoja, niin hankintasopimukseen liitetään Gradian oma sopimus henkilötietojen käsittelystä.

Tietosuojaa koskevat vaatimukset sisällytetään hankinta-asiakirjoihin jo hankinnan alkuvaiheessa, jotta tarjoajat voivat arvioida niiden vaikutuksen tarjouksensa laadinnassa.

11. Voimaantulo

Hankintaohje tulee voimaan 01.10.2023 ja sitä noudatetaan sen jälkeen toteutettavissa koulutuskuntayhtymän hankinnoissa. Hankintaohje korvaa 31.10.2013 hyväksytyn ja 23.2.2018 sekä 21.1.2021 päivitetyn hankintaohjeen. Ohjetta voidaan päivittää kynnysarvojen osalta ilman hallituksen päätöstä.

PRO2ACT Julkisten hankintojen yleinen sopimusprosessimalli

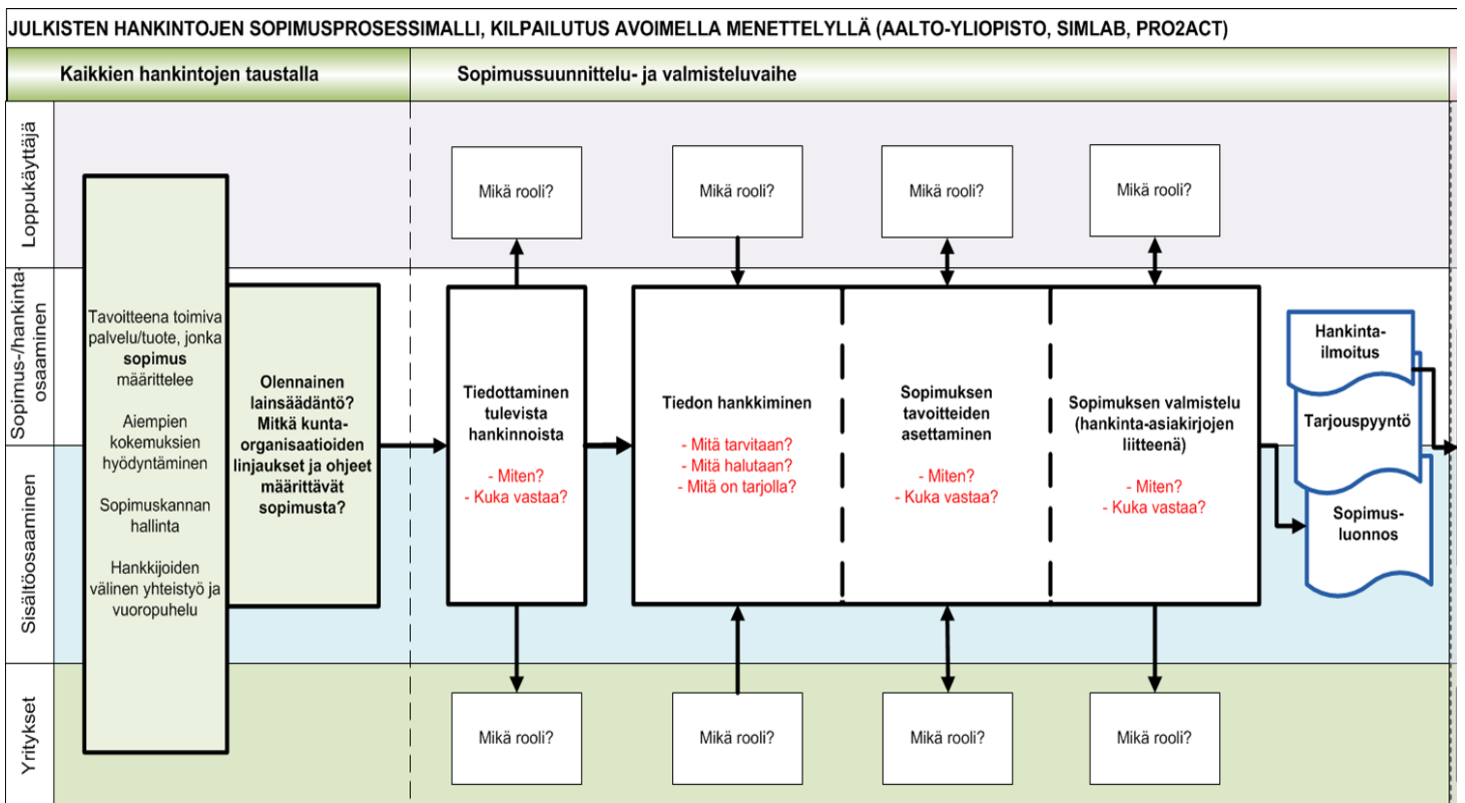
Käytettävyyden vuoksi prosessimalli on jaettu kolmeen osaan

1. Suunnittelu- ja valmistelu (taustalla yleinen strateginen suunnittelu)
2. Kilpailutus (painopiste tiedonkulussa, ei kilpailutusjuridiikassa)
3. Sopimuskausi

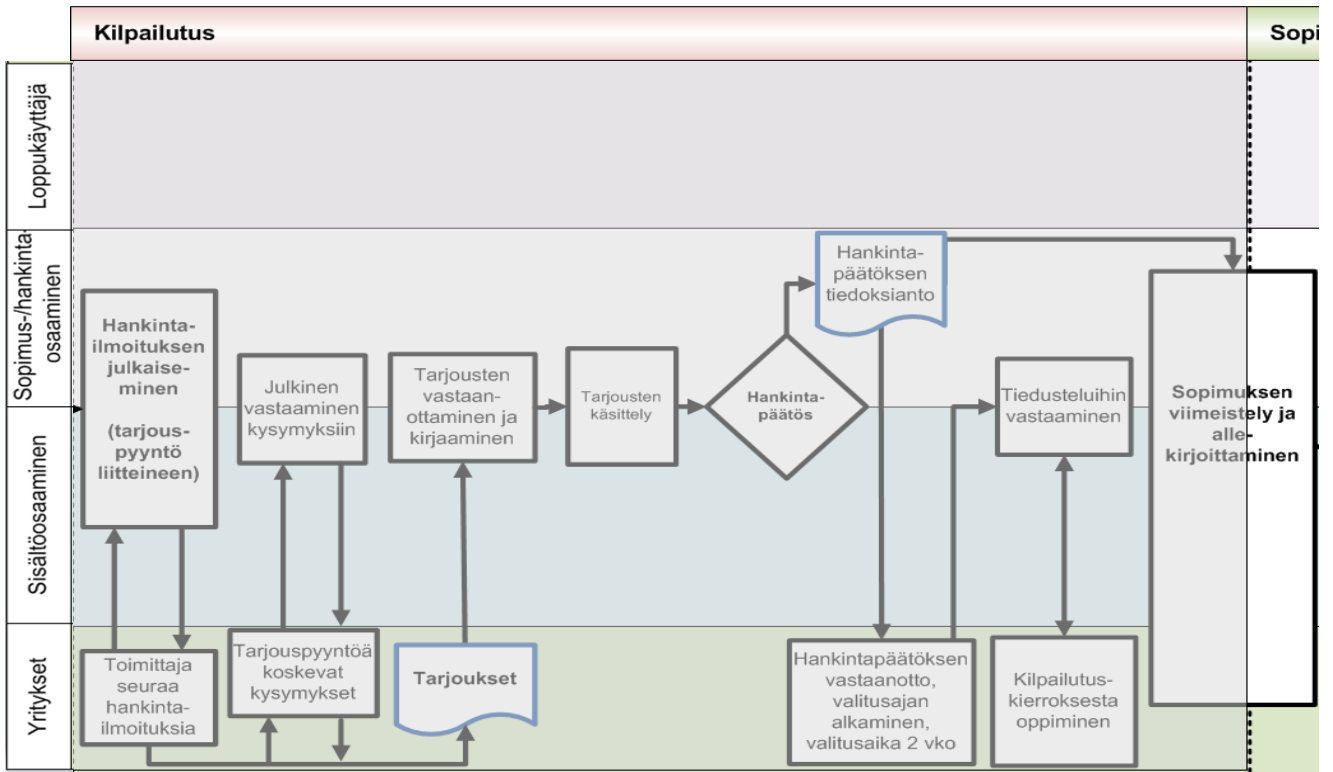
Prosessimallin vaakariveillä kuvataan neljän eri toimijatahon osallistumista hankintaprosessiin:

1. Loppukäyttäjä
2. Sopimus-/hankintaosaaminen
3. Sisältöosaaminen
4. Yritykset

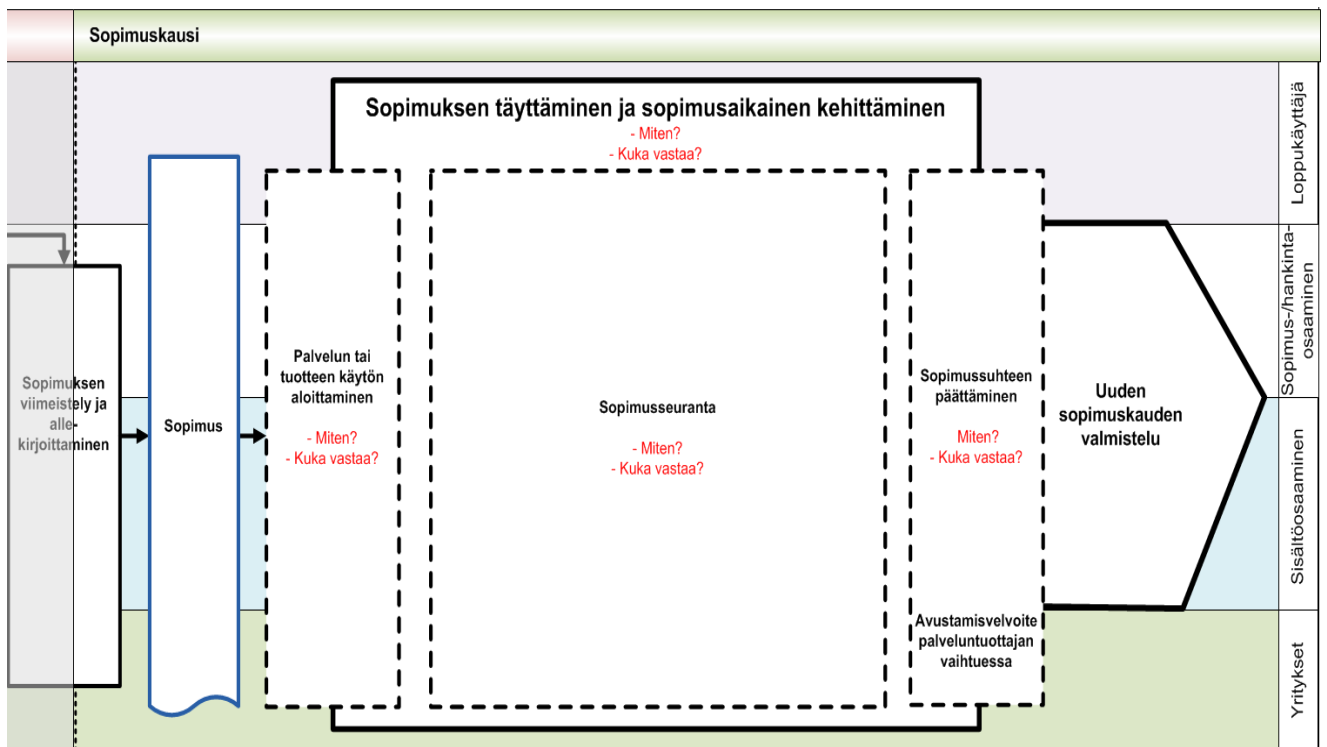
1. Sopimussuunnittelu- ja valmisteluvaihe

2. Kilpailutus

3. Sopimuskausi

MUISTIO

XXXXXXX -hankinta, toimittajan valinta

Aika: pp.kk.vvvv klo mm.tt – mm.tt

Paikka:

Osallistujat:

A

B

C

1 Hankinnan kohde ja hankintakriteerit

Kyseessä oli ... hankinta seuraavin hankintakriteerein...

2 Tarjoukset pyydetty

Tarjouksia pyydettiin seuraavilta toimittajilta...

3 Saadut tarjoukset

Tarjoaja	Tarjouspyynnön mukainen	Hinta
Tarjoaja A		
Tarjoaja B		
Tarjoaja C		
Tarjoaja D		

Taulukko 1. Tarjoushinnat

4 Yhteispisteet (kokonaistaloudellisesti edullisin, käytetään jos hinnan lisäksi laatua pisteytetään)

Tarjoaja	Hinta	Ominaisuus	Ominaisuus	Ominaisuus	Kokonaispisteet
Tarjoaja A					
Tarjoaja B					
Tarjoaja C					
Tarjoaja D					

Taulukko 2. Kokonaispisteet.

Viltanientie 1 A, PL 472
40101 Jyväskylä, FINLANDetunimi.sukunimi@gradia.fi
gradia.fiY-tunnus: 0208201-1
Kotipaikka: Jyväskylä

JYVÄSKYLÄN KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ

liite 2
2(2)

MUISTIO

5 Vertailun johtopäätös ja toimittajan valinta

Vertailun perusteella todetaan **Tarjoajan X** tarjous kokonaistaloudellisesti edullisimmaksi/hinnaltaan halvimmaksi.

Vertailun perusteella **Tarjoajan X** valitaan hankinnan toimittajaksi.

Allekirjoitus (budjettivastuullinen)

Allekirjoitus

The logo for Gradia, consisting of the word "GRADIA" in a stylized, outlined font. The letters are interconnected and have a modern, geometric feel.Viltaniementie 1 A, PL 472
40101 Jyväskylä, FINLANDetunimi.sukunimi@gradia.fi
gradia.fiY-tunnus: 0208201-1
Kotipaikka: Jyväskylä

Osavuosi- katsaus

30.6.2023

GRADIA

Kuntayhtymän neljännesvuosiraportti 30.6.2023

Osavuositarkastuksen 30.6.2023 rakenne

Osavuositarkastuksen ensimmäisessä osassa esitetään tilannekatsaus ja vuoden 2023 valtuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteutumisen tilanne. Seuraavassa osassa esitetään kuntayhtymän virallinen ulkoinen tuloslaskelma ja tase 30.6.2023 tilanteen mukaan. Sen jälkeen esitetään ns. jaksotettu tuloslaskelma ja toteumavertailu sekä kuntayhtymän tasolla että tulosalueittain. Tulosalueiden toteumavertailun yhteydessä esitetään lyhyet tulosalueiden arviot toisen vuosineljänneksen ja koko vuoden talousarvion toteutumisesta. Osavuositarkastuksessa on mukana myös lyhyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilannekatsaus sekä henkilöstö- sekä hankeraportit.

Kuntayhtymän toiminnan ja talouden kannalta olennaiset tapahtumat

Kuntayhtymän toiminnassa ei ole noussut kuluneella toisella vuosineljänneksellä 30.6.2023 mennessä esiin sellaisia olennaisia merkittäviä tapahtumia, joita ei olisi ollut tiedossa valtuuston 16.12.2022 hyväksyessä vuoden 2023 talousarviota.

Kuntayhtymän taloudellinen toimintaympäristö on pysynyt edelleen epävakana, mutta syksyllä 2022 yt-neuvotteluissa tehdyt vaikeat ratkaisut ja toimenpiteet ovat kääntämässä kuntayhtymän talouden suunnan.

Koronapandemialla ei ole ollut enää terveysvaikutuksia Gradian toimintaan, mutta pandemian vaikutukset näkyvät vielä pitkään oppimistuloksissa. Oppimisvelkaa kurotaan edelleen kiinni ja tarvittavia tukitoimia jatketaan.

Keskeiset tekijät, joiden ennakoitaan vaikuttavan tilikauden tuottojen ja kulujen määrään

Tilikauden 2023 tuottojen määrään vaikuttavat vuoden 2022 lopussa saatu valtionosuuspäätös, joka oli noin 1,4 milj. euroa suurempi kuin mitä talousarvio 2023 tehdessä oli arvioitu. Kulujen määrään on vaikuttanut kevään 2023 palkkaratkaisu, joka oli budjetoitua suurempi esim. kertaerä (n. 500 000 euroa) ei sisällynyt budjetoituihin palkkoihin.

Alkuvuoden toteuman sekä edellä mainittujen tekijöiden perusteella kuntayhtymän vuoden 2023 tulos toteutuu talousarvion mukaisena tai hieman parempana.

Osavuositarkastus 30.6.2023: Tuloslaskelmat ja taseet

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä		Virallinen tuloslaskelma	
INTIME/KIRJANPITO			
Kuntayhtymä 06/2023	Kuluva kausi	Vuoden alusta	Edellisen vuoden toteutunut
TULOSLASKELMA			
TOIMINTATUOTOT			
Myyntituotot	7 809 224	47 907 074	93 459 493
Maksutuotot	3 293	42 830	90 317
Tuet ja avustukset	175 533	1 089 659	5 016 648
Muut toimintatuotot	208 006	1 296 864	2 560 165
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	8 196 056	50 336 427	101 126 623
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0
TOIMINTAKULUT			
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-4 832 728	-25 417 767	-54 359 386
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-790 676	-4 148 318	-10 458 342
Muut henkilösivukulut	-186 967	-982 174	-1 822 999
Palvelujen ostot	-846 713	-5 570 092	-11 458 617
Aineet, tarvikkeet, tavarat			
Ostot tilikauden aikana	-569 260	-3 657 773	-8 455 136
Varast. lis (+) tai väh (-)	0	0	16 818
Avustukset	-15 706	-107 766	-210 102
Muut toimintakulut	-415 563	-2 330 360	-5 455 286
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-7 657 613	-42 214 250	-92 203 050
TOIMINTAKATE	538 443	8 122 177	8 923 573
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	0	140	-16 658
Muut rahoitustuotot	920	121 562	131 961
Korkokulut	0	-87 987	-254 909
Muut rahoituskulut	-52	-1 686	-423 714
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	868	32 029	-563 319
VUOSIKATE	539 311	8 154 206	8 360 254
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-837 469	-5 046 400	-10 021 049
Arvonalentumiset	0	0	-344 000
Poistot ja arvonalent. yht.	-837 469	-5 046 400	-10 365 049
Satunnaiset erät			
TILIKAUDEN TULOS	-298 158	3 107 806	-2 004 795
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	0	0	1 145 267
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-298 158	3 107 806	-859 528

Taulukko 1. Kuntayhtymän ns. virallinen tuloslaskelma.

Kuntayhtymän tuloslaskelma sisältää Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian ja Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen tuloslaskelman yhdisteltynä. Tässä ns. virallisessa tuloslaskelmassa ei ole mukana jaksotettuja eriä, kuten lomapalkkoja.

Kuntayhtymä 06/2023			
T A S E	Avaustase	Kauden toteutunut	Vuoden alusta
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet			
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	3 679 695	0	3 679 695
Rakennukset	118 053 211	-682 686	113 918 371
Koneet ja kalusto	5 935 952	-155 045	5 037 047
Muut aineelliset hyödykkeet	244 070	0	244 070
Ennakkomaksut ja kesk.er.h.	1 018 438	508	958 757
Aineelliset hyödykkeet yht.	128 931 366	-837 223	123 837 939
Sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	393 255	0	393 255
Muut saamiset	123 264	0	123 264
Sijoitukset yht.	516 519	0	516 519
PYSYVÄT VASTAAVAT YHT.	129 447 885	-837 223	124 354 458
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			
Lahj.rahastojen erityiskatt.	497 167	-27 028	487 161
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	497 167	-27 028	487 161
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus			
Aineet ja tarvikkeet	173 184	0	173 184
Vaihto-omaisuus yht.	173 184	0	173 184
Saamiset			
Pitkäaikaiset saamiset			
Lyhytaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset	796 835	-203 106	464 704
Muut saamiset	316 469	-45 410	1 090 637
Siirtosaamiset	1 060 432	4 494 146	5 031 785
Lyhytaikaiset saamiset yht.	2 173 735	4 245 630	6 587 125
Saamiset yht.	2 173 735	4 245 630	6 587 125
Rahoitusarvopaperit			
Rahat ja pankkisaamiset			
Rahat ja pankkisaamiset yht.	5 899 491	-3 434 061	6 875 096
VASTAAVAA YHTEENSÄ	138 191 462	-52 682	138 477 025

Taulukko 2. Kuntayhtymän tase - Vastaavaa.

Taseen luvut sisältävät kuntayhtymän ja liikelaitoksen taseet yhdisteltynä.

Kuntayhtymä 06/2023			
T A S E	Avaustase	Kauden toteutunut	Vuoden alusta
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA			
Peruspääoma	-13 671 481	0	-13 671 481
Muut omat rahastot	-36 716 876	0	-36 716 876
Ed.tilikausien yli-/alijäämä	-32 843 319	0	-32 843 319
Tilikauden yli-/alijäämä	0	298 158	-3 107 806
Oma pääoma yhteensä	-83 231 676	298 158	-86 339 482
POISTOERO JA VAPAAEHT.VARAUK.			
Poistoero	-18 250 428	0	-18 250 428
Poistoero ja vapaaeht.var.yht	-18 250 428	0	-18 250 428
PAKOLLISET VARAUKSET			
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT			
Lahjoitusrahastojen pääomat	-497 782	13 299	-500 890
Toimeksiantojen pääomat yht.	-497 782	13 299	-500 890
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen			
Lainat rahoitus- ja vak.lait	-16 666 680	0	-16 666 680
Pitkäaik.vieras pääoma yht.	-16 666 680	0	-16 666 680
Lyhytaikainen			
Lainat rahoitus- ja vak.lait	-5 099 998	0	-3 799 999
Ostovelat	-3 581 733	409 160	-1 104 826
Muut velat	-1 095 427	-368 609	-2 455 784
Siirtovelat	-9 767 740	-299 327	-9 358 937
Lyhytaikainen vieras pääoma	-19 544 897	-258 775	-16 719 545
Vieras pääoma yhteensä	-36 211 577	-258 775	-33 386 225
VASTATTAVAA	-138 191 462	52 682	-138 477 025

Taulukko 3. Kuntayhtymän tase - Vastattavaa.

Taseen luvut sisältävät kuntayhtymän ja liikelaitoksen taseet yhdisteltynä.

Kuntayhtymän tuloslaskelma budjettivertailuna

Taulukko 4. Kuntayhtymän tuloslaskelma budjettivertailuna sisältäen Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen luvut.

Kuntayhtymä 06/2023			1 000 €
	Toteutunut	Talousarvio	Ero
TOIMINTATUOTOT	6/2023	6/2023	
Opiskelijatuotot	43 988	43 988	0
Myyntituotot (ulkoiset)	3 399	3 835	-436
Myyntituotot (sisäiset)	9 017	8 925	92
Tuet ja avustukset, hankerah.	1 468	1 276	192
Vuokratuotot (ulkoiset)	1 015	867	148
Vuokratuotot (sisäiset)	8 877	8 891	-14
Muut toimintatuotot	324	301	23
TOIMINTATUOTOT YHT.	68 089	68 083	6
TOIMINTAKULUT			
Henkilöstökulut, opetustyö	-22 205	-22 604	400
Henkilöstökulut, muu työ	-9 963	-10 316	353
Palveluiden ostot (ulkoiset)	-5 570	-5 188	-382
Palveluiden ostot (sisäiset)	-9 012	-8 934	-78
Aineet ja tarvikkeet	-3 663	-4 101	438
Avustukset	-108	-95	-13
Vuokrat (ulkoiset)	-2 124	-1 903	-221
Vuokrat (sisäiset)	-8 877	-8 878	1
Verot	-107	-26	-81
Muut toimintakulut	-99	-46	-53
TOIMINTAKULUT YHT.	-61 727	-62 091	364
TOIMINTAKATE	6 362	5 992	369
Korkotuotot(+)/korkokulut(-)	32	7	25
VUOSIKATE	6 394	5 999	394
Suunn. muk. poistot	-5 046	-5 120	74
TILIKAUDEN TULOS	1 347	879	468
YLI/ALIJÄÄMÄ	1 347	879	468

Huomaa, että tässä budjettivertailussa lomaraha on jaksotettu kaikille kuukausille henkilösivukuluprosenttien kautta ja sen vuoksi luvut poikkeavat ns. virallisen tuloslaskelman luvuista.

Tulosalueiden katsaukset 30.6.2023 ja ennuste koko vuoden 2023 toteumista

Ammattiopisto Gradia on aloittanut 1.8.2023 alkaen yhtenä tulosalueena. Kevään 2023 tarkastelujaksolla Gradia Jyväskylä ja Gradia Jämsä olivat omia tulosalueita. Syksystä 2023 lähtien raportointi esitetään yhtenä ammatillisena tulosalueena.

Gradia Jyväskylä

Kesäkuun lopun tilanne oli ylijäämäinen +808 000 euroa ollen kuitenkin -200 000 euroa budjetoitua pienempi. Toimintatuotot toteutuivat -1,5 % budjetoitua pienempinä. Merkittävin poikkeama näkyy ulkoisissa myyntituotoissa. Gradia-koulutuspalvelut Oy:n kautta tulleista valmentavista koulutuksista osa ei toteutunut suunnitellusti: ryhmät olivat suunniteltua pienempiä, toteutuksia oli arvioitua vähemmän opiskelijarekrytointihaasteiden vuoksi tai aloitusajankohta siirtyi loppuvuoteen. Lisäksi taantuman merkit olivat tunnistettavissa yritysten toiminnassa, mikä on heijastunut osittain yrityskoulutusten toteutuksiin.

Koulutusvienti ja siitä saatavat tuotot eivät ole toteutunut budjetoidusti johtuen suurelta osin Kenian tilauskoulutuksen ensimmäisen opiskelijaryhmän opintojen viivästymisestä (viranomaislupien ja rahoitukseen liittyvät haasteet). Budjetoinnissa oli lisäksi arvioitu uuden kenialaisryhmän saapuminen Jyväskylään alkuvuodesta, mikä ei myöskään ole toteutunut. Tämänhetkisen tiedon mukaan vuonna 2023 toteutuu vain yksi Keniasta tuleva tilauskoulutusryhmä.

Toimintakulut toteutuivat -0,8 % budjetoitua pienempinä. Alkuvuonna kertynyt henkilöstömenojen ylijäämä kattoi kesäkuussa realisoituneet palkankorotukset. Tiukkaa talouskuria jatkettiin edelleen, mikä näkyi erityisesti aineissa ja tarvikkeissa. Oppisopimuskoulutusten määrän kasvu näkyy lisääntyvinä avustuksina (opiskelijoille maksetut päivärahat) sekä ulkoisten palveluiden ostoina (yrityksille maksetut koulutuskorvaukset).

Oppilaitos-tulosalue tulee tämänhetkisen käsityksen mukaan tekemään budjetoitua paremman tuloksen. Tähän vaikuttaa Gradian saama ennakoitua suurempi valtionosuusrahoitus, joka ei vielä näy ammatillisen koulutuksen tuotoissa.

Gradia Jyväskylä	Toteutunut 6/2023	Talousarvio 6/2023	1 000 € Ero
TOIMINTATUOTOT			
Opiskelijatuotot	29 656	29 656	0
Myyntituotot (ulkoiset)	2 060	2 666	-606
Myyntituotot (sisäiset)	289	228	61
Tuet ja avustukset, hankerah.	2	0	2
Vuokratuotot (ulkoiset)	6	0	6
Muut toimintatuotot	67	7	60
TOIMINTATUOTOT YHT.	32 080	32 557	-477
TOIMINTAKULUT			
Henkilöstökulut, opetustyö	-14 536	-14 695	159
Henkilöstökulut, muu työ	-2 894	-3 003	108
Palveluiden ostot (ulkoiset)	-1 375	-1 269	-106
Palveluiden ostot (sisäiset)	-5 301	-5 264	-37
Aineet ja tarvikkeet	-989	-1 153	164
Avustukset	-89	-68	-21
Vuokrat (ulkoiset)	-253	-247	-6
Vuokrat (sisäiset)	-5 216	-5 234	18
Verot	-32	-12	-20
Muut toimintakulut	-32	-32	0
TOIMINTAKULUT YHT.	-30 716	-30 976	260
TOIMINTAKATE	1 364	1 581	-217
Korkotuotot(+)/korkokulut(-)	0	0	0
VUOSIKATE	1 364	1 581	-217
Suunn. muk. poistot	-556	-573	17
TILIKAUDEN TULOS	808	1 008	-200
YLI/ALIJÄÄMÄ	808	1 008	-200

Gradia Jämsä

Gradia Jämsän taloudellinen tilanne on alijäämäinen, mutta kuitenkin yli 100 000 euroa budjetoitua parempi.

Toimintatuotot olivat 44 000 euroa suunniteltua pienemmät. Ero johtui pääosin siitä, että koulu ei myynyt kolmea suunnitelmissa ollutta käytettyjä metsätraktoria. Myytiin vain nykyiseen opetuskäyttöön sopimaton harvesteri, koska siihen ei enää ollut järkevää tehdä ohjelmistopäivityksiä. Myimme myös vuosikymmeniä vanhan suo-ojituskaivinkoineen ja puutarha-alan vanhentuneen ammattikäyttöön tarkoitetun ruohonleikkurin.

Ulkoisia myyntituottoja on tullut suunnitelman mukaan, oppilastöiden osuus oli kaikestaan 134 000 euroa (72 %), josta metsäalan opiskelijatyötulot olivat 98 000 euroa (73 %). Sisäiset myyntituotot ovat lähinnä puutarha-alan tuotteiden myyntiä.

Toimintakuluissa säästöä on kertynyt 154 000 euroa, josta suurin säästö 101 000 euroa (66 %) on kertynyt aineissa ja tarvikkeissa, eniten säästöjä on syntynyt sähkö-, logistiikka-, ja puutarha-alalla kohonneista kustannuksista huolimatta.

Henkilöstökuluja toteutui 66 000 euroa (2,5 %) vähemmän kuin oli suunniteltu, tämä selittynee henkilöstömäärän vähenemisenä. Palveluiden ulkoiset ja sisäiset ostot ovat hyvin lähellä budjetoitua. Avustuksissa sosiaali- ja terveysala sekä kasvatus- ja ohjausala varautuivat suurempiin oppisopimuskorvauksiin kuin on toteutunut.

Suunniteltujen metsäkoneiden myynti ei toteutune kokonaisuudessaan, sillä metsäalan opiskelijamäärät ovat nousussa. Alalla aloitti elokuun alussa 40 oppivelvollista opiskelijaa. Tätä taustaa varten tarvitaan ns. pihakoneita ajoharjoitteluun. Myös valtionosuustulon lopullinen määrä ja leasingkorkojen kustannukset aiheuttaa epävarmuutta loppuvuoden ennustamiseen.

Gradia Jämsä	Toteutunut 6/2023	Talousarvio 6/2023	1 000 € Ero
TOIMINTATUOTOT			
Opiskelijatuotot	4 601	4 601	0
Myyntituotot (ulkoiset)	186	183	3
Myyntituotot (sisäiset)	5	0	5
Tuet ja avustukset, hankerah.	156	156	0
Vuokratuotot (ulkoiset)	1	0	1
Muut toimintatuotot	108	160	-52
TOIMINTATUOTOT YHT.	5 056	5 100	-44
TOIMINTAKULUT			
Henkilöstökulut, opetustyö	-2 251	-2 274	22
Henkilöstökulut, muu työ	-292	-336	44
Palveluiden ostot (ulkoiset)	-331	-325	-6
Palveluiden ostot (sisäiset)	-1 119	-1 112	-7
Aineet ja tarvikkeet	-254	-355	101
Avustukset	-10	-18	8
Vuokrat (ulkoiset)	-112	-112	0
Vuokrat (sisäiset)	-898	-889	-9
Verot	-10	-9	-1
Muut toimintakulut	-2	-2	0
TOIMINTAKULUT YHT.	-5 278	-5 432	154
TOIMINTAKATE	-221	-332	111
Korkotuotot(+)/korkokulut(-)	0	0	0
VUOSIKATE	-221	-332	111
Suunn. muk. poistot	-215	-208	-7
TILIKAUDEN TULOS	-436	-540	104
YLI/ALUÄÄMÄ	-436	-540	104

Gradia Jyväskylä ja Gradia Jämsä yhteensä

Gradian ammatillisen koulutuksen tuloalue yhteensä on tarkasteluajanjaksolla noin 372 000 euroa ylijäämäinen ollen lähes talousarviossa. Ammatillinen koulutus tulee tämänhetkisen käsityksen mukaan tekemään budjetoitua paremman tuloksen vuonna 2023.

Gradia-lukiot

Gradia-lukioiden toimintatuotot ovat toteutuneet budjetoidun mukaisena ja toimintakulut ovat toteutuneet hieman budjetoitua pienempinä.

Henkilöstökulujen toteuma on noin 185 000 euroa alle budjetoidun, mitä selittää varovaisesti valmisteltu opintotarjotin ja pienet sijaiskustannukset.

Aineiden ja tarvikkeiden osalta oppivelvollisuuden laajanemisen ja maksuttoman toisen asteen kustannukset ovat toteutuneet lähes arvioidusti. Talousarvion ylittyminen selittyy sillä, että osa lukuvuoden 2023–2024 oppimateriaaleista on jo kirjautunut alkuvuoden menoihin.

Ulkoisten palveluiden ostoissa ja ulkoisissa vuokrissa on edelleen säästöä suhteessa budjettiin. Osittain alitus selittyy mm. tiukentuneilla linjauksilla ulkoisten tilojen vuokraamisessa sekä kansainvälisten liikkuvuuksien tekemisellä vain Erasmus+-ohjelman rahoituksella. Ulkoisten palveluiden ostot painottuvat lisäksi osittain uuden lukuvuoden alkuun ja siten syksyyn 2023. Alkuvuonna 2023 ulkoisten palveluiden ostot ovat kahden ensimmäisen neljänneksen aikana toteutuneet 137 000 euroa budjetoitua pienempinä. Tarkempi ennuste vuoden 2023 osalta muodostuu kolmannen neljänneksen jälkeen, kun lukuvuoden alun kulut ovat selvillä.

Vuoden 2023 kahden ensimmäisen neljänneksen tulos on Gradia-lukioissa toteutunut jonkin verran budjetoitua parempana. Tuloksessa näkyy varautuminen palkankorotusten seurauksena kasvaneisiin henkilöstömenoihin vuoden jälkimmäisen puolikkaan osalta. Koko vuoden toteuman ennustetta voidaan arvioida tarkemmin, kun lukuvuoden 2023–2024 opetusresurssi on nähtävissä palkkaraporteissa syyskuussa. Tämänhetkisen tiedon perusteella Gradia-lukioiden tulos on toteutumassa talousarvion mukaisena.

Gradia-lukiot	Toteutunut 6/2023	Talousarvio 6/2023	1 000 € Ero
TOIMINTATUOTOT			
Opiskelijatuotot	9 731	9 731	0
Myyntituotot (ulkoiset)	2	0	2
Myyntituotot (sisäiset)	6	6	0
Tuet ja avustukset, hankerah.	10	0	10
Muut toimintatuotot	29	0	29
TOIMINTATUOTOT YHT.	9 778	9 737	41
TOIMINTAKULUT			
Henkilöstökulut, opetustyö	-5 416	-5 636	220
Henkilöstökulut, muu työ	-487	-452	-35
Palveluiden ostot (ulkoiset)	-124	-261	137
Palveluiden ostot (sisäiset)	-2 160	-2 145	-15
Aineet ja tarvikkeet	-278	-76	-202
Avustukset	0	-6	6
Vuokrat (ulkoiset)	-168	-200	32
Vuokrat (sisäiset)	-1 355	-1 344	-11
Verot	0	0	0
Muut toimintakulut	-1	-2	1
TOIMINTAKULUT YHT.	-9 990	-10 122	132
TOIMINTAKATE	-211	-385	173
Korkotuotot(+)/korkokulut(-)	0	0	0
VUOSIKATE	-211	-385	173
Suunn. muk. poistot	-46	-53	7
TILIKAUDEN TULOS	-257	-438	180
YLI/ALIJÄÄMÄ	-257	-438	180

Gradia Hallinto ja kehittäminen

Hallinto ja kehittäminen tulosalueen kustannuspaikoista suurin osa on toteutunut talousarvion mukaisesti. Hallintopalveluissa ulkoiset palveluiden ostot ovat toteutuneet huomattavasti budjetoitua suurempana johtuen yt-prosessista aiheutuneista erilaisista selvitystöistä ja tukitoimista. Budjetin ja toteuman pienet erot tulevat tämän hetken arvion mukaan kuitenkin tasaantumaan yksikkötasolla eli kokonaisuudessaan hallinto ja kehittäminen tulosalueen budjetti etenee talousarvion mukaisesti ulkoisia palveluiden ostoja lukuun ottamatta.

Kehittämispalveluissa ulkoisten hankkeiden kustannuspaikka näyttäytyy kesäkuun tuloksessa alijäämäiseltä, sillä kesälomien vuoksi kesäkuun ja heinäkuun hanketuottojen tuloutukset ja jaksotukset tehdään vasta elokuussa. Hakupalveluiden kustannuspaikan arvioidaan jäävän tältä vuodelta hieman ylijäämäiseksi henkilöstömäärän supistuttua yt-menettelyssä päätettyä aiemmin. Asuntolapalveluihin on vielä laskuttamatta ulkopuolisen palvelunjärjestäjän kesähotellitoiminnan tuotot, joista arvio on tällä hetkellä vajaa 15 000 euroa. Tietopalveluiden kustannuspaikka tulee jäämään hieman alijäämäiseksi, sillä budjetista puuttui kirjastojen muuttoon ja toimintamallin muutokseen liittyneitä ostopalveluita.

Loppuvuonna ei ole ennustettavissa merkittävää muutosta budjetoituihin menoihin tai tuloihin.

Hallinto ja kehittäminen	1 000 €		
	Toteutunut 6/2023	Talousarvio 6/2023	Ero
TOIMINTATUOTOT			
Myyntituotot (ulkoiset)	36	12	24
Myyntituotot (sisäiset)	6 156	6 156	0
Tuet ja avustukset, hankerah.	1 262	1 084	178
Muut toimintatuotot	12	0	12
TOIMINTATUOTOT YHT.	7 466	7 252	214
TOIMINTAKULUT			
Henkilöstökulut, opetustyö	-2	0	-2
Henkilöstökulut, muu työ	-4 581	-4 753	172
Palveluiden ostot (ulkoiset)	-1 981	-1 481	-500
Palveluiden ostot (sisäiset)	-87	-61	-26
Aineet ja tarvikkeet	-71	-78	7
Avustukset	-10	-3	-7
Vuokrat (ulkoiset)	-30	-4	-26
Vuokrat (sisäiset)	-905	-909	4
Verot	-2	0	-2
Muut toimintakulut	-56	-7	-49
TOIMINTAKULUT YHT.	-7 724	-7 296	-428
TOIMINTAKATE	-258	-44	-214
Korkotuotot(+)/korkokulut(-)	120	97	23
VUOSIKATE	-138	53	-191
Suunn. muk. poistot	-101	-107	6
TILIKAUDEN TULOS	-239	-54	-185
YLI/ALIJÄÄMÄ	-239	-54	-185

Gradia-ravintolat

Gradia-ravintoloiden kesäkuun lopun tilanne oli +296 000 euroa ylijäämäinen. Tulos oli +165 000 euroa budjetoitua parempi. Toimintatuotot toteutuivat +206 000 budjetoitua isompana, josta ulkoisten myyntituottojen osuus oli +140 000 euroa ennakoitua suurempi. Toimintakuluista henkilöstökulut toteutuivat 40 000 euroa budjetoitua pienempinä huolimatta kesäkuussa maksetusta kertaerästä sekä toteutuneista palkankorotuksista. Aine- ja tarvikeostot ylittivät 108 000 euroa. Loppuvuoden arvioidaan toteutuvan hiukan talousarviota paremmin.

Gradia-ravintolat	1 000 €		
	Toteutunut	Talousarvio	Ero
	6/2023	6/2023	
TOIMINTATUOTOT			
Myyntituotot (ulkoiset)	1 040	900	140
Myyntituotot (sisäiset)	1 615	1 552	63
Tuet ja avustukset, hankerah.	39	36	3
Muut toimintatuotot	0	0	0
TOIMINTATUOTOT YHT.	2 694	2 488	206
TOIMINTAKULUT			
Henkilöstökulut, muu työ	-838	-878	40
Palveluiden ostot (ulkoiset)	-39	-55	16
Palveluiden ostot (sisäiset)	-295	-297	2
Aineet ja tarvikkeet	-724	-616	-108
Vuokrat (ulkoiset)	4	-5	9
Vuokrat (sisäiset)	-503	-502	-1
Verot	-4	-4	0
Muut toimintakulut	0	0	0
TOIMINTAKULUT YHT.	-2 398	-2 357	-41
TOIMINTAKATE	296	131	165
VUOSIKATE	296	131	165
TILIKAUDEN TULOS	296	131	165
YLI/ALIJÄÄMÄ	296	131	165

Gradia-kiinteistöt-liikelaitos

Kiinteistöliikelaitoksen toisen kvartaalin tulos oli 1 176 milj. euroa ylijäämäinen, tulos oli 52 % parempi kuin oli talousarviossa suunniteltu.

Toimintatuotot ovat toteutuneet 65 000 euroa suurempina kuin oli talousarviossa suunniteltu. Ulkoisia vuokratuottoja on kertynyt budjetoitua enemmän, sillä talousarvion laadinnan jälkeen on tullut uusia vuokrasopimuksia.

Toimintakuluissa on kertynyt säästöä 287 000 euroa, joista suurimmat säästöt ovat aineissa ja tarvikkeissa (476 000 euroa), joista kaukolämmön ja sähköosuus on lähes 400 000 euroa. Ulkoiset vuokrat ovat vastaavasti olleet 231 000 euroa budjetoitua suuremmat, johtuen odotettua suuremmista indeksikorotuksista. Myös ulkoisissa palveluissa kertyi 77 000 euroa kustannuksia budjetoitua vähemmän.

Ennustetta parantaa Jämsän B-rakennuksen myynti ja poistojen pienempi toteuma johtuen kiinteistön arvonalennuksesta ja suunniteltujen rakennushankkeiden alas kirjaamisesta. Edellä mainitut ovat tulleet talousarvion laadinnan jälkeen. Ennustetta alentaa kiinteistöveropäätös, joka on n. 100 000 euroa budjetoitua suurempi, kiinteistöveron nousuun vaikutti rakennuskustannusindeksin nousu ja tehdyt perusparannusinvestoinnit.

Gradia-kiinteistöt	1 000 €		
	Toteutunut 6/2023	Talousarvio 6/2023	Ero
TOIMINTATUOTOT			
Myyntituotot (ulkoiset)	76	74	2
Myyntituotot (sisäiset)	945	983	-38
Vuokratuotot (ulkoiset)	1 008	867	141
Vuokratuotot (sisäiset)	8 877	8 891	-14
Muut toimintatuotot	108	134	-26
TOIMINTATUOTOT YHT.	11 014	10 949	65
TOIMINTAKULUT			
Henkilöstökulut, muu työ	-871	-894	23
Palveluiden ostot (ulkoiset)	-1 720	-1 797	77
Palveluiden ostot (sisäiset)	-50	-55	5
Aineet ja tarvikkeet	-1 347	-1 823	476
Vuokrat (ulkoiset)	-1 566	-1 335	-231
Verot	-59	-1	-58
Muut toimintakulut	-8	-3	-5
TOIMINTAKULUT YHT.	-5 621	-5 908	287
TOIMINTAKATE	5 393	5 041	352
Korkotuotot(+)/korkokulut(-)	-88	-90	2
VUOSIKATE	5 305	4 951	354
Suunn. muk. poistot	-4 129	-4 179	50
TILIKAUDEN TULOS	1 176	772	404
YLI/ALIJÄÄMÄ	1 176	772	404

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteumat 1.1 – 30.6.2023

Syksyn 2022 yhteistoimintaneuvotteluissa tehtyjen päätösten myötä Jämsän kaupunki on tehnyt useita oikaisuvaatimuksia Gradian hallituksen päätöksistä. Oikaisuvaatimukset on tehty Gradian hallituksen päätöksistä 24.11.2022 § 126–130 (yhteistoimintaneuvotteluiden lopputulemaan liittyviä päätöksiä), 16.12.2022 § 150–151 (kuntayhtymän johtajan päätösten otto-oikeuteen sekä valtuuston päätösten täytäntöönpanoon liittyvät päätökset) sekä 26.1.2022 § 7 (oppilaitoksen nimi). Gradian hallitus on käsitellyt kevään 2023 aikana kaikki tehdyt oikaisuvaatimukset. Jämsän kaupunki on valittanut kaikista oikaisuvaatimusten myötä annetuista päätöksistä hallinto-oikeuteen. Gradia on antanut hallinto-oikeudelle oman selvityksensä tehtyihin valituksiin, lukuun ottamatta päätöstä 26.1.2023 § 7 oppilaitoksen nimestä, josta lausunto tullaan antamaan 31.8.2023 mennessä. Edellä mainituista valituksista Gradian hallituksen päätöksiin 16.12.2022 § 150–151 on kuntayhtymälle saapunut 18.8.2023 hallinto-oikeuden päätös 1536/2023, jonka mukaan Jämsän kaupungin valitus hylätään. Myös Gradian valtuuston päätöksestä 16.12.2022 § 31 (talousarvion hyväksyminen vuodelle 2023) on valitettu hallinto-oikeuteen ja Gradian valtuusto on kokouksessaan 26.5.2023 antanut tähän selvityksen. Lisäksi Jämsän kaupunki on lähettänyt hallinto-oikeuteen hakemuksen hallintoriita-asiassa kesäkuussa 2023. Gradian hallitus tulee vastaamaan hallinto-oikeuden selityspyyntöön hallintoriita-asiassa 4.10.2023 mennessä.

Syksyn 2022 yhteistoimintaneuvotteluiden myötä tehdyistä 61 irtisanomispäätöksistä on tehty yhteensä kuusi oikaisuvaatimusta. Keväällä 2023 on käsitelty kaksi työsopimussuhteisen henkilön irtisanomisesta tehtyä oikaisuvaatimusta ja elo-syyskuussa 2023 käsitellään neljä virkasuhteisten henkilöiden irtisanomisista tekemään oikaisuvaatimusta.

Edelleen Jämsän kaupunki on tilannut oman selvityksensä Jämsän ammatillisen koulutuksen järjestämisen vaihtoehtoista. Selvityksen pohjalta Jämsän kaupunki mahdollisesti tekee ratkaisuja, joilla voi olla taloudellisia ja toiminnallisia vaikutuksia Gradialle tulevina vuosina.

Tilauškoulutuksena toteutettava kenialaisten lähihoitajakoulutus on toteutumassa lähitoteutuksena syyskuun 2023 loppupuolelta alkaen. Tilauškoulutukseen liittyviä riskejä pyritään hallitsemaan siten, että uusia vastaavia ryhmiä rekrytoidaan vasta, kun kokemukset ensimmäisestä tilauškoulutuksesta on saatu.

Kuntayhtymän valmiusryhmä seuraa edelleen Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyssodan heijastevaikutuksia oppilaitosten toimintaan. Valmiussuunnittelua jatketaan Keski-Suomen "Alueellinen riskiarvio 2023" -pohjalta (KS-turva). Ennen vuodenvaihdetta toteutettiin ylimmän johdon valmiusharjoitus, joka keskittyi ennen kaikkea mahdollisiin sähkönjakelun häiriöihin ja siten liittyi Ukrainan kriisiin.

Koronaa esiintyy edelleen ja siitä ilmenee jatkuvasti uusia tautimuunnoksia. Enää tauti ei juuri aiheuta väestössä vakavia sairastumisia. Gradia on kuitenkin varautunut suojaruustein ja ohjeistuksin mahdolliseen yhtäkkiseen tilanteen huononemiseen.

Valmiusryhmä seuraa myös lintuinfluenssatilannetta. Gradiassa ei ole koulutustoimintaa, jossa olisi erityinen lintuinfluenssan tartunnan riski.

Tulosalueiden raportoimat toteumat 30.6.2023:

Gradian ja sen tulosalueiden johdon tietoon ei ole tullut muita merkittäviä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tapahtumia/toteumia alkuvuonna 2023.

Henkilöstöraportti 30.6.2023

Gradian kokonaishenkilöstövahvuus 30.6.2023 oli 1005 (henkilöstövahvuus 31.3.2023: 1029) vakituista ja määräaikaista päätoimista työntekijää, kun vastaava luku samana ajankohtana vuonna 2022 oli 1100 (-95 henkilöä edellisen vuoden 2022 vastaavaan ajankohtaan eli vähennystä -9,5 %:ia).

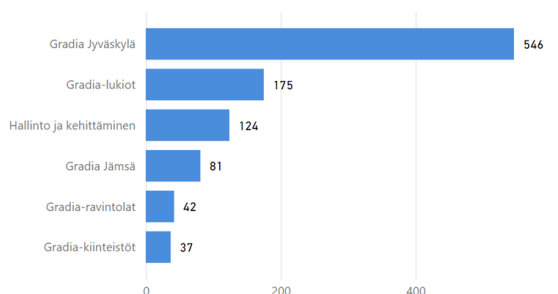
Kokonaisuudessaan henkilöstömäärä on vähentynyt vuoden vaihteesta -36 henkilöllä kesäkuun loppuun mennessä. Näissä vähennyksissä ei ole kuitenkaan vielä huomioituna yhteistoimintaneuvottelujen seurauksena irtisanottujen lukumäärät täysimääräisinä muutamia henkilöitä lukuun ottamatta, joilla irtisanomisaika oli lyhyempi (alle 6 kk) palvelussuhteen keston tai jatkettujen irtisanomisaikojen (opetushenkilöstö) takia. Henkilöstömäärä laskee tiukkojen rekrytointirajoitusten ja määräaikaisten määrän minimoinnin johdosta suunnitelmallisesti kohti talousarvion 2023 tavoitelukua 975. Lisäksi luontainen poistuma, mukaan lukien eläköitymiset vähentävät henkilöstömäärää, kun tilalle ei rekrytoida, vaan työtä järjestellään ja suunnitellaan uudelleen olemassa olevalle henkilöstölle.

Vakituisen henkilöstön määrä oli 30.6.2023 yhteensä 940 (30.6.2022: 975 > -35 vähemmän). Määräaikaisten määrä oli enää 65 (30.6.2022: 125 > -60 vähemmän).

Gradian henkilöstömäärä on vähentynyt suunnitelman mukaisesti ja tulee vähenemään elokuuhun tultaessa ennakoitusti alle 1000 työntekijän, kun irtisanomisten ja määräaikaisten palvelussuhteiden päättymisen vaikutukset näkyvät määrätilastoissa. Gradian työnantajaryhmä käsittelee noin joka toinen viikko rekrytointilupia ja muita rekrytointeihin liittyviä kysymyksiä yhdenmukaisten toimintatapojen ja kuntayhtymän johtajan joulukuussa 2022 hallintopäätöksenä annettujen rekrytointiohjeiden (viranhaltijapäätös 53/15/2022) mukaisen toiminnan varmistamiseksi.

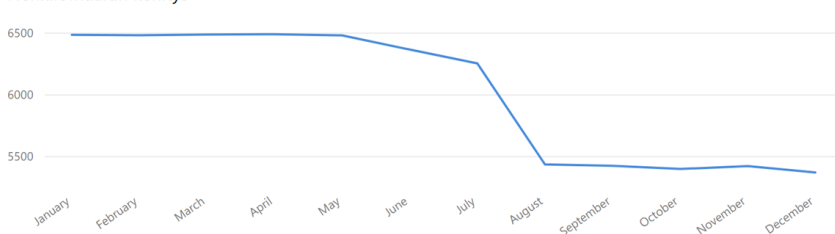
1005

Henkilöstömäärä: Koko Gradian tulosalue

Tiedot ovat kuukauden viimeisen päivän tilanteesta ja päivitetty
30.6.2023

Henkilöryhmä: Koko henkilöstö

Henkilömäärän kehitys

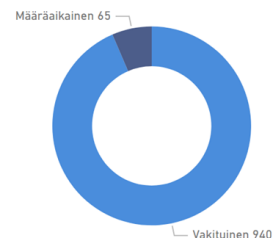
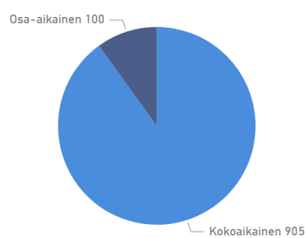
Valitse tarkasteltava kuukausi

2023-06

Koko- ja osa-aikaiset

Vakituiset ja määräaikaiset

Hankeraportti 30.6.2023

Hankeraportissa raportoidaan 30.6.2023 käynnissä olevien hankkeiden muodostaman ns. hankesalkun kokonaistilanne ja toteuma.

Gradiassa oli kesäkuun 2023 lopussa käynnissä 42 hanketta, joiden kokonaisarvo oli 7,8 miljoonaa euroa. Hankesalkun arvosta 7,1 miljoonaa euroa on ulkopuolista hankerahoitusta ja 0,8 miljoonaa euroa Gradian omarahoitusta. Omarahoituksen osuus on 9 % hankesalkusta. Verrattuna vuoden takaiseen tilanteeseen hankesalkun koko on sama, sillä suurin hankkeista on edelleen jatkuneita. Raportointikauden lopussa päättyneitä hankkeita oli 16 ja loppuvuodesta päätymässä on 22 hanketta. Samaan aikaan alkavia tai haettuja hankkeita on vain viisi. Syksyn aikana on tulossa useita valtionavustus- ja EU-rahoitushakuja, joten niihin osallistuminen ja niissä menestyminen ratkaisee ensi vuoden hanketuottojen määrän.

Hankesalkun arvosta 49 % suuntautuu ammatillisen koulutuksen kehittämiseen, 35 % lukiokoulutuksen kehittämiseen ja 16 % koko Gradian yhteiseen kehittämiseen. Lukiokoulutuksen hankerahoituksen osuus on kasvanut edellisen raportoinnin jälkeen mm. koronapandemian aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasaamiseksi myönnetyn Takaisin raiteille -hankerahoituksen vuoksi. Samalla ammatillisen koulutuksen merkittäviä ESR-hankkeita on päättynyt.

Suurin hankkeista on yhdessä Jyväskylän kaupungin kanssa toteutettava Kivijalka-hanke, jossa luodaan toimintamallia nuorten tukemiseen toisen asteen nivelvaiheessa ja opinnoissa. Hankkeen tavoitteena on parantaa nuorten hyvinvointia ja kehittää toimintatapa nuorten kokonaisvaltaiseen tukemiseen palveluiden välillä. Suurimpia hankkeita olivat myös Takaisin raiteille 2-hanke, jossa toteutetaan Gradi-lukioiden opiskelijoille tukitoimia, kuten lisä- ja tukiopetusta sekä ohjausta, poikkeusolojen tasoittamiseksi vuosina 2020–2023 sekä Kohti tulevaisuuden työtä -hanke, jonka tavoitteena on osaamispalveluilla tukea Jämsän alueen elinvoimaa ja toimintaympäristön kehittämistä äkillisen rakennemuutoksen tilanteessa. Jatkuvaan oppimiseen ja kuntakokeilun tukeen suuntautuvat OsaajaKS- ja Osaamisella töihin-hankkeiden yhteisarvo oli lähes 500 000 euroa. Myös liikkuvuushankkeet Promo 11, Promo 12 ja Lukioiden KA1-hanke olivat arvoltaan 300 000 euron hankkeita. Liikkuvuushankkeilla kehitetään ammatillisen ja lukiokoulutuksen kansainvälisyysosaamista mahdollistamalla henkilöstön ja opiskelijoiden liikkuvuusjaksoja yhdessä eurooppalaisten kumppanuusverkostojen kanssa. Ammatillisen ja lukiokoulutuksen yhteisiä hankkeita oli yhteensä 5. Niissä tavoitteena oli mm. jatkuvan oppimisen polkukartta kestävään bio- ja kiertotalouteen sekä digioppimisen kehittäminen.

Tilikaudelle 2023 hanketuottoja on ollut käytettävissä 3,5 M€, josta 1,6 M€ eli noin 46 % on käytetty kesäkuun loppuun mennessä. Hanketuottoja tulee siis jäämään käyttämättä, koska tehokasta kehittämistoimintaa on jäljellä 4 kuukautta. Suurin syy rahoituksen käyttämättä jäämiseen on henkilöstömäärän alenema, jolloin suunniteltua kehittämistyötä ei ole ollut mahdollista tehdä. Käytetystä rahoituksesta 70 % on henkilöstökuluja, 28 % ostopalveluita ja loput aineita, tarvikkeita ja vuokria. Ostopalveluissa korostuu uudelleen aktivoituneen kansainvälisen liikkuvuuden matkakustannukset.

Raportointi Valtiokonttorille

Jyväskylän koulutus kuntayhtymä Gradia on elokuun puolesta välissä lähettänyt Valtiokonttorille kirjanpidon järjestelmästä asetuksen mukaiset tuloslaskelmat ja taseet kesäkuun lopun tilanteen mukaisesti. Nämä raportit on lähetetty Valtiokonttorille konekielisinä niin, että niistä ei ole koottu erillistä asiakirjaa.

Kuntien ja kuntayhtymien raportointia käsittelevässä yleisohjeessa todetaan, että puolivuosi- ja neljännesvuosikatsauksia koskevilla säännöksillä kuvataan kunnan ja kuntayhtymän velvollisuutta tuottaa tilikauden aikana tietoja muun muassa tuloksesta, taloudellisesta asemasta ja niihin vaikuttavista tekijöistä sekä talousarvion toteutumisesta. Katsauksiin sisältyvien tietojen ei tarvitse olla tilintarkastettuja. Jokainen kunta tai kuntayhtymä voi itse harkita, millä tavoin puolivuosi- tai neljännesvuosikatsauksia käsitellään kunnan toimielimissä ja onko tarvetta koota katsausten sisältöä erilliseksi asiakirjaksi. Kunnan tai kuntayhtymän toimittamat tiedot ovat tarkasteltavissa Valtiokonttorin (www.tutkihallintoa.fi) palvelussa ilman, että kunta kokoaa niistä erillistä asiakirjaa.